

การพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ
เน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEVELOPMENT OF ACTIVITY PACKAGE FOR COMMUNICATION IN THAI AS A FOREIGN
LANGUAGE BASED ON TASK-BASED LEARNING AND SOCIOLINGUISTIC THEORY FOR
PRIMARY SCHOOL STUDENTS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

Department of Curriculum and Instruction

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2018

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็น ภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้น ภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียน ประถมศึกษา
โดย	น.ส.ทิพย์สุดา ทวีสิทธิ์
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤดีรัตน์ ชุขณะโชติ

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

.....	คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ประธานกรรมการ
.....	
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยศวีร์ สายฟ้า)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤดีรัตน์ ชุขณะโชติ)	
.....	กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จีระพันธุ์ พูลพัฒน์)	

ทิพย์สุดา ทวีสิทธิ์ : การพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา. (DEVELOPMENT OF ACTIVITY PACKAGE FOR COMMUNICATION IN THAI AS A FOREIGN LANGUAGE BASED ON TASK-BASED LEARNING AND SOCIOLINGUISTIC THEORY FOR PRIMARY SCHOOL STUDENTS) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ผศ. ดร.ฤติรัตน์ ชุษณะโชติ

การวิจัยและพัฒนานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา การดำเนินงานแบ่งเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการพัฒนาชุดกิจกรรม ระยะที่ 2 การพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ระยะที่ 3 การประเมินประสิทธิผลของชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น โดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนที่ไม่ได้มีสัญชาติไทยและนักเรียนที่มีสัญชาติไทยแต่เป็นลูกครึ่ง (มีพ่อหรือแม่เป็นชาวต่างชาติ) ที่เรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยระดับชั้น Year 3 (ประถมศึกษาปีที่ 2) ในโรงเรียนนานาชาติแห่งหนึ่ง จำนวน 12 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง และระยะที่ 4 การนำเสนอชุดกิจกรรมฉบับสมบูรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ และแบบวัดความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (dependent t-test และ independent t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

- ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นใช้แนวทางในการจัดกิจกรรมแบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) ร่วมกับทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory) มีจำนวน 12 ชุดกิจกรรม คือ 1. การทักทาย 2. ห้องเรียนของฉัน 3. สีต่างๆ 4. ร่างกายของฉัน 5. เครื่องแต่งกาย 6. อาหาร 7. ผลไม้ 8. ครอบครัวของฉัน 9. บ้าน 10. สถานที่ 11. สัตว์ต่างๆ 12. เวลาว่าง โดยในแต่ละชุดกิจกรรมประกอบด้วย คู่มือครู ชุดกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แบบฝึกหัด และแบบประเมิน
- ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในภาพรวม ทักษะด้านการฟัง ทักษะด้านการอ่าน และทักษะด้านการเขียน สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามทักษะแต่ละด้าน

สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน

ปีการศึกษา 2561

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

5983832727 : MAJOR CURRICULUM AND INSTRUCTION

KEYWORD: ACTIVITY PACKAGE, COMMUNICATION IN THAI AS A FOREIGN LANGUAGE, TASK-BASED LEARNING,
SOCIOLINGUISTIC THEORY

Thipsuda Thaveesit : DEVELOPMENT OF ACTIVITY PACKAGE FOR COMMUNICATION IN THAI AS A FOREIGN
LANGUAGE BASED ON TASK-BASED LEARNING AND SOCIOLINGUISTIC THEORY FOR PRIMARY SCHOOL STUDENTS.

Advisor: Asst. Prof. Ruedeerath Chusanachoti, Ph.D.

The objective of this research and development was to develop activity package for communication in Thai as a foreign language based on task-based learning and sociolinguistic theory for primary school students. The methodology was divided into four phases, namely phase 1 was to study basic information to be used in the development of activity package; phase 2 was to develop activity package for communication in Thai as a foreign language based on task-based learning and sociolinguistic theory for primary school students; phase 3 was to evaluate the effectiveness of the developed activity package, which was brought to conduct try-out with the sample. The sample of this study was 12 non-native Thai students and half Thais (with a non-native Thai mother or father) who have studied Thai language and culture at year 3 education level (grade 2) in one international school. The sample was selected based on a cluster random sampling. The test period was 12 weeks, taking four hours/week; phase 4 was to present the final activity package. The research instruments were activity package for communication in Thai as a foreign language and proficiency scale for communication in Thai as a foreign language. Data were analyzed using mean and standard deviation, dependent t-test, and independent t-test.

The results of this research indicated as follows:

1.The developed activity package based on task-based learning and sociolinguistic theory consisted of 12 activities, namely 1) Greetings, 2) My classroom, 3) Colors, 4) My body, 5) Clothing, 6) Food, 7) Fruits, 8) My family, 9) House, 10) Place, 11) Animals, and 12) Free time. Each activity package consisted of the teacher handbook, required activities, learning management plan, learning media, exercises and assessments.

2. Overall communication ability in Thai as a foreign language in terms of listening, reading, and writing skills of the experimental group was higher than that of the control group at post-testing with a statistical significance level of .05.

3. For both overall and individual aspects, communication ability in Thai as a foreign language of the experimental group at post-testing was higher than pre-testing with a statistical significance level of .05.

Field of Study: Curriculum and Instruction

Student's Signature

Academic Year: 2018

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงดังนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤดีรัตน์ ชูขณะโชติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและดูแลจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยศวีร์ สายฟ้า ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จีระพันธ์ พูลพัฒน์ กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย ที่กรุณาสละเวลาในการตรวจพิจารณาและให้คำแนะนำในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเมตตาอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือทุกท่านที่กรุณาสละเวลาและให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือให้มีคุณภาพสำหรับการวิจัย

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่กรุณาให้ทั้งความรู้ คำแนะนำ และกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาการศึกษา

ขอขอบคุณคณะครูหมวดวิชาภาษาไทย และนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนนานาชาติเทร็ลล์ ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณกัลยาณมิตรสาขาวิชาหลักสูตรและการสอนทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ และกำลังใจด้วยความยินดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณครอบครัวและคนข้างเคียงของผู้วิจัยที่ให้การสนับสนุน การศึกษามาโดยตลอด รวมถึงเป็นกำลังใจอันสำคัญของผู้วิจัยในการทำวิจัยให้สำเร็จ ประโยชน์อันใดที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยนี้ ขอให้เป็นคุณงามความดีแต่ผู้มีพระคุณทั้งหลายที่ได้กล่าวมาที่มีส่วนสำคัญให้ งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ทิพย์สุดา ทวีสิทธิ์

สารบัญ

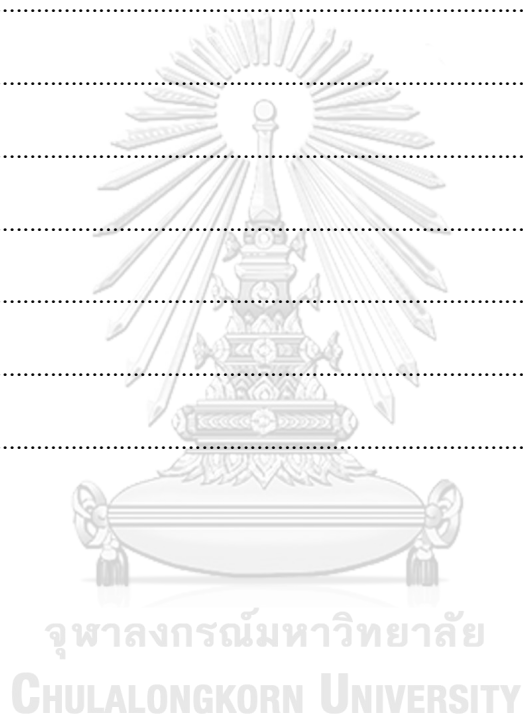
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....ค	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....ง	ง
กิตติกรรมประกาศ.....จ	จ
สารบัญ.....ฉ	ฉ
สารบัญตาราง.....ฅ	ฅ
สารบัญแผนภาพ.....ฉ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ..... 1	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1	1
วัตถุประสงค์งานวิจัย..... 8	8
คำถามการวิจัย..... 8	8
ขอบเขตของการวิจัย..... 9	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย..... 10	10
ประโยชน์ที่ได้รับ..... 13	13
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 14	14
1. การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ..... 15	15
1.1 การสอนการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ..... 17	17
1.2 ปัญหาในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ..... 20	20
1.3 หลักการสอนการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ..... 21	21
2. การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning)..... 23	23
2.1 ความหมายของภาระงาน..... 23	23
2.2 ประเภทของภาระงาน..... 24	24

2.3	ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน	33
2.4	ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน.....	36
3.	ทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory).....	37
3.1	ความหมายของภาษาศาสตร์สังคม	37
3.2	หลักการสำคัญของแนวคิดภาษาศาสตร์สังคม.....	39
3.3	ความสำคัญของภาษาศาสตร์สังคมที่มีต่อการเรียนการสอนภาษา.....	40
4.	ชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	41
4.1	ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	41
4.2	แนวคิด ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	43
4.3	ประเภทของชุดกิจกรรม	44
4.4	องค์ประกอบของชุดกิจกรรม.....	45
4.5	การทดสอบประสิทธิภาพชุดกิจกรรม	48
4.6	ประโยชน์ของชุดกิจกรรม	49
5.	กระบวนการพัฒนารูปแบบการสอน ADDIE Model.....	50
5.1	ขั้นวิเคราะห์ (Analysis Phase)	51
5.2	การออกแบบ (Design Phase)	51
5.3	ขั้นการพัฒนา (Development Phase).....	52
5.4	ขั้นการนำดำเนินการ (Implementation Phase).....	52
5.5	ขั้นการประเมินผล (Evaluation Phase).....	52
6.	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
6.1	งานวิจัยในประเทศ	53
6.2	งานวิจัยต่างประเทศ.....	56
7.	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	58
บทที่ 3	การดำเนินการวิจัย.....	60

<p>ระยะที่ 1 (R1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม</p> <p>1.1 ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยให้กับนักเรียนต่างชาติในโรงเรียนนานาชาติ.....</p> <p>1.2 ศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) และทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory)</p>	<p>61</p> <p>61</p> <p>62</p>
<p>ระยะที่ 2 (D1) การพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา ตามหลักการพัฒนารูปแบบการสอนของ ADDIE Model ดังนี้</p> <p>2.1 ขั้นวิเคราะห์ (Analysis Phase)</p> <p>2.2 ขั้นตอนออกแบบ (Design Phase).....</p> <p>2.3 ขั้นพัฒนา (Development Phase)</p>	<p>63</p> <p>63</p> <p>64</p> <p>67</p>
<p>ระยะที่ 3 (R2) การประเมินประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ</p> <p>3.1 ขั้นเตรียมการทดลองใช้ชุดกิจกรรม</p> <p>3.2 ขั้นดำเนินการทดลอง (Implementation Phase).....</p> <p>3.3 ขั้นประเมินผลการใช้ชุดกิจกรรม (Evaluation Phase).....</p>	<p>72</p> <p>73</p> <p>78</p> <p>82</p>
<p>ระยะที่ 4 (D2) การนำเสนอการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>4.1 สรุปข้อค้นพบจากผลการทดลองใช้และปรับปรุงชุดกิจกรรม</p> <p>4.2 การจัดทำชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับสมบูรณ์</p>	<p>83</p> <p>83</p> <p>85</p>
<p>บทที่ 4 ผลการวิจัย.....</p>	<p>86</p>

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา	87
.....	87
1.1 แนวคิดของชุดกิจกรรม.....	87
1.2 วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม	88
1.3 ลักษณะและองค์ประกอบของชุดกิจกรรม.....	88
1.4 แนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม	97
1.5 การวัดและการประเมินผลการใช้ชุดกิจกรรม.....	102
ตอนที่ 2 ผลการประเมินประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา	103
2.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศก่อนการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนกลุ่มควบคุม เพื่อพิจารณาความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง โดยใช้สถิติ t-test	103
2.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนกลุ่มควบคุมในภาพรวม และจำแนกแต่ละด้าน.....	104
2.3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในภาพรวม และจำแนกแต่ละด้าน	106
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	108
สรุปผลการวิจัย	108
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา.....	109
ตอนที่ 2 ผลการประเมินประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา	111

อภิปรายผลการวิจัย	112
1. การพัฒนาชุดกิจกรรม.....	112
2. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น	116
ข้อเสนอแนะ	120
ข้อเสนอแนะในการนำชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นไปใช้	120
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	121
บรรณานุกรม	122
ภาคผนวก	127
ภาคผนวก ก.....	128
ภาคผนวก ข.....	130
ภาคผนวก ค.....	165
ภาคผนวก ง	172
ประวัติผู้เขียน	178

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 กรอบเนื้อหาของมาตรฐานการเรียนรู้ L1.1 ของหลักสูตรภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยใน โรงเรียนนานาชาติ	65
ตารางที่ 2 รายละเอียดของชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการ จัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา	68
ตารางที่ 3 เกณฑ์การประเมินผลแบบวัดความสามารถด้านการพูดและการสนทนา.....	76
ตารางที่ 4 แบบแผนการทดลอง	78
ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ชุดกิจกรรมและกลุ่ม ควบคุมที่สอนแบบปกติ	80
ตารางที่ 6 รายละเอียดโดยภาพรวมของชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตาม แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียน ประถมศึกษาทั้ง 12 ชุด	89
ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่าง กับควบคุม ก่อนการทดลอง.....	103
ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลอง ระหว่างนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนกลุ่มควบคุมในภาพรวม	104
ตารางที่ 9 เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลอง ระหว่างนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนกลุ่มควบคุมโดยการจำแนกแต่ละด้าน.....	105
ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลอง ระหว่างนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนกลุ่มควบคุม โดยการจำแนกแต่ละด้าน	106
ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมในภาพรวม.....	106
ตารางที่ 12 เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง (n=12) ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมโดยการจำแนกแต่ละด้าน.....	107

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	59
แผนภาพที่ 2 ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมโดยการใช้ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็น ภาษาต่างประเทศ.....	98

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยในปัจจุบันถือเป็นประเทศที่สำคัญประเทศหนึ่งของทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เนื่องจากเป็นศูนย์กลางความเจริญในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการคมนาคมขนส่ง การเกษตรกรรม การนำเข้าและส่งออกสินค้า จึงนับว่าเป็นแหล่งเศรษฐกิจอีกแห่งหนึ่งที่ชาวต่างชาติให้ความสนใจในการเข้ามาร่วมลงทุนด้วยมากมาย นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีวัฒนธรรมประเพณีที่งดงาม อาหารการกินที่หลากหลาย และสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ที่ล้วนแล้วแต่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวต่างชาติให้เข้ามาสัมผัสกับความสวยงามของประเทศไทยแทบทั้งสิ้น จากเหตุผลดังกล่าวจึงเห็นได้ว่าประเทศไทยในปัจจุบันได้มีการเปิดประเทศให้ชาวต่างชาติได้เข้ามาทำงาน เปิดบริษัทต่างชาติ รวมถึงท่องเที่ยวกันมากขึ้น และจากการหลั่งไหลเข้ามาของชาวต่างชาตินี้เองที่ทำให้ประเทศไทยมีจำนวนโรงเรียนนานาชาติเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเพื่อรองรับการศึกษาของเยาวชนที่มีผู้ปกครองเป็นชาวต่างชาติ จากข้อมูลของสมาคมโรงเรียนนานาชาติแห่งประเทศไทยที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2537 โดยในยุคนั้น มีสมาชิกสมาคมโรงเรียนนานาชาติแห่งประเทศไทยเพียง 5 โรงเรียนเท่านั้น และมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการประสานงานกับกระทรวงศึกษาธิการ จากวันนั้นจนถึงปัจจุบันจำนวนสมาชิกได้เติบโตขึ้นจนขณะนี้ มีสมาชิกสมาคมโรงเรียนนานาชาติแห่งประเทศไทยถึง 120 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2557)

แต่เดิมนั้นโรงเรียนนานาชาติเป็นสถานศึกษาที่มุ่งตอบสนองความต้องการของเด็กต่างชาติที่มาจากครอบครัวที่ต้องย้ายประเทศติดตามผู้ปกครองเนื่องด้วยการทำงานหรือการท่องเที่ยวที่ต้องโยกย้ายถิ่นฐานอยู่เสมอ หลักสูตรที่เรียนจึงต้องใช้ระบบสากล เช่น หลักสูตรอังกฤษ หรือหลักสูตรอเมริกัน เพื่อให้เด็กส่วนใหญ่ของโรงเรียนเหล่านี้สามารถเข้าเรียนต่อในโรงเรียนนานาชาติของประเทศอื่นได้อย่างต่อเนื่อง แต่เนื่องจากการติดต่อสื่อสารที่ไร้พรมแดนในปัจจุบัน ทำให้การรู้ภาษาอังกฤษช่วยเปิดโอกาสความก้าวหน้าทางอาชีพการงานมากขึ้น สังคมไทยจึงให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้ปกครองที่มีกำลังทรัพย์นิยมส่งบุตรหลานไปเรียนที่โรงเรียนนานาชาติเพื่อให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่วเหมือนกับเจ้าของภาษา และเพื่อให้บุตร

หลานของตนได้รู้จักคนจากหลากหลายเชื้อชาติ วัฒนธรรม ซึ่งจะช่วยในการเปิดมุมมองใหม่ๆ ให้กับบุตรหลานด้วย

โรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยจึงจำเป็นต้องมีการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยให้กับเด็กนักเรียนในโรงเรียนนานาชาติ ทั้งเด็กที่มีสัญชาติไทยและเด็กที่ไม่ได้มีสัญชาติไทย ตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการที่ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชนนานาชาติระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา พ.ศ. 2550 ซึ่งมีข้อกำหนดเกี่ยวกับหลักสูตรกล่าวคือ โรงเรียนต้องจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยให้นักเรียนของโรงเรียนทุกระดับชั้น โดยนักเรียนต่างชาติกำหนดให้เรียนวิชาภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยเป็นวิชาบังคับ 1 คาบ/สัปดาห์ และสำหรับนักเรียนไทยทุกคนกำหนดให้เรียนวิชาภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยเป็นวิชาบังคับ 5 คาบ/สัปดาห์ กำหนดเวลา 1 คาบเท่ากับ 50 นาที และเพื่อเป็นการตรวจสอบคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยในโรงเรียนนานาชาติ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยให้กับเด็กนักเรียนในโรงเรียนนานาชาตินั้น ทางสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรวิชาภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยในโรงเรียนนานาชาติให้มีความชัดเจนสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนวิชาภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยในโรงเรียนนานาชาติและผู้ที่เกี่ยวข้องมาร่วมกันประชุมปฏิบัติการระหว่างวันที่ 13-17 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 เพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งได้ออกมาเป็นหลักสูตรแกนกลางอย่างสมบูรณ์สำหรับนักเรียนไทยและนักเรียนชาวต่างชาติที่เรียนภาษาไทยในโรงเรียนนานาชาติ และโรงเรียนนานาชาติต่างๆสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียนได้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสำหรับนักเรียนชาวต่างชาติจะมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจและเคารพในวัฒนธรรมไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมเจ้าบ้าน สามารถใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสารในสังคมไทยได้อย่างเหมาะสม และใช้ชีวิตในประเทศไทยได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข ซึ่งจะแตกต่างจากวัตถุประสงค์ของเด็กนักเรียนที่มีสัญชาติไทยที่จะยึดสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่มีด้วยกัน 5 กลุ่มสาระ คือ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม การที่วัตถุประสงค์หลักสูตรของนักเรียนชาวต่างชาติเน้นในเรื่องของความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการติดต่อสื่อสารในสังคมไทยได้นั้น สอดคล้องกับนักวิชาการที่ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารไว้ ดังนี้

แนวความคิดการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารเป็นการให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตั้งแต่เริ่มต้น แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ได้ละเลยในเรื่องความสำคัญทางไวยากรณ์และสถานการณ์ในการใช้ภาษา (สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2545) สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าเป้าหมายของการสอนภาษาต่างประเทศนั้นคือการทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารในภาษาที่เรียนได้ ทั้งนี้การเรียนภาษาจึงไม่ได้หมายถึงการเรียนในส่วนของไวยากรณ์เพียงอย่างเดียว หากแต่ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการที่จะสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้อีกด้วย (Labav, 2002)

การสอนภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารจึงเป็นการสอนภาษาที่ทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะจุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดของการเรียนภาษาต่างประเทศก็คือการใช้ภาษาที่เรียนเพื่อติดต่อสื่อสารกันในสังคมได้อย่างเหมาะสม ใช้ชีวิตได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข เช่นเดียวกับนักเรียนชาวต่างชาติที่จำเป็นต้องใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในประเทศไทย และต้องการที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทยได้อย่างมีความสุขนั่นเอง

การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยให้กับเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนนานาชาติ ปัจจุบันพบว่าได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือการสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียนสัญชาติไทย และการสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชาวต่างชาติ ซึ่งในส่วนของสอนนักเรียนสัญชาติไทยนั้น ครูผู้สอนได้ใช้หนังสือแบบเรียนภาษาไทย โดยมุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถในเรื่องของการใช้ภาษาและไวยากรณ์เป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสำหรับนักเรียนในโรงเรียนนานาชาติที่ได้กำหนดไว้

สำหรับนักเรียนชาวต่างชาติที่ต้องเรียนภาษาไทยระดับประถมศึกษาในโรงเรียนนานาชาติ ยังไม่มีแนวทางการจัดกิจกรรมหรือแบบเรียนภาษาไทยมาตรฐานที่สามารถรองรับวัตถุประสงค์การใช้

ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ตามหลักสูตร มีแต่เพียงโครงสร้างตัวชี้วัดและกรอบเนื้อหาที่ครูผู้สอนจะต้องนำไปจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนเอง ทำให้ครูผู้สอนส่วนมากสอนภาษาไทยให้กับนักเรียนต่างชาติตามแบบเด็กสัญชาติไทย โดยสอนตามระดับความสามารถของนักเรียน ซึ่งการสอนภาษาไทยสำหรับเด็กไทยส่วนใหญ่เป็นการสอนที่เน้นในเรื่องของการอ่าน การเขียน และหลักไวยากรณ์ จึงไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยสำหรับนักเรียนชาวต่างประเทศในโรงเรียนนานาชาติที่มุ่งเน้นในเรื่องของการสื่อสารและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยบางเรื่องก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมทางสังคมไทยซึ่งยากต่อความเข้าใจของนักเรียนที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ และไม่ได้อยู่ในความสนใจของนักเรียน จากการสัมภาษณ์ครูที่สอนภาษาไทยในโรงเรียนนานาชาติแห่งหนึ่งจำนวน 5 คน พบว่านักเรียนชาวต่างชาติส่วนใหญ่รู้สึกเบื่อหน่ายและไม่ต้องการที่จะเรียนภาษาไทย เนื่องจากรู้สึกว่าภาษาไทยยาก และเรื่องที่ยากที่เรียนไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นส่งผลให้นักเรียนชาวต่างชาติ ระดับประถมศึกษาที่เรียนภาษาไทยในโรงเรียนนานาชาติไม่มีความรู้พื้นฐานภาษาไทยมากพอจะนำไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนที่ไม่ได้สร้างขึ้นมามาก่อนเพื่อให้นักเรียนต่างชาติ นักเรียนจึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับการเรียนภาษาไทยเท่าที่ควร เพราะเนื้อหาภาษาไทยที่ยากเกินไป ความแตกต่างทางวัฒนธรรม และมองไม่เห็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งในการจัดการเรียนการสอนแต่ละครั้งครูผู้สอนจะต้องใช้เวลาในการอธิบายเรื่องแบบฝึกหัดต่างๆ เป็นเวลานานกว่านักเรียนจะเข้าใจ รวมถึงนักเรียนอาจจะทำแบบฝึกหัดไม่ได้ตามความคาดหวังของครู เพราะเนื้อหาของแบบฝึกหัดที่ใช้เรียนไม่มีความเหมาะสมและยากเกินกว่าความเข้าใจของนักเรียนชาวต่างชาติ ในระดับประถมศึกษาตอนปลายที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ เป็นต้น

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตรงกับความรู้ความสามารถของนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ไม่ควรมองข้าม เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีมีคุณภาพ มีเนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนเหมาะสมกับความสามารถและวัยของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นจะสามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ พัฒนาทักษะ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพบรรลุตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่หลักสูตรกำหนดได้ สอดคล้องกับที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมถึงแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนระดับ

ประณการศึกษา พบว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่รวบรวมสื่อ กระบวนการ และกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ที่น่าสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ (ระพีพันธ์ โปธิศรี, 2550) โดยจุดเด่นของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คือสนองวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาที่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ ซึ่งทำให้สามารถแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนได้ เป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น เกิดความท้าทายและไม่รู้สึกเบื่อหน่าย (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556)

ผลจากการศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยพบว่าในส่วนของนักเรียนชาวต่างชาติ ระดับประถมศึกษาที่เรียนภาษาไทยในโรงเรียนนานาชาตินั้นยังไม่มีชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยสำหรับนักเรียนชาวต่างชาติ ซึ่งมีการมุ่งเน้นให้นักเรียนนำความรู้ทางภาษาที่มีไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ความสามารถตรงนี้นอกจากนักเรียนจะต้องมีความรู้ในเรื่องของไวยากรณ์ทางภาษาแล้ว นักเรียนยังต้องมีความรู้ในสิ่งที่ยอยู่นอกเหนือจากตัวภาษา เช่น วัฒนธรรมและบริบทการใช้ภาษาของสังคมไทย บทบาทของแต่ละบุคคลในสังคม เจตนาในการสื่อสารของผู้พูดและผู้ฟัง เป็นต้น จึงจะสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งการสอนภาษาไทยที่มีอยู่ทั่วไปไม่สามารถตอบสนองความต้องการและวัตถุประสงค์ในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชาวต่างชาติ ระดับประถมศึกษาที่เรียนในโรงเรียนนานาชาติตรงจุดนี้ได้

เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและพบว่าการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน และทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา น่าจะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาได้ จากการสอบถามปัญหาจากครูภาษาไทยที่สอนในโรงเรียนนานาชาติ พบว่าในการเรียนการสอนภาษาไทย ในฐานะภาษาต่างประเทศพบว่านักเรียนระดับชั้น year 3 เป็นชั้นที่มีความต้องการในการพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารภาษาไทยมากที่สุด เนื่องจากนักเรียนชั้น year 3 เป็นชั้นที่เลื่อนระดับมาจากช่วงชั้นที่ 1 ทำให้นักเรียนต้องมีการปรับตัวและฝึกใช้ทักษะภาษาในการสื่อสารมากขึ้น ถือเป็นช่วงวัยที่เน้นในเรื่องของการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารมากที่สุด เพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดในระดับช่วงชั้นที่ 2 ที่มีเนื้อหาแบบเรียนยากขึ้นและมีเรื่องของทักษะการอ่านเขียนในระดับสูงเพิ่มเข้ามา ในช่วงวัยที่

เปรียบเสมือนกับช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของการศึกษาเช่นนี้ จึงจำเป็นต้องมีชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาตรงกับความต้องการของนักเรียนและตรงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเพื่อเป็นการปูพื้นฐานไปสู่บทเรียนที่ยากขึ้นในลำดับต่อไป

โดยแนวทางที่จะใช้ในการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนระดับชั้น year 3 คือแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) ซึ่งเป็นแนวทางที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาของผู้เรียน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเพื่อบรรลุผลที่แท้จริง คือการเข้าใจภาษานั้นๆ และสามารถสร้างผลผลิตทางภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสมได้ โดย Willis (2007) และ Branden (2005) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานไว้ว่า ภาระงานคือกิจกรรมที่มีเป้าหมาย มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อบรรลุผลที่แท้จริง กล่าวคือผู้เรียนจะใช้ทรัพยากรของภาษาเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหา ไขปริศนา เล่นเกม หรือแข่งขันและเปรียบเทียบประสบการณ์เพื่อที่จะบรรลุเป้าหมาย การบรรลุเป้าหมายในที่นี้คือการเข้าใจภาษาที่ป้อนและการสร้างผลผลิตทางภาษา ตัวอย่างเช่น การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสถานการณ์จริงผ่านการใช้ภาษา ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้มากขึ้น

ภาระงานมีจุดเริ่มต้นที่หลากหลาย โดยอาจจะมาจากข้อมูล que ผู้เรียนมี อย่างเช่น ประสบการณ์ส่วนตัว ความรู้ทั่วไป ภาระงานอาจจะมาจากงานเขียน บันทึกข้อมูลเสียง หรือบันทึกข้อมูลภาพ และอาจจะเป็นกิจกรรมอย่างเช่น เกมต่างๆ การสาธิต หรือการสัมภาษณ์ (Nunan, 2004) จากความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) ดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นว่าหากจะพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศได้ การฝึกปฏิบัติโดยใช้กิจกรรมที่จำลองมาจากสถานการณ์ในบริบทของสังคมจริงนั้นจะเป็นประโยชน์กับผู้เรียนมาก เพราะผู้เรียนจะได้ฝึกใช้คำหรือประโยคเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องตามกาลเทศะและสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน

แนวคิดดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory) ที่มีสาระสำคัญว่า ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารทางสังคมและวัฒนธรรม บุคคลพัฒนาการเรียนรู้ภาษาผ่านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งสังคมและวัฒนธรรมของบุคคลส่งผลต่อการใช้ภาษาของบุคคลนั้น การเรียนรู้ภาษาที่ดีจึงควรเรียนรู้จากบริบททางสังคมและวัฒนธรรม เน้นการปฏิสัมพันธ์ร่วมกับ

ผู้อื่น และใช้สื่อการเรียนรู้ทางภาษาที่สัมพันธ์กับบริบทจริง โดยมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนภาษากับวัฒนธรรมทางสังคมไว้ดังนี้

วัฒนธรรมคือสิ่งที่คนในสังคมทำหรือคิดโดยใช้ภาษาเป็นสื่อ ภาษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม โดยภาษาเป็นส่วนเล็กสัมพันธ์กับวัฒนธรรมซึ่งเป็นส่วนใหญ่ ภาษาและวัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งที่แยกออกจากกันไม่ได้ ด้วยเหตุนี้การใช้ภาษาในการสื่อความหมายกับผู้อื่นนั้นจะต้องรู้กฎทางสังคมคือเข้าใจกฎการพูด มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคม ตลอดจนมีความรู้ว่าเจ้าของภาษาจะพูดอย่างไรในบริบทต่างๆ อันเป็นพื้นฐานความรู้ในการเลือกใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมในบริบททางสังคม (สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2545) เพราะฉะนั้นการที่บุคคลจะสามารถสื่อสารกันได้ นอกจากจะใช้ความรู้ทางกฎเกณฑ์ไวยากรณ์แล้ว ยังต้องรู้ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมด้วย จึงจะสามารถนำความรู้ทางภาษาและความเข้าใจในวัฒนธรรมมาใช้ได้อย่างกลมกลืน (สิริจิตต์ เดชอมรชัย, 2556) การไม่สนใจในเรื่องของวัฒนธรรมและสังคม รวมถึงการไม่มีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบของภาษาที่เหมาะสมกับความสัมพันธ์ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการสื่อความหมาย ย่อมเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเรียนภาษาให้มีประสิทธิภาพ ความรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนภาษาเป็นอย่างยิ่ง ถ้าหากไม่สอนวัฒนธรรมทางสังคมควบคู่ไปด้วยก็เปรียบได้กับการสอนแต่สัญลักษณ์ซึ่งไม่มีความหมาย (สมพงษ์ วิทยศักดิ์พันธุ์, 2548)

การเรียนภาษาที่สองของชาวต่างชาติจึงเปรียบได้กับการเรียนวัฒนธรรมที่สอง เพราะภาษาแต่ละภาษามาจากโครงสร้างทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้นเมื่อมีการสื่อความหมายข้ามวัฒนธรรมย่อมมีการแทรกแซงทางวัฒนธรรมเกิดขึ้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดความสับสนเข้าใจผิดและขัดแย้งกันในด้านใดด้านหนึ่งได้ ทั้งนี้เพราะมีการถ่ายโอนระบบของภาษาตลอดจนค่านิยม ความเชื่อ ทักษะคติในภาษาและสังคมวัฒนธรรมของผู้เรียนไปสู่ภาษาและวัฒนธรรมใหม่ (อัญชลี จันทร์เสมอ, 2553) ดังนั้นการสอนเฉพาะหลักไวยากรณ์หรือการออกเสียง คำ และประโยคใหม่ๆ จึงไม่เพียงพอ ผู้สอนจำเป็นต้องให้ข้อมูลทางสังคมและวัฒนธรรม รวมถึงแสดงวิธีการใช้ภาษาในบริบทสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับสังคมวัฒนธรรมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร จึงจะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาที่สองได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำ 2 แนวคิดทฤษฎี คือ การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) และทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory) มาประยุกต์ใช้

ในการพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา เพื่อช่วยแก้ไข้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้กับนักเรียนที่เป็นชาวต่างชาติที่ตั้งใจได้กล่าวมาแล้วข้างต้น และเป็นการนำร่องสำหรับการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ระดับประถมศึกษาให้กับโรงเรียนนานาชาติ อันจะเป็นประโยชน์ให้กับครูผู้สอนในรายวิชาภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย สำหรับเด็กนักเรียนชาวต่างชาติ ระดับประถมศึกษาในโรงเรียนนานาชาติและโรงเรียนอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม ตามประเด็นต่อไปนี้
 - 2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนกลุ่มควบคุม
 - 2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

คำถามการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษาประกอบด้วยอะไรและมีลักษณะอย่างไร
2. ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมมีประสิทธิผลหรือไม่ ตามประเด็นต่อไปนี้

2.1 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมหรือไม่ อย่างไร

2.2 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองหรือไม่ อย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรในการเก็บข้อมูลและทดลองใช้ชุดกิจกรรม คือ นักเรียนที่ไม่ได้มีสัญชาติไทยและนักเรียนที่มีสัญชาติไทยแต่เป็นลูกครึ่ง (มีพ่อหรือแม่เป็นชาวต่างชาติ) ที่เรียนภาษาและวัฒนธรรมไทย ระดับชั้น Year 3 ในโรงเรียนนานาชาติ เป็นกลุ่มเด็กที่มีภาษาแม่เป็นภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่ 2

2. ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัยนี้คือ

2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม และการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

3. ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น ใช้ในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย สำหรับนักเรียนต่างชาติ ในโรงเรียนนานาชาติ มีทั้งหมด 12 ชุดกิจกรรม เป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน เช่น เรื่องอาหารไทย (การสั่งอาหาร การซื้อขายอาหาร) เรื่องห้องเรียน (การขอยืมของเพื่อน การขออนุญาตไปเข้าห้องน้ำ) เป็นต้น มีเวลาในการใช้ชุดกิจกรรม 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบเรียน รวม 48 คาบ คาบละ 45 นาที

4. ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นใช้แนวทางในการจัดกิจกรรมแบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) ร่วมกับทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory) เพื่อฝึกทักษะการฟัง การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ โดยในแต่ละชุดกิจกรรม

ประกอบด้วย คู่มือครู ชุดกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แบบฝึกหัด และแบบประเมิน

5. เนื้อหาภายในชุดกิจกรรม คัดเลือกมาจากกรอบเนื้อหาในหลักสูตรรายวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับนักเรียนชาวต่างชาติ ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยเน้นในเรื่องของการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันที่เหมาะสมกับช่วงวัยและพัฒนาการของนักเรียน ระดับชั้น Year 3 (ประถมศึกษาปีที่ 2) ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนนานาชาติ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารผ่านทักษะต่างๆ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทยได้ โดยผู้เรียนจะต้องมีความสามารถ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถด้านการฟัง ผู้เรียนสามารถฟังประโยคภาษาไทยได้อย่างเข้าใจ ความหมาย สามารถจับใจความสำคัญในการฟังแล้วปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง
2. ความสามารถด้านการพูด ผู้เรียนสามารถพูดสื่อสารภาษาไทยเป็นประโยคสั้นๆ เพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึก อธิบายสิ่งต่างๆ หรือตอบคำถามให้ผู้ฟังเข้าใจได้
3. ความสามารถด้านการสนทนาโต้ตอบ ผู้เรียนสามารถสนทนาโต้ตอบกับบุคคลที่พบเจอในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ
4. ความสามารถด้านการอ่าน ผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ในระดับพื้นฐาน เช่น อ่านพยัญชนะไทย เลขไทย และอ่านคำภาษาไทยสั้นๆ ที่พบเจอในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง
5. ความสามารถด้านการเขียน ผู้เรียนสามารถเขียนภาษาไทยง่ายๆ ในระดับพื้นฐานได้ เช่น พยัญชนะไทย ชื่อภาษาไทยของตนเอง เลขไทย และสามารถเขียนคัดลอกคำภาษาไทยสั้นๆ ตามที่ครูเขียนได้อย่างถูกต้อง

ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศวัดได้จากแบบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) การจัดการเรียนรู้ที่มีเป้าหมายในการพัฒนาทักษะด้านภาษาของผู้เรียน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาผ่านการปฏิบัติภาระงาน โดยผู้เรียนใช้ทักษะความรู้ทางภาษาของผู้เรียนในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน จนเกิดเป็นองค์ความรู้ทางภาษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจภาษานั้นๆ และสื่อสารภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับบริบทของสังคมและวัฒนธรรม

ทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory) ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาผ่านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละบุคคลจะส่งผลต่อการใช้ภาษาของบุคคลนั้น การเรียนรู้ภาษาที่ดีจึงควรเรียนรู้จากบริบททางสังคมและวัฒนธรรม เน้นการปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น และใช้สื่อการเรียนรู้ทางภาษาที่สัมพันธ์กับบริบทจริง เพื่อให้บุคคลเกิดความสามารถในการสร้างสรรค์และเข้าใจถ้อยคำได้อย่างเหมาะสมในบริบททางภาษาศาสตร์สังคมที่แตกต่างกัน

ชุดกิจกรรม การนำเอานวัตกรรมทางการศึกษาหรือสื่อประสมที่มีการวางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ และมีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และช่วยให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

1. คู่มือสำหรับครูผู้ใช้ชุดกิจกรรม หรือผู้เรียนที่ต้องการเรียนจากชุดกิจกรรม
2. คำสั่งหรือกรอบงาน เพื่อกำหนดแนวทางการเรียนให้นักเรียน
3. เนื้อหาสาระและสื่อ โดยมีทั้งสื่อการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน
4. การประเมินผล ได้แก่ แบบฝึกหัด รายงานการค้นคว้า และผลการเรียนรู้ในรูปแบบของแบบทดสอบต่างๆ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม นวัตกรรมทางการศึกษาที่รวบรวมกระบวนการ กิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่พัฒนาขึ้นจากการสังเคราะห์สาระสำคัญของแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-

based Learning) และทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory) เป็นชุดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยการฟัง พูด อ่าน เขียน ผ่านภาระงานหรือกิจกรรมต่างๆ โดยมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่นจนผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ และมีการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพสังคมวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามบริบทของวัฒนธรรมสังคมนั้นๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

1. คู่มือครู ชี้แจงวิธีการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
2. ชุดกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ อธิบายลักษณะการจัดกิจกรรมและการวัดประเมินผล
3. แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้แนวทางในการจัดกิจกรรมแบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) ร่วมกับทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory)
4. สื่อการเรียนรู้ ประกอบด้วยบัตรกิจกรรม บัตรคำศัพท์ และบัตรรูปภาพ
5. แบบฝึกหัด ใช้ฝึกทักษะการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ
6. แบบประเมิน ใช้ประเมินทักษะการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของผู้เรียน

การจัดการเรียนการสอนแบบปกติ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามเนื้อหาของหลักสูตรสถานศึกษาที่โรงเรียนจัดทำขึ้น ประกอบไปด้วย ชี้นำ ผู้สอนกระตุ้นความสนใจและทบทวนความรู้เดิม ชี้นำ ผู้สอนอธิบายเนื้อหาพร้อมยกตัวอย่างประกอบ และทำแบบฝึกหัด ชี้นำ ผู้สอนทดสอบความรู้ของผู้เรียน โดยประเมินผลจากชิ้นงานต่างๆ

นักเรียนระดับประถมศึกษา นักเรียนที่ไม่ได้มีสัญชาติไทยและนักเรียนที่มีสัญชาติไทยแต่เป็นลูกครึ่ง (มีพ่อหรือแม่เป็นชาวต่างชาติ) ที่เรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยระดับชั้น Year 3 ในโรงเรียนนานาชาติ เป็นกลุ่มเด็กที่มีภาษาแม่เป็นภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่ 2

ประโยชน์ที่ได้รับ

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนั้น สามารถช่วยพัฒนาให้นักเรียนชาวต่างชาติที่เรียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสารในสังคมไทยได้อย่างเหมาะสม รวมถึงสามารถใช้ชีวิตในประเทศไทยได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข

2. ชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถนำไปเป็นชุดกิจกรรมนาร่องสำหรับการพัฒนาชุดกิจกรรมเรื่องความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ระดับประถมศึกษาในโรงเรียนนานาชาติแห่งอื่นๆ และเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาชุดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอนแบบเรียน และสื่อการสอนต่างๆในระดับชั้นอื่นต่อไป อันจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนที่เป็นชาวต่างชาติในโรงเรียนนานาชาติ

3. ชุดกิจกรรมนี้เป็นแนวทางการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอีกแนวทางหนึ่งที่ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอาจนำไปปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่เป็นชาวต่างชาติในโรงเรียนทั่วไปได้

4. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้นี้มีประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สามารถนำชุดกิจกรรมการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารไปใช้เป็นต้นแบบในการสร้างแบบเรียน กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ และสื่ออุปกรณ์ต่างๆ สำหรับเด็กที่มีลักษณะเฉพาะทางด้านภาษาและวัฒนธรรมกลุ่มอื่นๆ

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ โดยมีเนื้อหาและสาระสำคัญ ดังนี้

1. การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ
 - 1.1 การสอนการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ
 - 1.2 ปัญหาในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ
 - 1.3 หลักการสอนการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ
2. การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning)
 - 2.1 ความหมายของภาระงาน
 - 2.2 ประเภทของภาระงาน
 - 2.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน
 - 2.4 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน
3. ทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory)
 - 3.1 ความหมายของภาษาศาสตร์สังคม
 - 3.2 หลักการสำคัญของแนวคิดภาษาศาสตร์สังคม
 - 3.3 ความสำคัญของภาษาศาสตร์สังคมที่มีต่อการเรียนการสอนภาษา
4. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 4.1 ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 4.2 แนวคิด ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 4.3 ประเภทของชุดกิจกรรม

- 4.4 องค์ประกอบของชุดกิจกรรม
- 4.5 การทดสอบประสิทธิภาพชุดกิจกรรม
- 4.6 ประโยชน์ของชุดกิจกรรม
- 5. กระบวนการพัฒนารูปแบบการสอน ADDIE Model
 - 5.1 ขั้นวิเคราะห์ (Analysis Phase)
 - 5.2 การออกแบบ (Design Phase)
 - 5.3 ขั้นการพัฒนา (Development Phase)
 - 5.4 ขั้นการนำดำเนินการ (Implementation Phase)
 - 5.5 ขั้นการประเมินผล (Evaluation Phase)
- 6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ
- 7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

1. การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

การเรียนการสอนภาษาไทยของชาวต่างชาติในยุคเริ่มแรกอยู่ในลักษณะของการศึกษาตาม อัยาศัยหรือนอกระบบ ในปี พ.ศ.2498 มีโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาไทยให้กับชาวต่างชาติ เช่น โรงเรียนที่ชาวคริสต์เป็นเจ้าของได้เปิดสอนภาษาไทยให้กับมิชชันนารีใหม่ซึ่งเข้ามาในประเทศไทย ชื่อ โรงเรียนปัจจุบันคือ Union Language School สถาบันอีกแห่งหนึ่ง คือ AUA เปิดสอนภาษาไทยเมื่อ ประมาณ พ.ศ.2500 ให้กับชาวต่างชาติผู้สนใจ มีการสร้างตำราที่ใช้กันอย่างกว้างขวางในประเทศไทย ชื่อ AUA Language Center Thai Course ตำราชุดนี้สร้างขึ้นในประเทศไทย ผู้เขียนคือ J. Marvin Brown และ Adrian S. Palmer

ส่วนสถาบันอุดมศึกษาไทยนั้นเริ่มสอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างชาติมานานแล้ว เช่น ที่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมหิดล ต่อมามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้เริ่มสอนวิชาการสอนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศให้แก่นักศึกษาไทยในปี พ.ศ.2534 และสอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างชาติไปพร้อมกัน ต่อจากนั้นมหาวิทยาลัยต่างๆ และสถาบันทั้งของรัฐและเอกชนเปิดการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติมากขึ้น นอกจากนี้ทบวงมหาวิทยาลัยยังได้จัดการสัมมนาในระดับภูมิภาคว่าด้วยการเรียนการสอนภาษาไทยในบริบทไทยศึกษาขึ้น ในเดือนกันยายน พ.ศ.2544 ซึ่งเป็นการขยายผลจากการประชุมปฏิบัติการว่าด้วยการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยในบริบทไทยศึกษาในเดือนสิงหาคมปีเดียวกัน โดยหวังให้สถาบันต่างๆ ได้ร่วมมือกันพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยให้แพร่หลายยิ่งขึ้น

ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ในต่างประเทศมีการเปิดสอนภาษาไทยมากขึ้น ผลการสำรวจของกระทรวงการต่างประเทศพบว่า มีสถาบันอุดมศึกษาประมาณร้อยละห้าแห่งเปิดสอนภาษาไทยหรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย เช่น หลักสูตรเอเชียศึกษา หรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และมีแนวโน้มว่าจำนวนสถาบันที่เปิดสอนภาษาไทยจะเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ยังไม่รวมศูนย์สอนภาษาและโรงเรียนสอนภาษาที่จัดสอนในเชิงธุรกิจ ซึ่งมีจำนวนมากอยู่แล้ว ทั้งนี้เนื่องมาจากการขยายตัวและความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ที่ช่วยให้การศึกษาและการลงทุนทางเศรษฐกิจเติบโตอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ “ภาษาไทย” เป็นภาษาหนึ่งที่มีบทบาท และมีความสำคัญเพื่อการสื่อสารในการแลกเปลี่ยนความรู้ การท่องเที่ยว การดำเนินธุรกิจอันช่วยให้การลงทุนในฐานะประเทศคู่ค้าเป็นไปด้วยความสะดวกและรวดเร็ว ดังที่ สิริจิตต์ เดชอมรชัย (2556) กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารกับประชาคมโลก แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับ กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒน์กุล (2561) ที่กล่าวว่า มนุษย์มีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ภาษาอื่น เพื่อจุดประสงค์ในการสื่อสาร และใช้พัฒนาตนเอง ตลอดจนสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ประเทศชาติ ฉะนั้นการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจะช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างชนชาติ ให้ตระหนักและเข้าใจถึงความเหมือน หรือความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของชาติตนกับชาติอื่นๆ

การมีความรู้หลายภาษาจึงเป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญอย่างหนึ่งของประชาชนโลก ในการเปิดโลกทัศน์ทำความรู้จัก และเข้าใจซึ่งกันและกันมากขึ้น เพราะภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความเข้าใจ และเผยแพร่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของแต่ละประเทศได้เป็นอย่างดี

1.1 การสอนการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

นวลทิพย์ เพิ่มเกษร (2552) ได้จำแนกลักษณะการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในฐานะภาษาต่างประเทศของสถาบันการศึกษาต่างๆ ออกเป็น 5 ลักษณะ ดังนี้

1. หลักสูตรระดับปริญญาบัตร เป็นหลักสูตรที่จัดให้แก่ผู้เรียนที่เลือกเรียนวิชาภาษาไทยเป็นวิชาเอก หรือวิชาโท เมื่อสำเร็จหลักสูตรจะได้รับปริญญาตรีวิชาเอกภาษาไทย หรือวิชาโทภาษาไทย เช่น หลักสูตรในประเทศจีน เกาหลี และเวียดนาม

2. หลักสูตรเฉพาะด้าน เป็นหลักสูตรภาษาไทยที่เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรใหญ่ เช่น วิชาภาษาไทยที่อยู่ในหลักสูตรเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา (Southeast Asian Studies) ที่มหาวิทยาลัยวอชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา หรือวิชาภาษาไทยที่อยู่ในหลักสูตรเอเชียศึกษา (Asian Studies) ที่มหาวิทยาลัยแห่งชาติออสเตรเลีย ประเทศออสเตรเลีย

3. หลักสูตรระยะสั้น เป็นหลักสูตรที่สถาบันการศึกษาจัดให้ผู้เรียนได้เรียนในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เช่น รายวิชาละ 36 ชั่วโมง 50 ชั่วโมง 100 ชั่วโมง โดยแบ่งเป็นภาษาไทยในระดับพื้นฐาน (Basic Thai) ภาษาไทยระดับกลาง (Intermediate Thai) และภาษาไทยระดับสูง (Advanced Thai) เช่น ศูนย์ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. หลักสูตรพิเศษ เป็นหลักสูตรที่ผู้สอนจัดตามวัตถุประสงค์ของผู้เรียน เช่น หลักสูตรที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเปิดสอนให้แก่เจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศอาเซียน โดยทุนของ สพร. (สำนักงานพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ หรือกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงต่างประเทศ)

5. หลักสูตรเร่งรัด เป็นหลักสูตรในช่วงระยะเวลาสั้นๆ ที่สถาบันการศึกษาจัดให้ผู้เรียนที่มีเวลาน้อยหรือจำกัด แต่ต้องการเรียนรู้ภาษาด้วยความจำเป็นเร่งด่วน เช่น หลักสูตรที่ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้จัดให้นักศึกษาต่างชาติที่มาทำวิจัยที่สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าการจัดหลักสูตรการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศมีความหลากหลาย ดังนั้นการจัดทำหลักสูตรต่างๆ ผู้สอนควรคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อตอบสนองได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้เรียน โดยผู้สอนอาจจะตั้งคำถาม

ก่อนจัดการเรียนการสอน ดังนี้ คือ สอนอะไร สอนอย่างไร เวลาเท่าไร อะไรเป็นผลที่เกิดขึ้นตามมา จากการเรียนการสอน (Print, 2000) ทั้งนี้ กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒน์กุล (2561) ได้มีการสำรวจโดยการสอบถามความคิดเห็นถึงวัตถุประสงค์ในการเรียนภาษาไทยของชาวต่างประเทศในประเทศไทย จากสถาบันการศึกษาต่างๆ จำนวน 20 คน พบว่า ชาวต่างประเทศที่ต้องการเรียนภาษาไทยแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ 1) เพื่อใช้ภาษาไทยสื่อสารในชีวิตประจำวัน 2) เพื่อใช้ภาษาไทยในการศึกษาเรียนรู้ และ 3) เพื่อใช้ภาษาไทยในการประกอบอาชีพ ซึ่งความคิดเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียา ทิรัญประดิษฐ์ (2545) ที่ได้วิจัยสาเหตุของการเรียนภาษาไทยด้วยวิธีการสัมภาษณ์จากกลุ่มผู้เรียนชาวต่างประเทศระบุว่า สาเหตุที่เรียนภาษาไทยเพราะต้องการสื่อสารกับคนไทยได้นั่นเอง

ดังนั้นแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จึงมุ่งเน้นไปที่การสื่อสาร (Communicative Approach) ซึ่งมีพื้นฐานมาจากแนวคิดทางจิตวิทยาของกลุ่มความคิดความเข้าใจด้านทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ทางภาษาภายในห้องเรียนมาเชื่อมโยงกับภาษาภายนอก ด้วยการเน้นให้ผู้เรียนนำความรู้ด้านภาษาที่เรียน ไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง (รุ่งฤดี แผลงศร, 2560) ซึ่งหลักการสำคัญของแนวคิดนี้ ประกอบด้วย

1. เป้าหมายของการเรียนรู้ภาษา คือ การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ในการสอนจึงควรให้ผู้เรียนฝึกทักษะการใช้ภาษา ได้แก่ ฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยเน้นการได้ฝึกปฏิบัติในรูปกิจกรรมทางภาษาเป็นสำคัญ
2. ให้ความสำคัญกับความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามระเบียบปฏิบัติของสังคม โดยสามารถเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบุคคล และโอกาสต่างๆ ซึ่งผู้เรียนจำเป็นต้องรู้จักขนบธรรมเนียม และวัฒนธรรมของผู้ใช้ภาษานั้นๆ ด้วย

แนวคิดในการสอนให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้นั้น ผู้สอนจำเป็นต้องเลือกเนื้อหาการเรียนการสอนภาษาไทยให้สัมพันธ์กับประสบการณ์ และจุดมุ่งหมายของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ หรือนำไปปฏิบัติในสถานการณ์จริงได้ ตลอดจนผู้สอนจำเป็นต้องคำนึงถึงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับบริบทวิถีชีวิต ตลอดจนวัฒนธรรมทางสังคมในการสื่อสารภาษานั้นๆ ด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการสื่อสาร และการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงการใช้ภาษา และเกิดความเข้าใจอย่างสมบูรณ์ในเรื่องการสื่อสารได้ ซึ่งในการสื่อสาร

เรียกว่า สามัตถิยะทางภาษา (Language Competency) คือ ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ภาษาได้ด้วยตนเอง หน้าที่ของผู้สอนคือ การกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในกฎเกณฑ์ของภาษา โดยภาษาแต่ละภาษาจะมีโครงสร้าง หรือองค์ประกอบ 3 ส่วน (Chomsky, 1957) ได้แก่

1. วากยสัมพันธ์ (Syntactic) คือมีความรู้เกี่ยวกับคำ (Lexical Knowledge) เพียงพอ โดยคำนึงถึงกฎการใช้คำศัพท์นั้นๆ ว่ามีอะไรบ้าง (Phrase Structure Rule)
2. อรรถศาสตร์ (Semantics Complement) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความหมาย การตีความทำหน้าที่กรองประโยคให้ถูกหลักไวยากรณ์ โดยให้ความสนใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง คำ วลี สัญลักษณ์ และความหมาย
3. โฟเนติก (Phonological Complement) คือ การออกเสียงสำเนียงได้อย่างถูกต้องชัดเจน

จากกรณีข้างต้นสอดคล้องกับ Canale and Swain (1980) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนจะมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารได้นั้น จำเป็นต้องมีความสามารถในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ความรู้ด้านระเบียบวิธีของภาษา (Grammatical Competence) ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับระบบคำศัพท์ โครงสร้างประโยค ความหมาย และระบบเสียง
2. ความรู้ทางภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic Competence) ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารระหว่างบุคคลในสังคม โดยคำนึงถึงกฎเกณฑ์ หรือระเบียบวิธีการปฏิบัติในการใช้ภาษาอย่างเหมาะสม เช่น ภาษาท่าทาง การแสดงออกโดยใช้ข้อความ (Expression) และระดับเสียง (Intonation) ซึ่งต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบุคคล และสถานการณ์ต่างๆ
3. ความรู้ด้านความต่อเนื่องของเนื้อความ (Discourse Competence) ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เช่น การเลือกใช้คำสรรพนามได้เหมาะสมกับบริบท และสถานะทางสังคม การใช้ภาษาในการเรียบเรียง และถ่ายทอดความคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ความรู้ด้านกลวิธีการสื่อความหมาย (Pragmatic or Strategic Competence) ประกอบด้วยความสามารถในการสื่อสารของผู้ส่งสารในด้านคำพูด (Verbal) และการไม่ใช้คำพูด

(Non-verbal) เช่น น้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง ในการสื่อสาร ทั้งนี้เพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายในการสื่อสารนั้น

จากแนวคิดดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ในการที่ผู้เรียนชาวต่างประเทศที่เรียนภาษาไทย จะใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้นั้น นอกจากจะต้องมีความรู้ในเรื่องของคำศัพท์ การออกเสียง และ โครงสร้างประโยคแล้ว ผู้เรียนจำเป็นจะต้องมีความสามารถในการเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้อง ตลอดจน สามารถเลือกใช้ภาษาได้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมด้วย

1.2 ปัญหาในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

ศรวิไล พลมณี (2545) ได้กล่าวถึง ปัญหาในการสื่อสารภาษาไทยเป็น ภาษาต่างประเทศว่าเกิดจากปัจจัย ดังนี้

1. อิทธิพลหรือการแทรกแซงของภาษาแม่ในภาษาเป้าหมาย เช่น ถ้าผู้เรียนพูด ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ จะเคยชินกับการวางคำขยายไว้หน้าคำขยาย เช่น มากถูก (ถูกมาก) ร้อน อากาศ (อากาศร้อน) ดูร้ายสัตว์ (สัตว์ดูร้าย) มากสนุก (สนุกมาก) เป็นต้น
2. ความยากของภาษาไทย อันเกิดจากลักษณะเฉพาะของภาษาไทย เช่น ภาษาไทย เป็นภาษาคำโดด การเรียงลำดับคำซึ่งเป็นกฎไวยากรณ์เบื้องต้นที่ดูเหมือนง่าย แต่ผู้เรียนก็ประสบ ปัญหาเพราะหลักไวยากรณ์ไม่ชัดเจน ส่วนการใช้ลักษณนามหลังจำนวนนับ ก็เป็นลักษณะเฉพาะของ ภาษาไทยที่เป็นปัญหาสำหรับผู้พูดภาษาอื่น
3. ความไม่เข้าใจการใช้คำ ซึ่งเป็นที่นิยมของเจ้าของภาษา แต่ไม่สามารถเปิดหา ความหมายจากพจนานุกรม ถ้าแปลเป็นศัพท์ในภาษาของผู้เรียน แล้วถ่ายโอนมาใช้กับภาษาไทยก็จะ ไม่ถูกต้องตามความนิยม นอกจากนี้ น้ำเสียงของถ้อยคำเมื่ออยู่ในประโยคก็เป็นเรื่องที่สอนยากเช่นกัน ผู้สอนจึงต้องยกตัวอย่างเป็นจำนวนมากในสถานการณ์ต่างๆ ของการใช้ภาษา เพื่อให้ผู้เรียนซึมซับ ลักษณะการใช้คำ และโครงสร้างของภาษา แล้วจึงได้ข้อสรุปเป็นหลักการด้วยตนเอง

จากปัญหาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้ที่จะสื่อสารภาษาไทยเป็น ภาษาต่างประเทศ เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ยากที่จะเกิดการเรียนรู้ และใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว

เหมือนภาษาแม่ เนื่องจากผู้เรียนจะต้องเรียนรู้โครงสร้างภาษาตั้งแต่ระดับเสียง คำ ประโยค และในขณะเดียวกันก็ต้องเรียนรู้หน้าที่การใช้งานของภาษาในเรื่องของบริบทวัฒนธรรมและสังคมด้วย

1.3 หลักการสอนการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

Macnamara (1972) ได้กล่าวถึง หลักในการสอนการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศไว้ ดังนี้

1. ครูสอนภาษาควรเข้าใจธรรมชาติของการเรียนภาษา จะต้องสอนโดยให้เกิดการสื่อสารขึ้นในชั้นเรียน เหมือนเวลาที่เด็กกับพ่อแม่สื่อสารกัน โดยไม่สนใจความผิดถูกเหมือนกับการที่ครูพยายามจับผิดและแก้ไขผู้เรียน

2. ครูควรเหมือนแม่ในการสอนภาษา คือ ใช้ภาษานั้นสื่อสารจนผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ โดยพยายามใช้ทั้งท่าทาง น้ำเสียง สีหน้า เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการสื่อสาร

3. ครูอาจจัดชั้นเรียนภาษาให้เป็นชั่วโมงกิจกรรม โดยเป็นชั้นเรียนที่มีผู้เรียนระดับต่างๆ กัน เพราะในการทำกิจกรรม เช่น การทำอาหารหรืองานฝีมือ ผู้เรียนจะมีความต้องการสื่อสารกัน และสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง เหมาะแก่การเรียนรู้อีกขึ้น

ธิดิญา แสงมณี (2554) กล่าวถึงวิธีการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารเป็นภาษาต่างประเทศ หรือภาษาที่สอง ไว้ดังนี้

1. การสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ทางภาษา เป็นวิธีการสอนที่เน้นการพัฒนาภาษาในปริมาณที่เป็นไปตามการรับรู้โดยธรรมชาติ ที่ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะทางด้านภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น สอนโดยใช้การฟังหรือการอ่านภาพแทนการอ่านตัวหนังสือ และใช้การพูดหรือการวาดภาพแทนการเขียนตัวอักษร เป็นต้น

2. การสอนด้วยวิธีศัพท์สัมพันธ์ หลักการสอนดึงความรู้เก่าของผู้เรียน คือ คำศัพท์ร่วมระหว่างภาษาไทยกับภาษามลายูออกมา แล้วผู้สอนอธิบายให้รู้ความหมาย ที่มาของคำศัพท์นั้นๆ และนำไปฝึกการออกเสียงและพูดในประโยคต่อไป

3. การสอนด้วยวิธีพิเศษ ใช้หลักทางภาษาศาสตร์หรือวิธีแนวโครงสร้างเป็นส่วนประกอบ เน้นการฝึก (drill) ในรูปแบบต่างๆ ยึดหลักการสอนคล้ายแบบฟัง-พูด มีการเฝ้า การตอบสนอง และการเสริมแรง

4. การสอนด้วยวิธีบูรณาการ เป็นการนำเอาส่วนดีของวิธีการสอนอื่นๆ มาใช้ตามสภาพและความจำเป็นในการเรียนการสอนอย่างผสมผสาน เช่น ใช้วิธีภาษาศาสตร์ในการฝึกพร้อมกับวิธีศัพท์สัมพันธ์ มีการสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ภาษาไทย จัดกิจกรรมสนุกสนานโดยนำเอาศิลปะพื้นเมืองมาประยุกต์ใช้เป็นภาษาไทย

อรุณี วิริยะจิตรา (2542) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ ดังนี้

1. ครูที่สอนควรเรียนรู้ภาษาแม่หรือภาษาที่หนึ่งของผู้เรียน เพื่อให้รู้และเข้าใจถึงปัญหาการเรียน และหาวิธีแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ง่ายขึ้น
2. ครูที่มีพื้นฐานทางภาษาศาสตร์ จะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การนำ contrastive analysis, error analysis และ interlanguage มาประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ
3. การจัดทำบทเรียน ควรเป็นลักษณะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student oriented) เพื่อให้ผู้เรียนได้รับผลประโยชน์และนำไปใช้ได้มากที่สุด ซึ่งอาจทำได้โดยการใช้แบบสอบถาม ถามความต้องการและความคิดเห็นของผู้เรียน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาในการเขียนบทเรียน
4. ครูที่สอนควรให้ความสำคัญกับการใช้พจนานุกรมในการเรียนการสอนภาษาไทยแก่ผู้เรียนชาวต่างชาติ เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ในเวลาที่จำกัด

จากหลักการจัดการเรียนการสอนข้างต้น สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศได้ดี เนื่องจากเป็นแนวการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ มีการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารกันในชั้นเรียน เพื่อเชื่อมโยงไปสู่การใช้ภาษาตามสภาพจริงในบริบททางสังคม ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกว่าการเรียนรู้นั้นมีคุณค่าและสามารถใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

2. การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning)

2.1 ความหมายของภาระงาน

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของภาระงานไว้ดังนี้

Willis (2007) ได้กล่าวถึงความหมายของภาระงานไว้ว่า ภาระงานคือกิจกรรมที่มีเป้าหมายมุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อบรรลุผลที่แท้จริง หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่าผู้เรียนจะใช้ทรัพยากรของภาษาเป้าหมายอะไรก็ตามที่พวกเขามีอยู่เพื่อที่จะใช้แก้ปัญหา ไขปริศนา เล่นเกม หรือแบ่งปันและเปรียบเทียบประสบการณ์ ภาระงานมีจุดเริ่มต้นที่หลากหลาย โดยอาจจะมาจากข้อมูลที่ผู้เรียนมี อย่างเช่น ประสบการณ์ส่วนตัว ความรู้ทั่วไป ภาระงานอาจจะมาจากงานเขียน บันทึกข้อมูลเสียง หรือบันทึกข้อมูลภาพ และอาจจะเป็นกิจกรรมอย่างเช่น เกมต่างๆ การสาธิต หรือการสัมภาษณ์

Branden (2005) ได้กล่าวถึงความหมายของภาระงานไว้ว่า ภาระงาน คือกิจกรรมที่มีคนมีส่วนร่วมเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายซึ่งต้องมีการใช้ภาษา การใช้ภาษาในที่นี้คือการบรรลุเป้าหมายโดยการเข้าใจภาษาที่ป้อนและการสร้างผลผลิตทางภาษา ตัวอย่างเช่น การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสถานการณ์จริงผ่านการใช้ภาษา ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้มากขึ้น

Bygate (2001) กล่าวถึงความสำคัญของภาระงานไว้ว่า การใช้ภาระงานเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทักษะภาษาเป้าหมายของผู้เรียน ในประเภทของภาระงานที่แตกต่างกันออกไปช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเป้าหมายสื่อสารได้อย่างมีความหมาย

Nunan (2004) กล่าวถึงความหมายของภาระงานเพื่อการเรียนการสอนไว้ว่า ภาระงานเพื่อการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนภาษาจากการทำกิจกรรมผ่านการทำภาระงานในห้องเรียน

จากความหมายของภาระงานข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ภาระงานคือการจัดการเรียนรู้ที่มีเป้าหมายในการพัฒนาทักษะด้านภาษาของผู้เรียน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาผ่านการปฏิบัติภาระงาน โดยผู้เรียนใช้ทักษะความรู้ทางภาษาของผู้เรียนในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน จนเกิดเป็นองค์ความรู้ทางภาษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจภาษานั้นๆ และสื่อสารภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับบริบทของสังคมและวัฒนธรรม

2.2 ประเภทของภาระงาน

Prabhu (1994) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมที่เป็นภาระงานออกเป็น 3 ประเภท ซึ่งประเภทของภาระงานนี้อยู่ในช่วงเริ่มแรกของการนำภาระงานมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูล กิจกรรมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กิจกรรมการนำเสนอข้อมูลใหม่ ดังนี้

1. กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูล (Information-gap Task) เป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดผู้เรียนเกิดการส่งผ่านข้อมูลจากคนหนึ่งไปยังอีกคน ในการทำกิจกรรมผู้เรียนจะต้องได้ใช้ภาษาสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลของตนกับสมาชิกในกลุ่มหรือภายในห้องเรียน เช่น การกำหนดตารางที่มีรายละเอียดยังไม่สมบูรณ์ และมีข้อมูลที่สัมพันธ์กันกับตารางนั้นๆ แจกให้ผู้เรียนเป็นข้อความที่แตกต่างกัน ซึ่งในการทำกิจกรรมนี้ผู้เรียนจะต้องได้การใช้ภาษาสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อความที่ตนมีกับผู้อื่น โดยที่ผู้เรียนจะต้องหาข้อความของสมาชิกคนอื่นที่มีความสัมพันธ์กับข้อความที่ตนได้รับเพื่อนำไปเติมลงในตารางให้สมบูรณ์

2. กิจกรรมการนำเสนอข้อมูลใหม่ (Reasoning-gap Task) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้นำเสนอข้อมูลใหม่จากข้อมูลที่ได้รับโดยผ่านการคิดจากการวิเคราะห์ การอนุมาน การวินิจฉัย การให้เหตุผล หรือตามความคิดเห็นส่วนตัว เช่น ผู้สอนให้ผู้เรียนจัดตารางเรียนใหม่ โดยทำการระบุเวลาและรายวิชา และให้เหตุผลในการจัดตารางได้อย่างเหมาะสม

3. กิจกรรมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (Opinion-gap Task) เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนจะต้องได้แสดงความรู้สึก ความคิดเห็นหรือทัศนคติต่อเรื่องราวหรือสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนดให้ เช่น การร่วมกันอภิปรายในหัวข้อเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในสังคม และร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์นั้น

Nunan (2004) ได้กำหนดรูปแบบของภาระงานไว้ 2 ประเภท คือ ภาระงานเพื่อการเรียนการสอน (Pedagogical Task) ซึ่งเป็นภาระงานในชั้นเรียน และภาระงานจริง (Real-world Task) ซึ่งเป็นภาระงานที่เน้นการฝึกใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน มีรายละเอียดดังนี้

1. ภาระงานเพื่อการเรียนการสอน (Pedagogical Task)

ภาระงานเพื่อการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนภาษาจากการทำกิจกรรมผ่านการทำภาระงานในห้องเรียน โดยแบ่งประเภทของภาระงานเพื่อการเรียนการสอนไว้ 2 ประเภท ดังนี้

1.1 ภาระงานเพื่อการฝึกฝน (Rehearsal Rational) เป็นภาระงานที่ผู้เรียนจะได้ฝึกใช้ภาษาอย่างมีเป้าหมาย และฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่น การเขียนประวัติของตนเองเพื่อใช้ในการสมัครงาน (Resume) ผู้เรียนจะได้ฝึกใช้ภาษาอย่างถูกต้อง และสื่อสารได้อย่างมีความหมาย โดยการทำภาระงานนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกและพัฒนาทักษะทางภาษาของตนเองได้ดียิ่งขึ้นผ่านการทำกิจกรรมแบบจับคู่และได้รับคำแนะนำจากผู้สอน

1.2 ภาระงานเพื่อการกระตุ้น (Activation Rationale) เช่น การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำภาระงานกลุ่มๆ ละ 3 คน โดยกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนอยู่บนเรือที่กำลังจะจม และผู้เรียนต้องว่ายน้ำไปที่เกาะถึงจะรอดจากการจมน้ำ โดยมีเงื่อนไขว่าผู้เรียนมีภาชนะก้นน้ำ 1 อย่างที่สามารถบรรจุของได้ 20 กิโลกรัม ให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกสิ่งของที่จะนำไปด้วย โดยมีรายการต่างๆ ตามที่ผู้สอนได้กำหนดไว้ การทำภาระงานนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการกระตุ้นจากสถานการณ์ที่ได้รับเพื่อให้เกิดการใช้ภาษาและโครงสร้าง ทั้งการพูดแสดงความคิดเห็น การพูดเพื่อตัดสินใจ การให้คำแนะนำ การพูดถึงปริมาณ เป็นต้น

Richards (1996) ได้นำเสนอรูปแบบของการจัดภาระงานเพื่อการเรียนการสอน (Pedagogical Task) ที่แตกต่างกันไว้อีก 5 ประเภท ดังนี้

1. ภาระงานประเภทจิ๊กซอว์ (Jigsaw Task) เป็นกิจกรรมภาระงานที่ให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้เรียนคนอื่นๆ เพื่อเรียบเรียงเรื่องราวให้สัมพันธ์กัน เช่น ผู้เรียนได้รับเนื้อหาเกี่ยวกับนิทานที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม ผู้เรียนจะต้องทำการเล่าเรื่องร่วมกันกับกลุ่มอื่นๆ โดยลำดับเหตุการณ์ตามท้องเรื่องได้อย่างถูกต้อง

2. ภาระงานแลกเปลี่ยนข้อมูล (Information-gap Task) เป็นกิจกรรมภาระงานที่ให้ผู้เรียนได้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันระหว่างบุคคลหรือกลุ่ม โดยที่จะได้รับชุดข้อมูลที่แตกต่างกัน ผู้เรียนจะต้องทำการสื่อสารเพื่อขอและให้ข้อมูลเพื่อให้ภาระงานนั้นแล้วเสร็จ

3. ภาระงานแก้ปัญหา (Problem Solving Task) เป็นกิจกรรมภาระงานที่ให้ผู้เรียนได้คิดหาแนวทางแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่กำหนดตามชุดของข้อมูลที่กำหนดให้

4. ภาระงานเพื่อการตัดสินใจ (Decision-Making Task) เป็นกิจกรรมภาระงานที่ให้ผู้เรียนได้ใช้เหตุผลในการตัดสินใจต่อเรื่องหรือปัญหาที่ผู้สอนกำหนด โดยผู้เรียนต้องอธิบายเหตุผลที่เลือกตัดสินใจสิ่งนั้น

5. ภาระงานแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (Opinion Exchange Tasks) เป็นกิจกรรมภาระงานที่ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนกัน โดยไม่จำเป็นต้องมีความเห็นที่ตรงกันกับบุคคลอื่น

2. ภาระงานจริง (Real-world Task)

Nunan (2004) กล่าวถึงความสำคัญของภาระงานจริงไว้ว่า ภาระงานจริงคือสิ่งที่เราทำเป็นประจำในทุกๆวัน เป็นการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน ทั้งการเขียนบทกลอนจนรวมไปถึงการจองตัวเครื่องบิน ภาระงานจริงมุ่งเน้นไปยังการแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านการสื่อสารระหว่างบุคคล โดยในทั่วไปนั้นมีระดับการใช้ภาษาอยู่ 3 ประเภท ดังนี้

2.1 การใช้ภาษาเพื่อการค้าและบริการ (Goods and Services)

2.2 การใช้ภาษาเพื่อปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Social Macrofunction)

2.3 การใช้ภาษาเพื่อความเพลิดเพลิน (Aesthetic Macrofunction)

Willis (2007) กล่าวถึงความหมายของภาระงานจริงไว้ว่า ภาระงานจริงเป็นการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานที่สะท้อนให้เห็นถึงการใช้ภาษาจริงในสังคม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับความหมาย คือ ขั้นที่ผู้เรียนสร้างความหมายเพื่อการสื่อสารได้จริง ระดับสื่อสาร คือ ขั้นที่ผู้เรียนเข้าใจถึงพฤติกรรมการสื่อสารในสถานการณ์จริง เช่น การเดาความหมาย การแสดงความคิดเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ระดับกิจกรรม คือ ขั้นที่ผู้เรียนใช้ภาษาสื่อสารเพื่อทำกิจกรรมได้เสมือนกับสถานการณ์จริงนอกห้องเรียน เช่น การเล่าเรื่อง การอธิบายถึงวิธีการประดิษฐ์สิ่งของ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงภาระงานที่เกี่ยวข้องกันกับการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง ดังนี้

1. ภาษาเพื่อจุดประสงค์เฉพาะทาง (English for Specific Purposes) ในการจัดการเรียนรู้แบบภาษาเพื่อจุดประสงค์เฉพาะทาง ผู้สอนจะต้องสะท้อนให้ผู้เรียนได้เกิดการใช้ภาษาได้เสมือนในสถานการณ์จริง เช่น ภาษาเพื่อจุดประสงค์ทางวิชาการ และภาษาเพื่อการประกอบอาชีพ

ดังตัวอย่างภาระงานภาษาเพื่อจุดประสงค์เฉพาะทาง คือ ภาระงานการทำนาย (Prediction Task) เช่น การให้อ่านบทความเชิงวิชาการ เพื่อให้เกิดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเฉพาะทาง โดยอาจมีการกำหนดขั้นตอนการทำกิจกรรมเริ่มจากจับกลุ่มสามคน อ่านบทความหรืองานวิจัย จดบันทึกคำถามที่สำคัญที่อาจมีคำตอบอยู่ในบทความ จากนั้นผู้สอนจึงถามผู้เรียนหาคำตอบสิ่งที่กลุ่มตนเองได้ตั้งคำถามไว้

2. ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน (Everyday English) ในการจัดการเรียนรู้แบบ ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน มักเป็นรูปแบบของการให้ภาระงานที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์จริง เช่น การพูดสนทนา การอ่านข่าวหนังสือพิมพ์ การร่วมกันสรุปและอภิปรายในหัวข้อต่างๆ ร่วมกันใน ห้องเรียนโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาสื่อสารได้มากที่สุด

นอกจากนี้ Nunan (2004) ได้แบ่งเกณฑ์การจัดการเรียนรู้โดยใช้ภาระงานและกล่าวถึงการ จัดกิจกรรมโดยใช้ภาระงานไว้ว่า การใช้ภาระงานแต่ละประเภทในการจัดกิจกรรมจะต้องขึ้นอยู่กับ ความเหมาะสมและเป้าหมายในการสื่อสารที่ผู้สอนต้องการฝึกฝนผู้เรียน ซึ่งการจัดกิจกรรมได้อย่าง ตรงตามความต้องการของผู้เรียนจะช่วยให้การฝึกภาษาเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ จำแนกเกณฑ์ภาระงานให้ผู้สอนออกเป็น 5 ประเภท คือ องค์ความรู้ (Cognitive) ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล (Interpersonal) ภาษาศาสตร์ (Linguistic) ความรู้สึกและอารมณ์ (Affective) และ ความสร้างสรรค์ (Creative) โดยรายละเอียดและรูปแบบในการจัดกิจกรรมมีดังต่อไปนี้

1. แบ่งโดยใช้องค์ความรู้ (Cognitive) โดยภาระงานที่แบ่งโดยใช้องค์ความรู้มีแนว ทิศทางการจัดกิจกรรมอยู่ 8 ประเภท ดังนี้

1.1 การจัดหมวดหมู่ (Classifying) เป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้จัดกลุ่ม หรือสิ่งที่มีความคล้ายกันให้อยู่ในกลุ่ม เช่น การศึกษาและจัดกลุ่มรายชื่อระหว่างหญิง-ชาย ได้อย่าง ถูกต้อง

1.2 การทำนาย (Predicting) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ทำนายถึงสิ่งที่จะ เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนรู้ เช่น ดูชื่อหน่วยการเรียนรู้และวัตถุประสงค์และทายว่ากำลังจะได้เรียน เรื่องอะไร เกี่ยวกับอะไร เป็นต้น

1.3 การกระตุ้น (Inducing) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้รับการกระตุ้นให้ เกิดการใช้โครงสร้างทางภาษา เช่น การศึกษาบทสนทนาและค้นพบได้ว่าบทสนทนานั้นมีลักษณะ โครงสร้างในรูปแบบของ simple past tense

1.4 การจดบันทึก (Taking Notes) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนจดบันทึกสิ่งที่เรียนลงในสมุดโดยใช้ภาษาเป็นคำพูดของตัวเอง

1.5 การทำแผนผังความคิด (Concept Mapping) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเขียนแสดงใจความสำคัญของเนื้อหาที่เรียนในรูปแบบของแผนผังความคิด

1.6 การสรุปความ (Inferencing) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนสรุปถึงสิ่งที่รู้ก่อนแล้วเพื่อที่จะเชื่อมโยงไปยังสิ่งที่จะเรียนรู้ใหม่

1.7 การจำแนกแยกแยะ (Discriminating) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้จำแนกระหว่างสิ่งที่สนใจความสำคัญและสิ่งที่ เป็นข้อมูลสนับสนุนได้

1.8 การสร้างผังไดอะแกรม (Diagramming) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนนำเนื้อหาที่เรียนมาสรุปลงในผังไดอะแกรม

2. แบ่งตามรูปแบบความสัมพันธ์ (Interpersonal) โดยภาระงานที่แบ่งตามความสัมพันธ์มีแนวทางการจัดกิจกรรมอยู่ 2 ประเภท ดังนี้

2.1 การทำงานร่วมกัน (Co-operating) เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ทำภาระงานร่วมกัน เช่น อ่านและสรุปใจความสำคัญร่วมกันกับสมาชิกภายในกลุ่ม

2.2 การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาทสมมติและใช้ภาษาในการแสดงอย่างเหมาะสมตามบทบาทของตน เช่น กำหนดให้ผู้เรียนเป็นผู้สื่อข่าว นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาพูดแสดงตามบทบาทได้อย่างเหมาะสม

3. แบ่งตามลักษณะทางภาษาศาสตร์ (Linguistic) โดยภาระงานที่แบ่งลักษณะทางภาษาศาสตร์มีแนวทางการจัดกิจกรรมอยู่ 6 ประเภท ดังนี้

3.1 รูปแบบการสนทนา (Conversational Patterns) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ใช้คำที่แสดงออกถึงความรู้สึกในลักษณะต่างๆเพื่อการสนทนา เช่น การจับคู่คำที่แสดงความรู้สึกได้ตรงตามสถานการณ์ที่กำหนดให้

3.2 การฝึก (Practicing) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนภาษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะทางภาษา เช่น ฟังบทสนทนาและจับคู่ฝึกพูดตามบทสนทนา

3.3 การเลือกใช้คำตรงตามบริบท (Using Context) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้คำ วลี หรือความหมาย ได้ตรงตามบริบทที่กำหนดให้

3.4 การสรุป (Summarizing) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเลือกและนำเสนอใน ส่วนที่เป็นใจความสำคัญในเนื้อหาที่เรียน นำเสนอในรูปแบบของการสรุปความ

3.5 การฟังอย่างมีจุดมุ่งหมาย (Selective Listening) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฟังข้อมูลเพื่อหาใจความสำคัญโดยไม่จำเป็นต้องเข้าใจความหมายในทุกประโยค เช่น การ ฟังบทสนทนาและระบุได้ว่ามีผู้พูดทั้งหมดกี่คน

3.6 การอ่านเพื่อหาส่วนสำคัญ (Skimming) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้อ่านเพื่อหาส่วนสำคัญของเนื้อหานั้นๆได้อย่างรวดเร็ว เช่น อ่านและตัดสินใจทันทีว่าเนื้อหาที่อ่านเป็น บทความ หนังสือพิมพ์ หรือ ข้อความโฆษณา เป็นต้น

4. แบ่งโดยความรู้สึกและอารมณ์ (Affective) โดยภาระงานที่แบ่งตามความรู้สึก และอารมณ์มีแนวทางการจัดกิจกรรมอยู่ 3 ประเภท ดังนี้

4.1 การแบ่งปันความคิดเห็นส่วนตัว (Personalizing) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้พูดแบ่งปันความคิดเห็นส่วนตัว ความรู้สึกต่อแต่ละสถานการณ์ เช่น จับคู่อ่านจดหมายและ ผลิตกันให้คำปรึกษา

4.2 การประเมินตนเอง (Self-evaluating) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ ประเมินผลงานของตนเองพร้อมทั้งให้คะแนนการประเมินด้วยตนเอง

4.3 การสะท้อนตนเอง (Reflecting) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้สะท้อน ตนเองว่าตนเหมาะกับการเรียนในรูปแบบใดมากที่สุด

5. แบ่งตามความคิดสร้างสรรค์ (Creative) โดยภาระงานที่แบ่งตามความคิด สร้างสรรค์มีแนวทางการจัดกิจกรรมคือการระดมความคิด (Brainstorming) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียน ได้ทำงานเป็นกลุ่มและร่วมกันระดมความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ เช่น สมาชิกในกลุ่มร่วมกันระดม ความคิดเพื่อหาอาชีพให้ได้มากที่สุด

Willis (2007) ยังได้แบ่งประเภทภาระงานในการจัดกิจกรรมออกเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. ภาระงานทำรายการ (Listing Task)

การจัดรายการถือเป็นภาระงานที่ออกแบบได้ง่ายที่สุด และอาจดูเหมือนกับว่าเป็นภาระงานที่ง่ายที่สุดในการทำกิจกรรม แท้จริงแล้วภาระงานประเภทนี้มีความยากต่อผู้สอนในการกำหนดหัวข้อให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรม ในการทำภาระงานการจำแนกผู้เรียนสามารถเขียนจำแนกได้ทั้งที่เป็นคำศัพท์ วลีสั้นๆ หรือแม้แต่ประโยคยาวๆ ซึ่งมีกระบวนการในการทำกิจกรรมดังนี้

1.1 การระดมสมอง (Brainstorming)

การระดมสมองมีส่วนช่วยในผู้เรียนที่ขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจัดให้มีการทำกิจกรรมร่วมกันทั้งห้อง แบบจับคู่ และแบบกลุ่มเล็กๆ โดยร่วมกันระดมความคิดตามหัวข้อและเวลาที่ผู้สอนกำหนด จากนั้นจึงนำเสนอด้วยการพูดหน้าชั้นเรียน

1.2 การหาข้อเท็จจริง (Fact-finding)

การหาข้อเท็จจริงเป็นการที่ให้ผู้เรียนได้สืบค้นถึงข้อมูลที่เป็นจริงผ่านช่องทางในการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น เว็บไซต์ การสอบถาม หรือการอ่านในหนังสือ โดยผู้สอนจะกำหนดหัวข้อให้ผู้เรียนได้ทำการค้นหาข้อเท็จจริงเพื่อนำเสนอ ซึ่งผู้สอนอาจใช้กิจกรรมการหาข้อเท็จจริงเป็นการบ้านให้ผู้เรียนได้ไปสืบค้นเองได้

2. ภาระงานจัดลำดับและหมวดหมู่ (Ordering and Sorting Task)

การจัดลำดับและหมวดหมู่มีความซับซ้อนมากขึ้น อีกทั้งในการทำกิจกรรมยังขึ้นอยู่กับข้อความคิดเห็นส่วนบุคคลในการทำภาระงานประเภทนี้ มีกระบวนการดังนี้

2.1 การเรียงลำดับ (Sequencing)

การเรียงลำดับมักให้ผู้เรียนได้ลำดับเหตุการณ์ก่อน-หลังตามข้อมูลที่ผู้สอนกำหนดให้ถูกต้อง เช่น การเรียงรูปภาพเหตุการณ์ให้ถูกต้องตามลำดับ โดยเรียงจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนไปสู่เหตุการณ์ที่เกิดท้ายสุด นอกจากนี้ผู้สอนอาจจัดกิจกรรมโดยการใช้สื่อประเภทวิดีโอเปิดให้ผู้เรียนดูแล้วจดจำภายในครั้งเดียว จากนั้นจึงให้ผู้เรียนลำดับเหตุการณ์ถึงสิ่งที่ได้เห็นอย่างถูกต้องตามลำดับ

2.2 การจัดอันดับ (Rank Ordering)

การจัดอันดับมักให้ผู้เรียนได้ทำการจัดอันดับเองตามความคิดเห็นส่วนตัว โดยมากการกำหนดหัวข้อให้จัดอันดับจะเป็นเรื่องใกล้ตัว เช่น การหาจัดอันดับสถานที่ท่องเที่ยวที่อยากไปมากที่สุด พร้อมกับจับคู่แบ่งปันข้อมูลกัน หรือ พุดแบ่งปันกับทั้งห้องเรียน

2.3 การจัดหมวดหมู่ (Classifying)

การจัดหมวดหมู่สามารถทำได้ทั้งการจัดหมวดหมู่ด้วยตัวผู้เรียนเองตามข้อมูลที่ผู้สอนกำหนดให้ และจัดหมวดหมู่ตามประเภทที่กำหนดไว้แล้ว เช่น การจัดคำศัพท์ที่อยู่ในหมวดหมู่เดียวกันลงในตารางที่ผู้สอนกำหนดให้

3. ภาระงานเปรียบเทียบ (Comparing Task)

ในการจัดกิจกรรมภาระงานเปรียบเทียบ ผู้เรียนมักจะจับกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเปรียบเทียบกันในกลุ่มเล็กๆ 3-4 คน เกี่ยวกับเรื่องต่างๆใกล้ตัว เช่น ตารางชีวิตประจำวัน เพื่อเปรียบเทียบดูว่าใครเป็นผู้ที่ตื่นเช้าที่สุด เป็นต้น ทั้งนี้ผู้สอนสามารถกำหนดหัวข้อที่ยากขึ้นตามระดับความสามารถผู้เรียนได้ เช่น หัวข้อเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม เป็นต้น โดยมีกระบวนการที่สัมพันธ์กับการทำภาระงานเปรียบเทียบดังนี้

3.1 การจับคู่ (Matching) เป็นขั้นทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียนในทุกช่วงชั้น โดยเป็นการจับคู่สองสิ่งที่มีสัมพันธ์กัน อีกทั้งการจับคู่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ทางภาษาและเตรียมพร้อมที่จะใช้ภาษาในการพูดได้มากขึ้น

3.2 การหาความเหมือนและความแตกต่าง (Finding Similarities and Finding Differences) ตัวอย่างกิจกรรม เช่น things in common จับคู่และบอกสิ่งที่ทำเป็นกิจวัตรในช่วงวันหยุด ผลัดกันพุดกับคู่ของตนเอง โดยพยายามหาสิ่งที่เหมือนกันให้ได้มากที่สุดภายในเวลาสามนาที

4. ภาระงานแก้ปัญหา (Problem Solving Task)

การทำกิจกรรมภาระงานแก้ปัญหามุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้นำเสนอแนวทางการแก้ไข ปัญหาตามที่กำหนด เช่น สภาวะปัญหาโลกร้อน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปรายร่วมกันและนำเสนอแนวทางการแก้ไขที่เหมาะสมที่สุด โดยผู้เรียนอาจทำการจดบันทึก (note-taking) การร่างแนวทางการแก้ไขปัญหา (drafting) ก่อนนำเสนอหน้าชั้นเรียน

5. ภาระงานโครงการ (Project and Creative Task)

กิจกรรมภาระงานโครงการมักมีรูปแบบโดยการทำกิจกรรมแบบจับคู่และแบบกลุ่ม โดยในการทำกิจกรรมผู้เรียนจะกลายเป็นผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินงานของกลุ่มตนเอง โดยสามารถเป็นการเรียนรู้นอกห้องเรียนได้และระยะเวลาในการทำโครงการจะยาวนานกว่าการทำภาระงานประเภทอื่น เช่น การทำโครงการเกี่ยวกับแผ่นพับหรือโปสเตอร์โฆษณาการท่องเที่ยว ผู้เรียนจะต้องมีการวางแผนทั้งด้านความคิดสร้างสรรค์ ภาษา ความสวยงาม ความเหมาะสม และปัจจัยอื่นๆให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่ผู้สอนกำหนด

6. ภาระงานแบ่งปันประสบการณ์ส่วนตัว (Sharing personal experience Task)

ภาระงานแบ่งปันประสบการณ์จะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการพูดมากที่สุด โดยส่วนใหญ่แล้วมักจะเป็นการเล่าเรื่องหรือเหตุการณ์ที่ผู้เรียนพบเจอในชีวิตประจำวัน การเล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง หรือการเล่าเรื่องในหัวข้อที่ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นอยู่แล้ว เช่น ความทรงจำในวัยเด็ก Your most memorable childhood experience เป็นต้น โดยผู้สอนอาจมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมดังนี้

6.1 กำหนดหัวข้อเรื่องที่จะพูด (Individual thinking/Preparation at home)

6.2 ให้ความเวลาในการเตรียมตัวเล่าเรื่อง (Private rehearsal)

6.3 ผู้เรียนเล่าเรื่องกับคู่ของตนเอง (Tell story to partner)

6.4 ผู้สอนให้คำแนะนำหลังการเล่าเรื่อง (Review of performance)

6.5 เตรียมการเล่าเรื่องอีกครั้ง (Prepare to retell)

6.6 เปลี่ยนคู่และเล่าเรื่องอีกครั้งหนึ่ง (Change partners and retell story)

6.7 เขียนสรุปเรื่องราวตามที่เล่าเพื่อแลกเปลี่ยนอ่านในชั้นเรียน (Write it up for the class to read)

จากประเภทของภาระงานข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบของภาระงานมี 2 ประเภท คือ ภาระงานเพื่อการเรียนการสอน (Pedagogical Task) เป็นภาระงานในชั้นเรียน และภาระงานจริง (Real-world Task) เป็นภาระงานที่เน้นการฝึกใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน ซึ่งภายในชุดกิจกรรมที่

ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีภาระงานทั้ง 2 ประเภทข้างต้นอยู่ โดยแล้วแต่เนื้อหาของชุดกิจกรรมแต่ละชุดว่ามีความเหมาะสมกับภาระงานประเภทใด แบ่งตามรูปแบบความสัมพันธ์ (Interpersonal) มีแนวทางการจัดกิจกรรมหลักๆ อยู่ 2 ประเภท ดังนี้

1. การทำงานร่วมกัน (Co-operating) เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ทำภาระงานร่วมกัน เช่น ระดมความคิดร่วมกันกับสมาชิกภายในกลุ่มเพื่อหาคำตอบ

2. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาทสมมติและใช้ภาษาในการแสดงอย่างเหมาะสมตามบทบาทของตน เช่น กำหนดให้ผู้เรียนเป็นคนขายอาหาร ผู้เรียนจะต้องนำข้อมูลที่เคยได้พบเจอในชีวิตจริงมาพูดแสดงตามบทบาทได้อย่างเหมาะสม

2.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน

การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน เป็นการเรียนรู้ภาษาที่เกิดจากการใช้ภาระงาน เป็นสื่อ สิ่งสำคัญคือ ผู้เรียนจะต้องรู้เป้าหมายของภาระงาน และทำความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติให้ถูกต้องในแต่ละงาน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์คือผู้เรียนสามารถใช้ภาษาที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้ มีนักการศึกษา 2 ท่าน ได้เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน ดังนี้

Willis (2007) ได้เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานไว้ ดังนี้

1. ขั้นตอนการปฏิบัติภาระงาน (Pre-task)

1.1 ครูผู้สอนแนะนำบทเรียน รูปแบบ จุดประสงค์ของภาระงานต่างๆ

1.2 ผู้สอนกำหนดภาระงานพูดจากเนื้อหา

1.3 ครูผู้สอนเตรียมความพร้อมและความเข้าใจของผู้เรียนในขั้นตอนของการปฏิบัติ

ภาระงาน

2. ขั้นตอนงานตามตามวงจรของการปฏิบัติภาระงาน (Task cycle) เป็นขั้นตอนการปฏิบัติภาระงานตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ภาระงาน (Task) ผู้เรียนมีการอภิปราย ปฏิบัติภาระงานตามที่ได้รับมอบหมาย ในรูปแบบของกิจกรรมเดี่ยว จับคู่ และกลุ่ม

2.2 วางแผน (Planning) ผู้เรียนเตรียมตัวนำเสนอภาระงานตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีการใช้ภาษาด้วยตนเองซึ่งครูผู้สอนจะให้ความช่วยเหลือหากมีความติดขัดทางการใช้ภาษา

2.3 ชั้นรายงาน (Report) ผู้เรียนสรุปผลและรายงานผลจากภาระงานที่ตนปฏิบัติ ครูผู้สอนจะเป็นผู้ให้คำแนะนำและประเมินผลงานนั้นๆ

3. ชั้นฝึกฝนและตรวจสอบการใช้ภาษา (Language focus) ผู้เรียนจะสามารถประเมินผลการปฏิบัติภาระงานของตนและเปรียบเทียบผลจากการปฏิบัติภาระงานของผู้อื่น มีขั้นตอนสำคัญ 2 ขั้นตอน

3.1 ชั้นวิเคราะห์ (Analysis) ผู้เรียนตรวจสอบการใช้ภาษาในการปฏิบัติภาระงานของตนเอง และสามารถสร้าง คำ วลี ขึ้นใหม่เองได้จากการวิเคราะห์คำที่ใช้สื่อสารความหมายจากการปฏิบัติภาระงานที่ผ่านมา

3.2 ชั้นปฏิบัติ (Practice) ผู้เรียนฝึกฝนการใช้ภาษาโดยเรียนรู้คำ วลี และรูปแบบโครงสร้างตามเนื้อหาที่เรียน

Ellis (2003) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน ดังนี้

1. ชั้นเตรียมงานปฏิบัติ (Pre-task) เป็นขั้นตอนที่มุ่งเน้นการเตรียมผู้เรียนให้สามารถปฏิบัติตามภาระงานได้ โดยเป็นแนวทางการปฏิบัติที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มี 4 วิธี ดังนี้

1.1 สนับสนุนผู้เรียนให้ปฏิบัติงานที่มีลักษณะเป็นงานที่ต้องฝึกทักษะต่างๆ

1.2 ให้ผู้เรียนสังเกตรูปแบบของการทำงานปฏิบัติ (Task)

1.3 ส่งเสริมความพร้อมของผู้เรียนที่จะปฏิบัติงานในขั้นต่อไป

1.4 วางแผนการปฏิบัติงานสำหรับผู้เรียน เช่น แนวทางการชี้แนะรูปแบบภาษา เนื้อหา กิจกรรม เป็นต้น

2. ชั้นระหว่างการปฏิบัติงาน (During-task) หรือที่ Willis ใช้คำว่า Task cycle มีวิธีการปฏิบัติงาน 2 วิธี ในการปฏิบัติงานในขั้นตอนนี้ คือ

2.1 คุณลักษณะงานปฏิบัติ (Task performance options) คือคุณลักษณะงานต่างๆ ของงานปฏิบัติที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้สอนสามารถวางแผนการสอนล่วงหน้าได้ เช่น การกำหนดเวลาในการทำงานปฏิบัติ การให้ข้อมูลบางส่วนกับ

ผู้เรียนในขณะที่ผู้เรียนกำลังทำงานปฏิบัติ และการให้คำแนะนำและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจและใช้ภาษาในงานปฏิบัติเพิ่มขึ้น

2.2 คุณลักษณะทางด้านกระบวนการ (Process options) คือขั้นตอนของการปฏิบัติงานที่กำหนดให้ผู้เรียนทำตามงานปฏิบัติที่ได้รับมอบหมายให้สมบูรณ์

3. ขั้นหลังการปฏิบัติงาน (Post-task) หรือที่ Willis ใช้คำว่า Language focus เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนรายงานผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เรียนเอง ระบุสาเหตุของปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาในการสื่อสาร รวมทั้งภาษาที่ใช้ในการปฏิบัติภาระงาน หลังจากนั้นผู้สอนเลือกปัญหาทางภาษาที่ผู้เรียนใช้ไม่ถูกต้องขณะปฏิบัติงานมาวิเคราะห์แก้ไขภาษาให้ถูกต้องร่วมกัน

จากขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานข้างต้น สรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานไม่เพียงแต่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาโดยใช้งานปฏิบัติเป็นสื่อการเรียนรู้เท่านั้น แต่เป็นการสนองความต้องการของผู้เรียนโดยตรง โดยผู้เรียนสามารถวางแผนการทำงานแบบเป็นขั้นตอน แก้ไขปัญหาที่เกิดจากการทำงานได้อย่างเป็นระบบ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าแต่ละขั้นตอนของหลักการเรียนรู้ข้างต้นนี้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างอิสระ โดยผู้สอนทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและให้คำแนะนำ

ผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานตามขั้นตอนของ Willis (2007) และ Ellis (2003) ซึ่งผู้วิจัยได้มีการปรับขั้นตอนให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ผู้สอนทำความเข้าใจกับผู้เรียนในเรื่องบทเรียน วัตถุประสงค์ในการเรียน และนำเสนอประเด็น เรื่องราว สถานการณ์ หรือตัวอย่างต่างๆ ที่น่าสนใจ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสังเกต ตั้งข้อสงสัย และสนใจในการเรียนรู้ตามประเด็น หรือเรื่องราวเหล่านั้น

2. ขั้นก่อนการปฏิบัติภาระงาน (Pre-task) ผู้สอนเตรียมความพร้อมและความเข้าใจของผู้เรียนในขั้นตอนของการปฏิบัติภาระงาน โดยใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดหาคำตอบหรือค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นในการจัดการเรียนการสอนได้ถูกทิศทาง

3. ขั้นดำเนินงานตามวงจรของการปฏิบัติภาระงาน (Task-cycle) เป็นขั้นตอนการปฏิบัติภาระงานตามที่ได้รับมอบหมาย โดยผู้เรียนคิดวิเคราะห์ประเด็น เรื่องราว สถานการณ์ต่างๆ ตาม

กิจกรรม จากนั้นผู้เรียนจะต้องพยายามใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยการใช้ประสบการณ์ความรู้ของตนเอง และแลกเปลี่ยนความคิดหรือมุมมองกับผู้อื่น หลังจากนั้นผู้เรียนจะมีการอภิปรายผลการปฏิบัติภาระงานตามที่ได้รับมอบหมายในรูปแบบของกิจกรรมกลุ่ม

4. **ขั้นตรวจสอบการใช้ภาษา (Language focus)** ผู้เรียนตรวจสอบการใช้ภาษาในการปฏิบัติภาระงานของตนเอง และสามารถสร้าง คำ วลี ขึ้นใหม่เองได้จากการวิเคราะห์คำที่ใช้สื่อสาร ความหมายจากการปฏิบัติภาระงานที่ผ่านมา โดยครูผู้สอนมีการสอดแทรกบริบทของสังคมวัฒนธรรม ในภาษาที่สอง จากทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics) ให้ผู้เรียนได้เปรียบเทียบกับสังคม วัฒนธรรมของตนเอง เพื่อความเข้าใจมากขึ้น

5. **ขั้นฝึกฝนการใช้ภาษา (Practice)** ผู้เรียนฝึกฝนการใช้ภาษาโดยเรียนรู้คำ วลี และรูปแบบ โครงสร้างของประโยคสนทนาตามเนื้อหาที่เรียน ทั้งด้านการฟัง การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียน ตามแบบฝึกหัด

6. **ขั้นสรุปและถ่ายโยงการเรียนรู้** ผู้เรียนเตรียมตัวนำเสนอภาระงานตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีการใช้ภาษาด้วยตนเองซึ่งครูผู้สอนจะให้ความช่วยเหลือหากมีความติดขัดทางการใช้ภาษา พร้อมทั้งสรุปผลและรายงานผลจากภาระงานที่ตนปฏิบัติ ในรูปแบบของการนำความรู้จากสิ่งที่เรียน ไปใช้ โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้ให้คำแนะนำและประเมินผลงานนั้นๆ

2.4 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน

CHULALONGKORN UNIVERSITY

Willis (2007) และ Frost (2007) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานไว้ ดังนี้

1. ผู้เรียนมีความมั่นใจในการพูด และการสื่อสารกับผู้อื่นมากขึ้น
2. ผู้เรียนสนุกสนาน มีแรงจูงใจ เกิดความท้าทายในการปฏิบัติงาน
3. ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างเป็นธรรมชาติ พร้อมทั้งฝึกการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม
4. ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสารที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริง

จากข้อมูลข้างต้น สรุปประโยชน์ของการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานว่า เป็นแนวทางในการเรียนรู้ที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้และความคิด ทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษา การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ฝึกการแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความท้าทายและมีความสนุกสนานในการปฏิบัติงาน

3. ทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory)

3.1 ความหมายของภาษาศาสตร์สังคม

ภาษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคม นอกจากภาษาจะเป็นสื่อในการรับส่งข่าวสารข้อมูลเรื่องต่างๆ แล้ว ภาษายังเป็นสื่อในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในสังคมด้วย กล่าวคือในการสื่อสาร เราไม่เพียงแต่จะต้องคำนึงถึงข่าวสารข้อมูลที่แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันเท่านั้น แต่ยังต้องคำนึงถึงความเหมาะสมถูกต้องตามกาลเทศะอีกด้วย เพื่อให้ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและบุคคลที่สื่อสารด้วยเป็นไปอย่างราบรื่น ภาษาจึงมีบทบาทในการสร้างสัมพันธภาพทางสังคม และการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้ใช้ภาษา โดยบอกถึงภูมิหลัง อาชีพ อายุ ทัศนคติ สถานภาพ ตลอดจนข้อมูลอื่นๆ ได้ การศึกษาถึงบทบาทและหน้าที่ทางภาษาดังที่กล่าวมานี้คือภาษาศาสตร์สังคม (Trudgill, 2000)

Wardhaugh (2007) กล่าวว่า ความหมายของความสามารถด้านภาษาศาสตร์สังคม หมายถึงความสามารถในการสร้างสรรค์และเข้าใจถ้อยคำได้อย่างเหมาะสมในบริบททางภาษาศาสตร์สังคมที่แตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่างๆ เช่น สถานภาพของคู่สนทนา จุดประสงค์ของการปฏิสัมพันธ์ และบรรทัดฐานของชุมชนในการปฏิสัมพันธ์ ความเหมาะสมดังกล่าวแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1.ความเหมาะสมด้านความหมาย ซึ่งหมายถึงการใช้หน้าที่ทางภาษาหรือใช้พฤติกรรมในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมในสถานการณ์โดยคำนึงถึงความเหมาะสมด้านสังคมวัฒนธรรม และ 2. ความเหมาะสมในด้านรูปแบบภาษา ซึ่งหมายถึงการใช้รูปแบบทางไวยากรณ์และลีลาทางภาษาที่เหมาะสมในการสื่อความหมาย

Brown (2007) ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการสอนความรู้ทางวัฒนธรรมให้แก่ผู้เรียนว่า ผู้เรียนที่ได้รับสอนความรู้ทางภาษาศาสตร์โดยปราศจากความรู้ทางวัฒนธรรม จะสามารถพูดได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ แต่ขาดความเหมาะสมทางวัฒนธรรม

สิริจิตต์ เดชอมรชัย (2556) กล่าวว่าความแตกต่างทางวัฒนธรรมว่าอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดระหว่างคนที่มาจากต่างชนบธรรมเนียม ประเพณีได้ ความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่มักทำให้เกิดความเข้าใจผิด มีดังนี้

1. ความแตกต่างของธรรมเนียมปฏิบัติในการสนทนา เช่น การให้คำชม และการตอบรับคำชมของคนอเมริกันและของคนไทยจะแตกต่างกัน
2. ความแตกต่างของภาษาที่ไม่ใช่ภาษาพูด เช่น การแสดงออกทางสีหน้า การเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล การเคลื่อนไหวร่างกาย และการสบตา เช่น คนไทยถือว่าถ้าหากว่าเด็กสบตาคู่สนทนาที่เป็นผู้ใหญ่ จะเป็นการทำทนายและไม่ให้เกียรติ แต่ในสังคมอเมริกันถือว่า การไม่สบตาคู่ที่สนทนาด้วยแสดงความไม่บริสุทธิ์ใจ และมีเล่ห์เหลี่ยม
3. ความแตกต่างทางทัศนคติ ความเชื่อ และการดำเนินชีวิต เช่น สถานภาพของสัตว์เลี้ยงโดยเฉพาะสุนัขและแมว ในสังคมไทยถือว่าเป็นสัตว์เลี้ยง แต่ในสังคมอเมริกันให้ความสำคัญเทียบเท่าสมาชิกในครอบครัว เห็นได้จากการมีผลิตภัณฑ์ต่างๆ สำหรับสัตว์เลี้ยงมากมาย ตั้งแต่กระดุกพลาสติกสำหรับบริหารฟันไปจนถึงอาหารแคลอรีต่ำ และคำสรรพนามที่ใช้เรียก

นอกจากนี้การเรียนรู้วัฒนธรรมยังมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามกาลเทศะ ส่งเสริมความเข้าใจในวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของภาษา อันจะนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกันด้วย

ความหมายด้านภาษาศาสตร์สังคมที่กล่าวมาแล้ว สรุปลได้ว่าความสามารถด้านภาษาศาสตร์สังคม หมายถึง ความสามารถในการใช้และเข้าใจภาษาได้อย่างเหมาะสมกับบริบททางสังคม โดยต้องคำนึงถึงความเหมาะสมด้านความหมายและด้านรูปแบบภาษา

3.2 หลักการสำคัญของแนวคิดภาษาศาสตร์สังคม

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2540) กล่าวว่า นักภาษาศาสตร์สังคมมีหลักการบางประการร่วมกัน ซึ่งเปรียบเหมือนกับข้อตกลงเบื้องต้นหรือกรอบความคิดที่เป็นฐานของการศึกษาทางภาษาศาสตร์สังคม หลักการสำคัญของภาษาศาสตร์สังคมมี 6 ประการ ดังนี้

1. ภาษาเป็นสมบัติของสังคม เช่นเดียวกับวัฒนธรรมด้านอื่นๆ ภาษาเป็นสิ่งที่ได้มาทางสังคม (Socially Acquired) มนุษย์เรียนรู้ภาษาโดยกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization)
2. ภาษามีความหลากหลาย โดยภาษาในสังคมหนึ่งย่อมต่างจากภาษาของอีกสังคมหนึ่ง เพราะสังคมที่ต่างกันย่อมมีวัฒนธรรมที่ต่างกัน และภาษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมจึงมีความแตกต่างกันด้วย นักภาษาศาสตร์จำแนกภาษาต่างๆ ในโลกด้วยเกณฑ์ต่างๆ กัน เช่น จำแนกตามการสืบสายร่วมกันออกเป็นตระกูลภาษาต่างๆ ภาษาในตระกูลเดียวกันก็จะมี ความคล้ายคลึงกันมากกว่าภาษาคนละตระกูล
3. ภาษามีการแปร (Variation) ทำให้เกิดประเภทต่างๆ ของภาษา เช่น ประเภทของภาษาที่แตกต่างกันตามถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูดหรือปัจจัยทางภูมิศาสตร์ เรียกว่า วิธภาษาถิ่น (Regional variety) ปัจจัยอื่นๆ ทางสังคมของผู้พูดที่ไม่ใช่ถิ่นที่อยู่อาศัย เช่น ชชาติพันธุ์ การศึกษา เรียกว่า วิธภาษาสังคม (Social Variety) ปัจจัยที่ต่างกันโดยหน้าที่หรือการใช้ เช่น วัตถุประสงค์ หรือเรื่องที่ถูกพูด เรียกว่า วิธภาษาหน้าที่ (Functional Variety) เป็นต้น
4. ภาษาเป็นสิ่งที่ใช้ในชีวิตประจำวัน นักภาษาศาสตร์สังคมเป็นผู้ศึกษาภาษาที่เป็นจริงและเป็นธรรมชาติมากกว่านักภาษาศาสตร์ทั่วไป ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นภาษาที่ใช้กันจริงๆ ไม่มีการดัดแปลง หรือนึกขึ้นเองโดยผู้วิเคราะห์
5. ภาษาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสาร มนุษย์ในสังคมใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสังคม ภาษามีได้มีไว้เพื่อใช้พูดโดยไร้จุดหมาย ด้วยเหตุนี้นักภาษาศาสตร์สังคมจึงเน้นสมรรถนะการสื่อสาร (Communicative Competence) มากกว่าสมรรถนะทางภาษา (Linguistic Competence)

6. ภาษาอยู่ภายใต้อิทธิพลของสังคมและเปลี่ยนแปลงตามสภาวะของสังคม การใช้ภาษาสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เป็นข้อเท็จจริงที่สำคัญมากในการศึกษาภาษาศาสตร์สังคม เพราะการใช้ภาษาต้องคำนึงถึงลักษณะทางสังคมอยู่ตลอดเวลา

จากหลักการสำคัญของแนวคิดภาษาศาสตร์สังคมสรุปได้ว่า ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ภาษาในสังคมหนึ่งย่อมแตกต่างจากภาษาในอีกสังคมหนึ่ง เพราะฉะนั้นการศึกษาการใช้ภาษาในสังคมใดก็ตาม จำเป็นต้องรู้ลักษณะทางสังคมของภาษานั้นด้วย จึงจะสามารถนำความรู้ทางภาษาและความเข้าใจในสังคมนั้นมาใช้ร่วมกันได้อย่างกลมกลืน

3.3 ความสำคัญของภาษาศาสตร์สังคมที่มีต่อการเรียนการสอนภาษา

Hymes (1994) กล่าวว่า iva การที่จะให้ผู้เรียนภาษาต่างประเทศมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างจริงจังนั้น การสอนไวยากรณ์เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ ต้องสอนค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณีต่างๆ ของเจ้าของภาษาประกอบไปด้วย

Canale and Swain (1980) กล่าวถึงการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศไว้ สรุปได้ว่า ผู้เรียนจะไม่สามารถเรียนภาษาต่างประเทศได้ดี หากไม่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับประสบการณ์และความเชื่อของเจ้าของภาษา

วิโรจน์ อรุณมานะกุล (2559) ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องเข้าใจกฎเกณฑ์การใช้ภาษาที่เหมาะสมทางสังคมและวัฒนธรรมของภาษานั้นๆ เนื่องจากภาษาเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละสังคม เมื่อผู้เรียนเรียนภาษาของสังคมอื่นโดยที่เรียนอยู่ในสังคมของตัวเอง เช่น นักเรียนไทยเรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทย การที่จะให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจภาษาได้อย่างถ่องแท้เหมือนเจ้าของภาษานั้นย่อมเป็นไปได้ยาก การเรียนการสอนภาษาโดยทั่วไปไม่สามารถจัดให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนภาษาต่างประเทศในสังคมของเจ้าของภาษาได้ เมื่อเป็นเช่นนี้การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจึงควรจัดประสบการณ์ที่จะเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและสังคมของเจ้าของภาษาด้วย

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่า การเรียนการสอนทั้งภาษาแม่และภาษาต่างประเทศ มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ ซึ่งการที่ผู้เรียนจะมีความสามารถในการสื่อสารได้นั้น มีชัย เอี่ยมจินดา (2548) ได้ให้ความคิดเห็นว่าผู้เรียนควรมี

ความสามารถด้านภาษาศาสตร์สังคมด้วย เพราะความสามารถด้านภาษาศาสตร์สังคม เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประสบความสำเร็จ

Dobson (2003) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาศาสตร์สังคมที่มีต่อการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารแยกตามทักษะ สรุปได้ดังนี้

1. ทักษะการฟัง ความรู้เกี่ยวกับภาษาศาสตร์สังคมมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่ได้ยิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าใจจุดประสงค์ของการสื่อสารโดยใช้คำพูด ผู้ฟังที่มีความเข้าใจในด้านภาษาศาสตร์สังคมจะสามารถหาจุดประสงค์ของผู้พูดและรู้ว่าควรเน้นที่จุดใด หรือรู้ว่าจุดประสงค์ของการปฏิสัมพันธ์ไม่ใช่เป็นสิ่งสำคัญเพียงสิ่งเดียวในการสื่อสาร ผู้พูดอาจต้องการสื่อสารข้อมูลอย่างอื่น เช่น อารมณ์ความรู้สึก ข้อเท็จจริงบางประการ เป็นต้น

2. ทักษะการพูด ผู้พูดที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีความรู้ความสามารถในด้านภาษาศาสตร์สังคม ซึ่งจะช่วยให้ผู้พูดสามารถเลือกใช้ภาษาได้ถูกต้องและเหมาะสมกับวาทะพฤติกรรม เช่น การขอโทษ หรือ การให้คำชม สามารถใช้ลีลาทางภาษาแบบเป็นทางการ ไม่เป็นทางการ วิธีพูด โทรศัพท์ พูดในสังคม สามารถพูดได้หลายแบบและได้อย่างเหมาะสม รู้ว่าควรพูดแบบใดกับคู่สนทนาคนใด

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่าภาษาศาสตร์สังคมมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารในด้านของทักษะการฟังและการพูด เนื่องจากเป็นการเรียนรู้การใช้ภาษาของคนในสังคมและวัฒนธรรมอื่น ซึ่งความเข้าใจในด้านภาษาศาสตร์สังคมจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

4.1 ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่รวบรวมสื่อ กระบวนการ และกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนตามจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ จุดเด่นของชุดกิจกรรมการเรียนรู้คือสนองวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน ที่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา ทำให้สามารถแก้ปัญหาทางการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนได้ เป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องผสมผสานสาระการเรียนรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนและสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นคำใหม่ยังไม่มีนักการศึกษาท่านใดให้ความหมายไว้ แต่มีผู้ให้ความหมายของคำบางคำที่มีลักษณะและความหมายใกล้เคียงกันคือ ชุดการสอนหรือชุดการเรียนการสอน ชุดการสอนเป็นคำในภาษาอังกฤษที่เรียกชื่อต่างกัน เช่น Learning Package Instruction Package หรือ Instruction Kits ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของชุดการสอนหรือชุดกิจกรรมไว้ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) ได้ให้ความหมายของ ชุดการสอนไว้ว่าเป็นสื่อผสมประเภทหนึ่งซึ่งมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเรื่องที่จะสอน มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาหน่วยการเรียนรู้หรือหัวเรื่องและวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ภพ เลหาไพบูลย์ (2552) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึงการรวบรวมสื่อการสอนอย่างสมบูรณ์ตามแบบแผนที่วางไว้ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการสอน ชุดการสอนเป็นระบบสื่อประสมสำเร็จรูปเพื่อให้ครูใช้ในการสอน มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน คู่มือครู เนื้อหา รายการสื่อการสอน และเอกสารอ้างอิง

วรกิต วัดเข้าหลาม (2550) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึงชุดสื่อประสมที่ผลิตขึ้นมาอย่างมีระบบมีความสมบูรณ์เบ็ดเสร็จในตัวเองโดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ประสบการณ์ที่สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วาสนา พรหมสุรินทร์ (2550) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึงการนำเอาสื่อการสอนหลายๆ อย่างมาสัมพันธ์กันอย่างมีระบบ เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาสาระในลักษณะที่สื่อแต่ละชนิดส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สุนีย์ เหมะประสิทธิ์ (2543) กล่าวว่า ชุดกิจกรรม เป็นสื่อแนวใหม่ที่มุ่งสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาไทย และการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้สอนเป็นคู่มือเพื่อให้ครูใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2545) ได้อธิบายว่า ชุดการสอนคือ ชุดการเรียนมาจากคำว่า Instructional Package หรือ Learning Package เดิมใช้คำว่า ชุดการสอน เพราะเป็นสื่อที่ครู

นำมาใช้ประกอบการสอน แต่มาแนวคิดในการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีอิทธิพลมากขึ้น การเรียนรู้ที่ดีควรให้ผู้เรียนได้เรียนเอง จึงมีผู้นิยมเรียกชุดการสอนเป็นชุดการเรียน หรือชุดการเรียนการสอน

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ชุดการสอนหรือชุดกิจกรรม คือการนำเอาสื่อประสมที่มีการวางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ และมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วย เพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์แก่นักเรียน ช่วยให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะเรียกว่า “ชุดกิจกรรมการเรียนรู้”

4.2 แนวคิด ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้

การประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2552 ทำให้แนวคิดในการจัดการเรียนการสอนกว้างขึ้น คำว่า “ชุดการสอน” จึงเปลี่ยนมาเป็น “ชุดกิจกรรมการเรียนรู้” ซึ่งเน้นกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ด้วยตนเอง โดย กุมาริ สุวรรณสิงห์ (2553) และ ญัฐพร ผกาหลง (2552) ได้กล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ไว้ 5 แนวคิด โดยสรุปได้ดังนี้

แนวคิดที่ 1 แนวคิดตามหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวกับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference Theory) โดยคำนึงถึงความต้องการ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ วิธีการที่เหมาะสมที่สุดคือ การสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามสติปัญญา ความสามารถ และความสนใจโดยครูเป็นผู้คอยช่วยเหลือตามความเหมาะสม

แนวคิดที่ 2 แนวคิดที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Centered) ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากชุดการสอน โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะและช่วยเหลือ

แนวคิดที่ 3 แนวคิดการนำเอาสื่อประสมมาใช้ หมายถึงการนำสื่อการสอนหลายๆ อย่างมาสัมพันธ์กันอย่างมีคุณค่าและช่วยส่งเสริมซึ่งกันและกันอย่างมีระบบ สื่อการสอนอย่างหนึ่งอาจใช้สร้างความสนใจ ในขณะที่สื่อการสอนอีกอย่างหนึ่งใช้เพื่อการอธิบายข้อเท็จจริง เป็นต้น การใช้สื่อประสมจะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์จากประสาทสัมผัสที่ผสมผสาน และทำให้นักเรียนได้ค้นพบวิธีการที่จะเรียนในสิ่งที่ต้องการได้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น

แนวคิดที่ 4 แนวคิดในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน และนักเรียนกับสภาพแวดล้อม โดยใช้สื่อการสอน กล่าวคือให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกจับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยการนำเอากระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มาใช้

แนวคิดที่ 5 แนวคิดที่ยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาจัดการเรียนการสอน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการเสริมแรงบวกให้กับนักเรียนที่ทำได้ดี ให้เกิดความภาคภูมิใจ และการเรียนรู้ไปทีละขั้นตอนตามความสามารถของนักเรียน

จากแนวคิดและหลักการข้างต้นนี้สรุปได้ว่า ในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ควรรักษาและคำนึงถึงแนวคิด หลักการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านผู้เรียน เช่น ควรยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ควรจัดกลุ่มให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม และการใช้สื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน จะช่วยให้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพต่อกระบวนการเรียนการสอน และส่งผลต่อประสิทธิผลของผู้เรียนต่อไป ซึ่งผู้วิจัยก็ได้ยึดแนวคิดและหลักการที่ได้สรุปมาข้างต้นในการพัฒนาชุดกิจกรรม

4.3 ประเภทของชุดกิจกรรม

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2545) ได้แบ่งประเภทของชุดกิจกรรมเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมประกอบคำบรรยาย เป็นชุดกิจกรรมสำหรับผู้สอนที่ต้องการปูพื้นฐานให้ผู้เรียนส่วนใหญ่ได้รู้และเข้าใจในเวลาเดียวกัน มุ่งในการขยายเนื้อหาสาระให้ชัดเจนขึ้นชุดกิจกรรมแบบนี้จะช่วยให้ผู้สอนลดการพูดให้น้อยลง และเป็นการใช้สื่อการสอนที่มีพร้อมอยู่ในชุดกิจกรรม ในการเสนอเนื้อหามากขึ้น สื่อที่ใช้อาจได้แก่ รูปภาพ แผนภูมิ หรือกิจกรรมที่กำหนดไว้ เป็นต้น
2. ชุดกิจกรรมแบบกลุ่มกิจกรรม เป็นชุดกิจกรรมสำหรับให้ผู้เรียนร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ประมาณ 5-7 คน โดยใช้สื่อการสอนที่บรรจุไว้ในชุดกิจกรรมแต่ละชุด มุ่งที่จะฝึกทักษะในเนื้อหาวิชาที่เรียนและผู้เรียนมีโอกาสทำงานร่วมกัน ชุดกิจกรรมชนิดนี้มักจะใช้สอนในการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม เช่น การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ เป็นต้น

3. ชุดกิจกรรมแบบรายบุคคลหรือชุดกิจกรรมตามเอกัตภาพ เป็นชุดกิจกรรมสำหรับเรียนด้วยตนเองเป็นรายบุคคล คือ ผู้เรียนจะต้องศึกษาหาความรู้ตามความสามารถและความสนใจของตนเองอาจเรียนที่โรงเรียนหรือที่บ้านก็ได้ส่วนมากมักจะมุ่งให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนเพิ่มเติมผู้เรียนสามารถจะประเมินผลการเรียนด้วยตนเองได้ด้วยชุดกิจกรรมชุดกิจกรรมชนิดนี้อาจจะจัดในลักษณะของหน่วยการสอนส่วนย่อยหรือโมดูลก็ได้

ระพีพันธ์ โปธิ์ศรี (2550) ได้แบ่งประเภทของชุดกิจกรรมไว้ ดังนี้

1. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-study package) คือ ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนนำไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยไม่มีครูเป็นผู้สอน เช่น บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการเรียนรู้แบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอนหรือชุดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2. ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นโดยมีครูเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ เช่น ชุดฝึกอบรม หรือชุดการสอนต่างๆ

ประเภทของชุดกิจกรรมที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ ชุดกิจกรรมที่นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและชุดกิจกรรมที่ครูเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับนักเรียน โดยชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเป็นชุดกิจกรรมที่ครูเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับนักเรียน

4.4 องค์ประกอบของชุดกิจกรรม

ระพีพันธ์ โปธิ์ศรี (2550) ได้กล่าวถึงความสำคัญของชุดกิจกรรมที่มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. มีจุดประสงค์ปลายทางที่ชัดเจน ที่ระบุทั้งเนื้อหา ความรู้ และระดับทักษะ การเรียนรู้ที่ชัดเจนนั้นคือ จะต้องมียุทธศาสตร์ประจำชุดกิจกรรมที่ระบุไว้ชัดเจนว่าเมื่อผ่านการเรียนรู้จบชุดกิจกรรมนั้นแล้วนักเรียนต้องทำอะไรเป็นระดับใด

2. ระบุกลุ่มเป้าหมายชัดเจนว่า ชุดกิจกรรมดังกล่าว สร้างขึ้นสำหรับใคร

3. มีองค์ประกอบของจุดประสงค์ที่เป็นระบบเป็นเหตุและผล เชื่อมโยงกันระหว่างจุดประสงค์ประจำหน่วยและจุดประสงค์ย่อย

4. ต้องมีค่าใช้จ่าย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์แต่ละระดับ

5. กรณีทำเป็นชุดการสอน ต้องมีคู่มือครูที่อธิบายวิธีการ เงื่อนไขการใช้ชุดและการเฉลยข้อคำถามทั้งหมดในกิจกรรม ประเมินผล

สุวิทย์ มูลคำ (2552) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1. คู่มือการใช้ชุดกิจกรรม เป็นคู่มือหรือแผนการสอนสำหรับผู้สอนใช้ศึกษาและปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ซึ่งมีรายละเอียดชี้แจงไว้อย่างชัดเจน เช่น การนำเข้าสู่บทเรียนการจัดชั้นเรียน บทบาทของผู้เรียน เป็นต้น ลักษณะของคู่มืออาจจัดทำเป็นเล่ม หรือแผ่นพับก็ได้

2. บัตรคำสั่งหรือบัตรงาน เป็นเอกสารที่บอกให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมแต่ละอย่างตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ บรรจุอยู่ในชุดการสอน บัตรคำสั่งหรือบัตรงานจะมีครบตามจำนวนกลุ่มหรือจำนวนผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย คำอธิบายในเรื่องที่จะศึกษา คำสั่งให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรม และการสรุปบทเรียน

3. เนื้อหาสาระและสื่อการเรียนประเภทต่างๆ จัดไว้เป็นรูปของสื่อการสอนที่หลากหลาย อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท

3.1 ประเภทเอกสารสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร บทความ ใบความรู้ของเนื้อหาเฉพาะเรื่อง บทเรียนโปรแกรม เป็นต้น

3.2 ประเภทโสตทัศนอุปกรณ์ เช่น รูปภาพ แผนภาพ แผนภูมิ สมุดภาพเทปบันทึกเสียง เทปโทรทัศน์ สไลด์ วีดิทัศน์ ซีดีรอม โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น

4. แบบทดสอบ เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดและประเมินความรู้ด้วยตนเองทั้งก่อน และหลังเรียน อาจจะเป็นแบบทดสอบชนิดจับคู่เลือกตอบหรือกาเครื่องหมายถูกผิดก็ได้

บุญเกื้อ ครุหาเวช (2545) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดการสอนโดยจำแนกส่วนของชุดการสอน เป็น 4 ส่วน คือ

1. คู่มือสำหรับครูผู้ใช้ชุดการสอน หรือผู้เรียนที่ต้องการเรียนจากชุดการสอน

2. คำสั่งหรือกรอบงาน เพื่อกำหนดแนวทางการเรียนให้นักเรียน

3. เนื้อหาสาระและสื่อ โดยจัดให้อยู่ในรูปของสื่อการสอนแบบประสม และกิจกรรมการเรียนการสอนแบบกลุ่มและรายบุคคลตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

4. การประเมินผลเป็นการประเมินของกระบวนการ ได้แก่ แบบฝึกหัด รายงานการค้นคว้า และผลการเรียนรู้ในรูปของแบบสอบต่างๆ

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า องค์ประกอบของชุดกิจกรรม ควรประกอบด้วย

1. คู่มือครูซึ่งเป็นคู่มือและแผนการจัดการเรียนรู้ในการใช้ชุดกิจกรรม
2. วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม
3. คำชี้แจงเนื้อหากิจกรรมการสอน
4. เนื้อหาสาระและสื่อ
5. การประเมินที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ชุดกิจกรรมมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ ถือว่าเป็นนวัตกรรมการสอนที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายและเป็นสื่อที่มีความเหมาะสมช่วยเร้าความสนใจ รวมทั้งช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถของแต่ละคน ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ไม่เบียดเบียนในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียน และสร้างความมั่นใจให้แก่ครูเพราะชุดกิจกรรมมีการจัดระบบการใช้สื่อ ผลิตสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้รวมทั้งมีข้อเสนอแนะ การใช้สำหรับครู ทำให้ครูมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนอย่างแท้จริง

การที่มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของชุดการสอน หรือชุดกิจกรรมไว้หลากหลายรูปแบบ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดองค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ดังนี้ คำชี้แจงสำหรับครู กิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ แผนจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ เช่น บัตร คำสั่ง บัตรรูปภาพ บัตรคำศัพท์ แบบฝึกหัด และแบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรม

4.5 การทดสอบประสิทธิภาพชุดกิจกรรม

เลิศ อานันท์นะ (2537) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนว่าเป็นคำที่มาจากภาษาอังกฤษ Developmental Testing (การตรวจสอบพัฒนาการเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ) หมายถึง การนำชุดการสอนไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อปรับปรุงแล้วจึงนำไปสอนจริง (Trail run) นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข เสร็จแล้วจึงผลิตออกมาเป็นชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ

การทดลองใช้ หมายถึง การนำชุดการสอนที่ผลิตเป็นต้นแบบไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแต่ละระบบ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของชุดการสอนให้เท่ากับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การทดลองสอนจริง หมายถึง การนำชุดการสอนที่ทำการทดลองใช้และปรับปรุงแล้วของทุกหน่วยในแต่ละวิชาไปสอนจริงในชั้นเรียน หรือในสถานการณ์เรียนที่แท้จริง

ความจำเป็นที่ต้องการทดสอบประสิทธิภาพในระบบการผลิตทุกประเภทจะต้องมีการตรวจสอบเสียก่อน เพื่อเป็นการประกันว่าจะมีประสิทธิภาพจริงตามที่มุ่งหวังไว้ การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนมีความจำเป็นสำหรับผู้ผลิต ผู้ใช้ ซึ่งแยกอธิบายได้ดังนี้

สำหรับหน่วยงานผลิตชุดการสอน เป็นการประกันคุณภาพของชุดการสอนว่าอยู่ในขั้นที่พอเหมาะที่จะลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมากหรือไม่ หากไม่มีการทดสอบประสิทธิภาพเสียก่อนถ้าผลิตออกมาใช้ประโยชน์ไม่ดี ก็จำเป็นต้องทำใหม่ เป็นการสิ้นเปลืองเวลา แรงงาน และเงินทุน

สำหรับผู้ที่ใช้ชุดการสอน ก่อนนำชุดการสอนไปใช้ ครูควรมั่นใจว่าชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง การทดสอบประสิทธิภาพตามลำดับขั้นจะช่วยให้ชุดการสอนที่ค่าทางการสอนจริงตามที่เกณฑ์กำหนดไว้

สำหรับผู้ผลิตชุดการสอน การทดสอบประสิทธิภาพจะทำให้ผู้ผลิตมั่นใจได้ว่าเนื้อหาที่บรรจุลงในชุดการสอนเหมาะสม ง่ายต่อการเข้าใจ ช่วยให้ผู้ผลิตมีความชำนาญสูงขึ้น เป็นการประหยัดแรงงาน แรงสมอง เวลา และเงินทองในการเตรียมต้นแบบ

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยได้มีการนำชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตรวจสอบคุณภาพ (IOC) และได้นำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมต่อไป

4.6 ประโยชน์ของชุดกิจกรรม

การสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมประเภทใดก็ตาม ย่อมทำให้มีคุณประโยชน์ต่อการเพิ่มคุณค่าในการเรียนการสอน ถ้ามีระบบการผลิตที่มีการทดสอบวิจัยแล้ว

ธงชัย ต้นทัพไทย (2548) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมว่า เป็นสื่อการสอนที่มีคุณภาพ เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอนและส่งเสริมพัฒนาให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีโอกาสฝึกปฏิบัติ และแสดงความคิดอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสารทางวิทยาศาสตร์ตามศักยภาพของแต่ละบุคคลได้อย่างเต็มความสามารถโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสมบูรณ์ทั้งด้านความรู้ เป็นคนดี และมีความสุข เสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์แบบ กัลยาณมิตรกับผู้อื่น

อภิญา เคนบุปผา (2546) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนของครู และส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมจากชุดกิจกรรมด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของแต่ละบุคคล ทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายที่จะเรียน แต่มีความกระตือรือร้นที่จะค้นคว้าหาคำตอบด้วยตัวเอง ทำให้นักเรียนมีโอกาสในการฝึกทักษะปฏิบัติในด้านต่างๆ ได้ด้วย

กุศยา แสงเดช (2545) สรุปถึงประโยชน์ของชุดการสอนไว้ดังนี้ ชุดการสอนจะช่วยให้กระบวนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ เพราะชุดการสอนผลิตโดยผู้ที่มีความชำนาญ เช่น ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ นักโสตทัศนศึกษา ที่ร่วมกันผลิตและทดลองซ้ำจนแน่ใจว่ามีผลดีจึงนำมาเผยแพร่

ชุดการสอนจะช่วยลดภาระของครูผู้สอน เพราะผู้สอนจะดำเนินการสอนตามคำแนะนำที่กำหนดไว้ในชุดการสอนตามลำดับขั้น แต่ละขั้นจะมีอุปกรณ์ กิจกรรม ตลอดจนข้อเสนอแนะไว้ให้พร้อมสามารถนำไปใช้ได้ทันที ครูผู้สอนไม่จำเป็นต้องทำใหม่ ชุดการสอนช่วยให้ผู้สอนมีความรู้ในแนวเดียวกัน เดิมการสอนที่มีผู้สอนหลายคนในวิชาเดียวกัน อาจเกิดความแตกต่างกันในด้านประสิทธิภาพของการสอน ชุดการสอนช่วยให้แก้ปัญหาในเรื่องนี้ได้

ชุดการสอนมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนมีข้อเสนอแนะการฝึกกิจกรรม การใช้สื่อการสอนและข้อทดสอบเพื่อประเมินผลพฤติกรรมผู้เรียนได้อย่างพร้อมมูล ผู้เรียนสามารถทดสอบความรู้ด้วยตนเองหลังจากที่เรียนด้วยชุดการสอนนั้นๆ ผู้เรียนจะทดสอบผลสำเร็จของตนว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ โดยการทำแบบทดสอบหลังเรียนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบที่ผู้เรียนสามารถตรวจสอบคำตอบด้วยตนเอง
2. แบบทดสอบที่ครูเป็นผู้ตรวจคำตอบ

สรุปได้ว่าคุณค่าและประโยชน์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นอกจากจะใช้สอนได้ตรงตามเนื้อหาวิชา และจุดประสงค์ของหลักสูตรแล้วยังจะสามารถช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว ช่วยแก้ปัญหาในการเรียนการสอนอันเนื่องมาจากครูและความสามารถของนักเรียนแต่ละคน และยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน สำหรับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นการนำหลักการของการสร้างชุดกิจกรรมมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนำการเรียนแบบร่วมมือ กระบวนการกลุ่ม มาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. กระบวนการพัฒนารูปแบบการสอน ADDIE Model

ADDIE Model เป็นกระบวนการพัฒนารูปแบบการสอนที่นำออกแบบการเรียนการสอนและนักพัฒนาการฝึกอบรมนิยมใช้กัน ซึ่ง ADDIE Model มีลำดับการพัฒนาเป็น 5 ขั้น ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์ (Analysis) การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การนำไปใช้ (Implementation) และการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งแต่ละขั้นตอนเป็นแนวทางที่มีลักษณะที่ยืดหยุ่นเพื่อให้สามารถนำไปสร้างเป็นเครื่องมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ (McGriff & Steven, 2000)

ADDIE Model เป็นระบบการออกแบบการสอน การออกแบบรูปแบบการสอนส่วนมากในปัจจุบันเป็นลักษณะที่เปลี่ยนแปลงมาจาก ADDIE Model รูปแบบอื่นไม่ว่าจะเป็น Dick & Carey, Kemp ISD Model สิ่งหนึ่งที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในการปรับปรุงรูปแบบคือการใช้หรือเริ่มจากรูปแบบดั้งเดิม ซึ่งนี่เป็นแนวคิดที่ยอมรับกันมาอย่างต่อเนื่องหรือเป็นข้อมูลสะท้อนที่ได้รับเพื่อการพัฒนาในรูปแบบในขณะที่วัสดุการสอนถูกสร้างขึ้น รูปแบบนี้พยายามทำให้ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย โดยการเข้าใจปัญหาที่ต้องการแก้ไข

ทฤษฎีการเรียนรู้การสอนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการออกแบบวัสดุ หรือสื่อการเรียนการสอน ตัวอย่างเช่นทฤษฎี Behaviorism, Constructivism, Social learning และ Cognitivism ทฤษฎีเหล่านี้ช่วยในการสร้างรูปแบบและกำหนดสื่อการสอน ใน ADDIE model แต่ละขั้นตอนจะมีผลลัพธ์ที่จะนำไปสู่ขั้นตอนต่อไป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

5.1 ขั้นวิเคราะห์ (Analysis Phase)

ในขั้นนี้เป็นการทำความเข้าใจปัญหาการเรียนการสอน เป้าหมายของรูปแบบการสอนและวัตถุประสงค์ที่จะสร้างขึ้นตลอดจนสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และความรู้พื้นฐานและทักษะของผู้เรียนที่จำเป็นต้องมี โดยพิจารณาจากคำถามเพื่อการวิเคราะห์ดังนี้

- ใครคือกลุ่มเป้าหมายและเขาต้องมีคุณลักษณะอย่างไร
- ระบุพฤติกรรมใหม่ที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นกับผู้เรียน
- มีข้อจำกัดในการเรียนรู้ที่มีอยู่อะไรบ้าง
- อะไรที่เป็นทางเลือกสำหรับการเรียนรู้ที่มีอยู่บ้าง
- หลักการสอนที่พิจารณาเป็นแบบไหน อย่างไร
- มีช่วงเวลาการพัฒนาเป็นอย่างไร

5.2 การออกแบบ (Design Phase)

ขั้นตอนการออกแบบประกอบด้วย การสร้างจุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดเครื่องมือวัด ประเมินผล แบบฝึกหัด เนื้อหา วางแผนการสอน และเลือกสื่อการสอน ขั้นตอนการออกแบบควรจะทำอย่างเป็นระบบและมีเฉพาะเจาะจง โดยความเป็นระบบนี้หมายถึงตรรกะ มีระเบียบแบบแผนของ

การจำแนก การพัฒนา และการประเมินแผนยุทธวิธีที่วางไว้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย สำหรับความเฉพาะเจาะจงหมายถึงแต่ละองค์ประกอบของการออกแบบรูปแบบการสอนจะต้องเอาใจใส่ทุกรายละเอียด ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- จำแนกเอกสารของการออกแบบการสอนให้เป็นหมวดหมู่ทั้งด้านเทคนิคยุทธวิธีในการออกแบบการสอนและสื่อ
- กำหนดยุทธศาสตร์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่คาดหวังในแต่ละกลุ่ม (cognitive, affective, psychomotor)
- สร้าง Story board
- ออกแบบ User Interface และ User Experiment
- สร้างสื่อต้นแบบ

5.3 ขั้นตอนการพัฒนา (Development Phase)

ขั้นตอนการพัฒนาคือขั้นที่ผู้ออกแบบสร้างส่วนต่างๆ ที่ได้ออกแบบไว้ในขั้นของการออกแบบ ซึ่งครอบคลุมการ สร้างเครื่องมือวัดประเมินผล สร้างแบบฝึกหัด สร้างเนื้อหา และการพัฒนาโปรแกรมสำหรับสื่อการสอน เมื่อเรียบร้อยแล้วทำการทดสอบเพื่อหาข้อผิดพลาดเพื่อนำผลไปปรับปรุงแก้ไข

5.4 ขั้นตอนการดำเนินการ (Implementation Phase)

ในขั้นตอนการดำเนินการนี้ หมายถึงขั้นของการสอนโดยอาจจะเป็นรูปแบบชั้นเรียน การฝึกอบรม หรือห้องทดลอง หรือรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้คอมพิวเตอร์ โดยจุดมุ่งหมายของขั้นตอนนี้คือการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จะต้องให้การส่งเสริมความเข้าใจของผู้เรียนสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ต่างๆที่ตั้งไว้

5.5 ขั้นตอนการประเมินผล (Evaluation Phase)

ขั้นการประเมินผลประกอบด้วยสองส่วนคือการประเมินผลรูปแบบ (Formative) และการประเมินผลในภาพรวม (Summative) การประเมินผลรูปแบบคือการนำเสนอในแต่ละชั้น

ของ ADDIE Process ซึ่งเป็นการประเมินผลเพื่อพัฒนา และการประเมินผลในภาพรวมจะทำเมื่อการ สอนเสร็จสิ้นเพื่อประเมินผลประสิทธิผลการสอนทั้งหมดข้อมูลจากการประเมินผลรวมโดยปกติมักจะ ถูกใช้เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับรูปแบบการสอน

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยได้นำขั้นตอนของกระบวนการพัฒนารูปแบบการสอน ADDIE Model ซึ่งมีลำดับการพัฒนา 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ (Analysis) การ ออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การนำไปใช้ (Implementation) และการ ประเมินผล (Evaluation) มาใช้เป็นขั้นตอนในการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็น ภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

นันทพร เลิศประเสริฐคง (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหาร โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทยของโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย ประชากรที่ใช้ คือ โรงเรียน นานาชาติที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ อนุบาล 1 ถึง ชั้นปีที่ 12 ทั่วประเทศ จำนวน 46 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ ข้อมูล คือ ผู้บริหารโปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย จำนวน 46 คน และ ครูผู้สอนในโปรแกรม ภาษาและวัฒนธรรมไทย จำนวน 205 ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านนโยบายและการวางแผนมีการ กำหนดนโยบายสนับสนุนโปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทยโดย ใช้หลักความสอดคล้องกับนโยบาย การจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มี ความสามารถใช้ภาษาและ วัฒนธรรมไทยในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ 2) ด้านหลักสูตรและการสอน มีการวิเคราะห์ทำ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรที่เน้นให้ความสำคัญเกี่ยวกับประเพณี วัฒนธรรมไทย มุ่งเน้นให้ครูผู้สอนสร้างเครื่องมือประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่หลักสูตร กำหนดไว้

สุทธิดา ปกป้อง (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษากระบวนการพัฒนาหลักสูตร ภาษาและวัฒนธรรมไทยระดับปฐมวัยในโรงเรียนนานาชาติ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน ตัวอย่างประชากร คือ หัวหน้าหมวดวิชา และครูภาษาและวัฒนธรรมไทยระดับปฐมวัย ปี

การศึกษา 2545 จาก 28 โรงเรียนที่ได้มีการพัฒนาหลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทย ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทยระดับปฐมวัย 1) มีการวิเคราะห์ความต้องการพื้นฐานก่อนการจัดทำ 2) มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระและกิจกรรม โดยพิจารณาจากหลักสูตรแกนกลางของโรงเรียน หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และหลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทยที่จัดทำขึ้นโดยสมาคมโรงเรียนนานาชาติ 3) มีการกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลการเรียนโดยยึดระเบียบการประเมินผลตามหลักสูตรพุทธศักราช 2533 ด้านการใช้หลักสูตร 1) โรงเรียนจัดเตรียมบุคลากรโดยให้ครูศึกษาหลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทยของสมาคมโรงเรียนนานาชาติ 2) ผู้บริหารเป็นผู้จัดครูเข้าสอน 3) ครูมีส่วนร่วมในการจัดตารางสอน 4) โรงเรียนมีห้องเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยระดับปฐมวัยโดยเฉพาะ 5) โรงเรียนมีการจัดบริการวัสดุหลักสูตรแก่ครู ประเภทสื่อการสอน 6) ใช้แบบฝึกในการเรียนภาษาไทยและใช้วิธีลงมือปฏิบัติจริงในการเรียนวัฒนธรรมไทย 7) ประเมินผลโดยการสังเกตระหว่างเรียน และ 8) ผู้บริหารให้คำแนะนำช่วยเหลือในการเขียนโครงการสอน ปัญหาที่พบคือ บุคลากรไม่เพียงพอ จัดครูไม่ตรงกับความสามารถ สื่อการสอนไม่เพียงพอ และนักเรียนมีหลายระดับความสามารถในชั้นเรียนเดียวกัน

อารยา วานิลทิพย์ (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการจัดประสบการณ์ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่มีต่อความเข้าใจคำศัพท์สำหรับเด็กอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดประสบการณ์ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่มีต่อความเข้าใจคำศัพท์สำหรับเด็กอนุบาล 3 ด้าน ได้แก่ การปฏิบัติตามคำสั่ง การจัดกระทำกับวัตถุ การพูดโต้ตอบ และศึกษาความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กอายุ 5-6 ปี โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ จำนวน 58 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ใช้การจัดประสบการณ์ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร จำนวน 29 คน และกลุ่มควบคุมที่ใช้การจัดประสบการณ์ภาษาอังกฤษแบบปกติ จำนวน 29 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง 10 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบความเข้าใจคำศัพท์สำหรับเด็กอนุบาล และแบบประเมินความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีความเข้าใจคำศัพท์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก

ภาสพงศ์ ผิวพอใช้ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรแบบเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้โดยใช้แนวคิดภาษาศาสตร์สังคมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสนทนาภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรแบบเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้โดยใช้แนวคิด

ภาษาศาสตร์สังคมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสนทนาภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ 2) ประเมินคุณภาพหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น แบ่งเป็นการประเมินคุณภาพหลักสูตรโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และการประเมินคุณภาพหลักสูตรโดยการนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาชาวต่างชาติของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 30 คน เป็นระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้รายหน่วย และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบประเมินสมรรถนะการสนทนาภาษาไทย แบบบันทึกผลการจัดการเรียนรู้และแบบบันทึกผลการสัมภาษณ์ผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรแบบเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้โดยใช้แนวคิดภาษาศาสตร์สังคมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสนทนาภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ดำเนินการพัฒนาตาม 5 ขั้นตอนหลัก คือ 1) การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้และจัดเนื้อหาหลักสูตร 2) การศึกษาผู้เรียน 3) การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ 4) การนำหลักสูตรไปใช้ และ 5) การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

วรรณพรรณ เลิศวัตรกานต์ (2557) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมโดยเน้นงานปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมารีวิทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมโดยเน้นงานปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ด้านการฟังและพูดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมารีวิทยา ให้มีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์ 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมารีวิทยา ก่อนและหลังเรียนโดยการใช้ชุดกิจกรรมเน้นงานปฏิบัติ เพื่อฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ด้านการฟังและพูด 3) ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อชุดกิจกรรมโดยเน้นงานปฏิบัติ เพื่อฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมารีวิทยา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 2) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยชุดกิจกรรมแบบเน้นงานปฏิบัติ 3) ชุดกิจกรรมแบบเน้นงานปฏิบัติทักษะการฟังและพูดของวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 4)แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5)แบบประเมินการฟัง 6) แบบประเมินการพูด และ 7) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมนี้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ยค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีประสิทธิผลและคะแนนพัฒนาการทางการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนด้วยชุดกิจกรรมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรม มีความพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิรติ ไชยกาล (2554) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองบนฐานของวัฒนธรรมและชุมชนโดยบูรณาการแนวการสอนพูดและการสลับภาษาเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารสำหรับนักเรียนในช่วงรอยต่อต่อระดับประถมศึกษาปีที่ 1 งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองบนฐานของวัฒนธรรมและชุมชนโดยบูรณาการแนวการสอนพูดและการสลับภาษาเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารสำหรับนักเรียนในช่วงรอยต่อต่อระดับประถมศึกษาปีที่ 1 2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ แบบวัดความสามารถในการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีขั้นตอนการเรียนการสอน 3 ระยะ คือ 1) ระยะเตรียมการ 2) ระยะการสอน ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลักคือ ขั้นที่ 1 การสนทนาบนพื้นฐานวัฒนธรรมและชุมชน ขั้นที่ 2 การเชื่อมโยงสัญลักษณ์ และขั้นที่ 3 การฝึกภาษาในสถานการณ์ และ 3) ระยะการประเมินผล

กิงกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล (2561) ได้ทำวิจัยเรื่องกลวิธีการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอกรอบแนวคิดการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถด้านภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้แนวทางในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์ (Experience-Based Approach) ร่วมกับแนวคิดการสอนแบบอัตถภาค (Genre-Based Approach) ซึ่งเป็นอีกแนวคิดหนึ่ง que พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ อันจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีในการเรียนภาษาไทยมากขึ้น

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Jessa (2011) ได้ทำวิจัยเรื่องผลการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติและการสังเกตความแตกต่างทางภาษาที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาปริญญาตรี งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลของการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติและการสังเกตความแตกต่างทางภาษาที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติ เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน การถอดเสียง การเก็บข้อมูลย้อนหลังโดยวิธีการบอกกระบวนการคิด และคำถามสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า 1) คะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และคะแนนเพิ่มสูงขึ้นในชิ้นงานที่ต้องการคำพูดที่สั้นมากกว่าชิ้นงานที่ต้องการคำพูดยาว นักศึกษาสังเกตไวยากรณ์และความถูกต้องได้มากที่สุด รองลงมาคือการออกเสียง และคำศัพท์ ตามลำดับ 2) นักศึกษารู้สึกเชิงบวกต่อการสอน เช่น ได้เรียนรู้ด้วยวิธีใหม่ และมีความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษ

Sauvignon (2010) ได้ทำวิจัยเรื่องผลของการสอนแบบร่วมมือของครู ภาษาอังกฤษชาวต่างประเทศในการสอนแบบเน้นงานที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษและความคิดเห็นที่มีต่อการสอนแบบร่วมมือของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลของการสอนแบบร่วมมือของครูภาษาอังกฤษชาวต่างประเทศในการสอนแบบเน้นงานที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนแบบร่วมมือ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนจากแบบทดสอบการพูดภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าคะแนนก่อนการทดลอง นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนแบบร่วมมือว่าช่วยให้บรรยากาศในการเรียนสนุกสนาน ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น ทั้งยังได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครูเป็นรายบุคคลเพิ่มขึ้น และนักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าครูทั้งสองคนมีบทบาทเท่าเทียมกันในชั้นเรียน

Naoki (2013) ได้ทำวิจัยเรื่องการบริหารจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการใช้ทักษะทางภาษาของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้บทบาทสมมติ ผลการวิจัยพบว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในรัฐอาธรประเทศ (Andhra Pradesh) ใช้รูปแบบครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher-centered) เป็นเหตุให้นักเรียนไม่มีบทบาท ขาดความมั่นใจและขาดการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำการเรียนรู้แบบร่วมมือกันมาใช้ในชั้นเรียน โดยผ่านกิจกรรมบทบาทสมมติ ซึ่งการวิจัยดังกล่าวช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมและกล้าใช้ภาษาในการสื่อสารกับผู้อื่น

Terry (2005) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและพัฒนาแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบ ภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 2) ทดลองและศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น และ 3) ศึกษาปัจจัยสนับสนุนและอุปสรรค

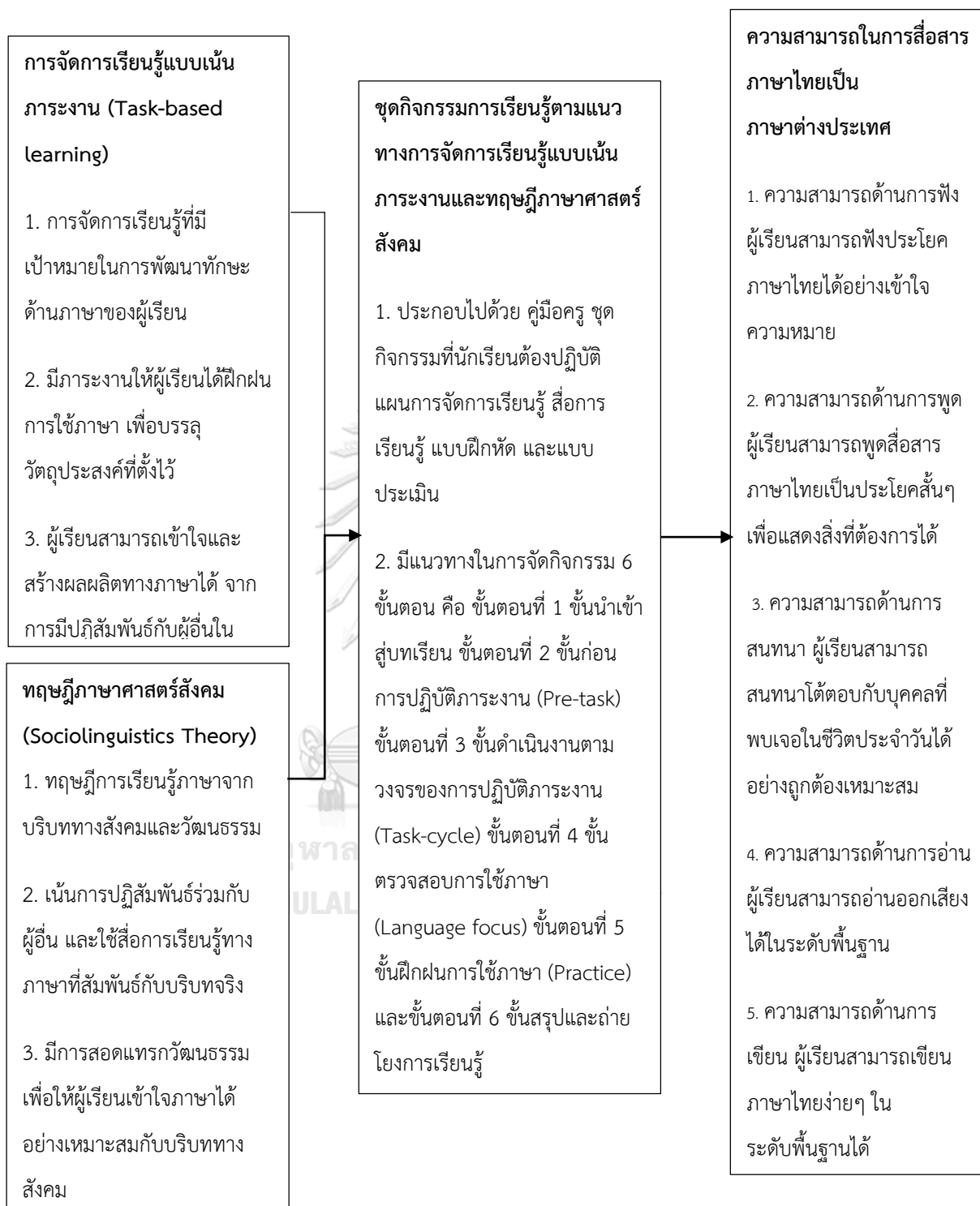
ต่อการนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย หลักการของรูปแบบการสอน คือกระบวนการเรียน รู้ภาษาที่มีประสิทธิภาพเป็น กระบวนการเรียนที่เน้นการจัดกิจกรรมผ่านประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้าน ขึ้นไป ได้แก่ การรับรู้ทางตา ทางหู ทางสัมผัส ทางกลิ่นหรือทางรสชาติ ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ในชีวิตประจำวัน ซึ่ง หมายความว่า การที่นักเรียนมีโอกาสได้ใช้ภาษาในการสื่อสารใช้ภาษาพูด และเขียนโต้ตอบกันและ กันอย่างมีความหมายและตรงกับความสนใจ สนองตอบความต้องการที่สอดคล้องกับประสบการณ์ และวัยที่แท้จริงของนักเรียน

Felicia (2008) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมฝึกรอกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทย ตามแนวคิดพหุสัมผัส (Somatically-Enhanced Approach) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้วิจัยได้สอนภาษาไทยให้กับนักเรียนชาวเวียดนามในประเทศเวียดนาม เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย 1) กิจกรรมฝึกรอกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยตามแนวคิดพหุสัมผัส 2) แบบทดสอบ ความสามารถในการออกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทย และ 3) แบบสอบถาม ความพึงพอใจที่มีต่อ กิจกรรมฝึกรอกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทย ผลการวิจัย พบว่า 1) กิจกรรมฝึกรอกเสียงวรรณยุกต์ ภาษาไทยตามแนวคิดพหุสัมผัสสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มี 8 กิจกรรม ได้แก่ (1) การผ่อนคลาย (2) การออกเสียงในลำคอ (3) การปรบมือตามจังหวะของประโยค (4) การเคลื่อนไหว ประกอบการแสดงท่าทาง (5) การออกเสียงเป็นคำ (6) การผันเสียงตามผู้สอน (7) การผันเสียงด้วย ตนเอง และ (8) การตรวจสอบความหมาย ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวมีประสิทธิภาพ 75.83/77.76, 77.50/78.33 และ 78.50/80.88 เป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 2) นักเรียนที่ฝึกด้วยกิจกรรมฝึกรอกเสียง วรรณยุกต์ภาษาไทยตามแนวคิดพหุสัมผัส มีความสามารถในการออกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยหลัง ฝึกด้วยกิจกรรมสูงกว่าก่อนฝึกด้วยกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) นักเรียนมี ความพึงพอใจต่อกิจกรรมฝึกรอกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยตามแนวคิดพหุสัมผัสในระดับมากที่สุด

7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตาม แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนระดับ ประถมศึกษา มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีการดำเนินงาน 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 (R1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม

1.1 ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยให้กับนักเรียนต่างชาติในโรงเรียนนานาชาติ

1.2 ศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) และทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory)

ระยะที่ 2 (D1) การพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา ตามหลักการพัฒนารูปแบบการสอนของ ADDIE Model ดังนี้

2.1 ชั้นวิเคราะห์ (Analysis Phase)

2.2 ชั้นออกแบบ (Design Phase)

2.3 ชั้นพัฒนา (Development Phase)

ระยะที่ 3 (R2) การประเมินประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

3.1 ชั้นเตรียมการทดลองใช้ชุดกิจกรรม

3.2 ชั้นดำเนินการทดลอง (Implementation Phase)

3.3 ชั้นประเมินผลการใช้ชุดกิจกรรม (Evaluation Phase)

ระยะที่ 4 (D2) การนำเสนอการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็น
ภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม
สำหรับนักเรียนประถมศึกษา

4.1 สรุปข้อค้นพบจากผลการทดลองใช้และปรับปรุงชุดกิจกรรม

4.2 การจัดทำชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษาฉบับสมบูรณ์

ระยะที่ 1 (R1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็น
ภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม

การดำเนินการในระยะนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยให้กับนักเรียนต่างชาติ ในโรงเรียนนานาชาติ

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยให้กับนักเรียนต่างชาติในโรงเรียนนานาชาติ สรุปได้ดังนี้

1.1.1 ครูผู้สอนส่วนมากสอนภาษาไทยให้กับนักเรียนต่างชาติตามแบบการสอนเด็กสัญชาติไทย โดยเน้นในเรื่องของการอ่าน การเขียน และหลักไวยากรณ์ ซึ่งนักเรียนชาวต่างชาติมองไม่เห็นประโยชน์ เพราะไม่ได้นำไปใช้จริง

1.1.2 เนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยบางเรื่องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมทางสังคมไทย เช่น การใช้คำสรรพนามต่างๆ คำลงท้ายประโยค การเรียกลักษณะนามของสิ่งของ ฯลฯ ซึ่งยากต่อความเข้าใจของนักเรียนที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ และไม่ได้อยู่ในความสนใจของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนชาวต่างชาติรู้สึกเบื่อหน่ายและไม่ต้องการที่จะเรียนภาษาไทย

1.1.3 แบบฝึกหัดและกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนไม่มีความเหมาะสมและยากเกินกว่าความเข้าใจของนักเรียนชาวต่างชาติ ในระดับประถมศึกษาตอนปลายที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่

1.2 ศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) และทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory)

การดำเนินการในขั้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎี ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ โดยผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) และทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory) ได้ดังนี้

1.2.1 การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning)

การจัดการเรียนรู้ที่มีเป้าหมายในการพัฒนาทักษะด้านภาษาของผู้เรียน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาผ่านการปฏิบัติภาระงาน โดยผู้เรียนใช้ทักษะความรู้ทางภาษาของผู้เรียนในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน จนเกิดเป็นองค์ความรู้ทางภาษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจภาษานั้นๆ และสื่อสารภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับบริบทของสังคมและวัฒนธรรม

1.2.2 ทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory)

ทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมเป็นทฤษฎีที่มีสาระสำคัญว่า ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารทางสังคมและวัฒนธรรม บุคคลพัฒนาการเรียนรู้ภาษาผ่านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งสังคมและวัฒนธรรมของบุคคลส่งผลต่อการใช้ภาษาของบุคคลนั้น การเรียนรู้ภาษาที่ดีจึงควรเรียนรู้จากบริบททางสังคมและวัฒนธรรม เน้นการปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น และใช้สื่อการเรียนรู้ทางภาษาที่สัมพันธ์กับบริบทจริง

ระยะที่ 2 (D1) การพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษาตามหลักการพัฒนารูปแบบการสอนของ ADDIE Model ดังนี้

2.1 ชั้นวิเคราะห์ (Analysis Phase)

ในขั้นนี้เป็นการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน เพื่อกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมที่จะสร้างขึ้น ตลอดจนสภาพแวดล้อม ความรู้พื้นฐาน และทักษะของผู้เรียนที่จำเป็นต้องมี โดยการทำ Needs Analysis สัมภาษณ์ครูภาษาและวัฒนธรรมไทยในโรงเรียนนานาชาติจำนวน 5 คน และเด็กนักเรียนชาวต่างชาติระดับชั้น Year 3 (ประถมศึกษาปีที่ 2) ในโรงเรียนนานาชาติจำนวน 10 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา โดยมีตัวอย่างข้อคำถาม ดังนี้

2.1.1 ข้อคำถามในการสัมภาษณ์ครู

2.1.1.1 สภาพปัญหาและอุปสรรคที่พบเจอในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้กับนักเรียนต่างชาติมีอะไรบ้าง และมีสาเหตุมาจากอะไร

2.1.1.2 กิจกรรมที่ท่านใช้สอนนักเรียนต่างชาติในปัจจุบันเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมแล้วหรือไม่อย่างไร (ถ้าไม่เหมาะสมควนปรับปรุงแก้ไขอย่างไร)

2.1.1.3 ท่านคิดว่าการสอนภาษาไทยให้กับนักเรียนไทยและนักเรียนต่างชาติแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

2.1.1.4 ท่านยึดถือแนวคิด หลักการ ทฤษฎี หรือความเชื่ออะไรในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้กับเด็กต่างชาติ

2.1.1.5 จากการที่ท่านเคยสอนภาษาไทยให้กับเด็กต่างชาติ ท่านคิดว่าวัฒนธรรมมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาหรือไม่ อย่างไร

2.1.1.6 นักเรียนต่างชาติที่เรียนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาตอนปลายในความคิดของท่านควรมีสมรรถนะหรือความสามารถทางด้านภาษาไทยเป็นอย่างไร

2.1.2 ข้อคำถามในการสัมภาษณ์นักเรียน

2.1.2.1 นักเรียนชอบเรียนภาษาไทยหรือไม่ เพราะเหตุใด

2.1.2.2 นักเรียนคิดว่าภาษาไทยมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของนักเรียนหรือไม่
อย่างไร

2.1.2.3 นักเรียนคิดว่าตนเองสามารถใช้ภาษาไทยได้ในระดับใด (เก่ง/กลาง/อ่อน)
เพราะเหตุใด

2.1.2.4 นักเรียนคิดว่าอะไรคือปัญหาและอุปสรรคในการเรียนภาษาไทยของตนเอง

2.1.2.5 นักเรียนอยากให้ครูสอนภาษาไทยอย่างไร

2.1.2.6 นักเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทยในเรื่องใดบ้าง

จากการสัมภาษณ์พบประเด็นใหญ่ๆ ที่สำคัญ 3 ประเด็น ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยในโรงเรียนนานาชาติ ยังไม่มี
แนวทางการจัดกิจกรรมหรือแบบเรียนภาษาไทยมาตรฐานที่สามารถรองรับวัตถุประสงค์การใช้ภาษา
เพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ตามหลักสูตร มีแต่เพียงโครงสร้างตัวชี้วัดและกรอบเนื้อหาที่
ครูผู้สอนจะต้องนำไปจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนเอง

2. นักเรียนชาวต่างชาติมีความต้องการที่จะสื่อสารภาษาไทยในชีวิตประจำวัน โดย
ให้เน้นในเรื่องของการฟังและการพูด และคิดว่าภาษาไทยจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในประเทศไทย ซึ่ง
เรื่องที่นักเรียนอยากสื่อสารภาษาไทยได้มากที่สุดคือเรื่องการสั่งอาหาร การขออนุญาตในชั้นเรียน
และการถามทางเวลาเดินทางไปสถานที่ต่างๆ

3. นักเรียนส่วนใหญ่รู้สึกว่าการเรียนวิชาภาษาไทยค่อนข้างน่าเบื่อ ยาก และไม่สนุก
อยากให้มีการเล่นเกมหรือทำกิจกรรมที่สนุกสนานในระหว่างเรียน

2.2 ขั้นตอนออกแบบ (Design Phase)

จากการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนในข้อ 2.1 ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบชุดกิจกรรมการ
สื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎี
ภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 การกำหนดวัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม

การกำหนดเป้าหมายสำคัญที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังได้รับการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศให้กับนักเรียนระดับชั้น Year 3 (ประถมศึกษาปีที่ 2) ที่เป็นนักเรียนชาวต่างชาติในโรงเรียนนานาชาติ

2.2.2 การคัดเลือกเนื้อหา

ผู้วิจัยคัดเลือกจากกรอบเนื้อหาของมาตรฐานการเรียนรู้ L.1.1 นักเรียนใช้ภาษาไทยสื่อสาร แลกเปลี่ยน และนำเสนอข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม ในหลักสูตรวิชาภาษาไทย วัฒนธรรมไทย และประวัติศาสตร์ไทย สำหรับโรงเรียนในระบบ ประเภทนานาชาติ ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตารางที่ 1 กรอบเนื้อหาของมาตรฐานการเรียนรู้ L.1.1 ของหลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทยในโรงเรียนนานาชาติ

ระดับ	หัวข้อการเรียนรู้
ทุกระดับชั้น	<ul style="list-style-type: none"> • การแสดงท่าทางพื้นฐาน • การทักทาย • ข้อมูลส่วนตัว • คำสั่งและสิ่งของในชั้นเรียน • ตัวเลข, สี, ขนาด • วันและเดือน • ศาสนา, วันหยุดประจำชาติ, ประเพณีและวัฒนธรรม • สภาพอากาศและฤดูกาล • การแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น • กิจกรรมในโรงเรียน • บ้าน, ห้อง, สถานที่, งานบ้าน • ครอบครัวและสัตว์เลี้ยง • อาหารและเครื่องดื่ม • เสื้อผ้า • การซื้อของ • สถานที่ต่างๆ ในชุมชน

ระดับ	หัวข้อการเรียนรู้
	<ul style="list-style-type: none"> • อาชีพ • ทิศทาง, การเดินทาง, การคมนาคม • งานอดิเรก, กีฬา, เกม • การบอกเวลา • สุขภาพและโรคต่างๆ • การสนทนาทางโทรศัพท์ • รายการโทรทัศน์, วิทยุ, ข่าว, โฆษณา

ผู้วิจัยเลือกหัวข้อที่นักเรียนระดับชั้น Year 3 ต้องการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันมากที่สุด จากการทำแบบสอบถามแบบไม่เป็นทางการกับนักเรียน จึงออกมาเป็น เนื้อหาในชุดกิจกรรมทั้งหมด 12 ชุด ซึ่งจะใช้ประกอบการสอนทั้งหมดเป็นเวลา 12 สัปดาห์ สัปดาห์ ละ 4 คาบเรียน รวม 48 คาบ คาบละ 45 นาที

2.2.3 การวางแผนใช้ชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการ เรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น ใช้ใน การเรียนการสอนรายวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย สัปดาห์ละ 4 คาบเรียนต่อ 1 ชุดกิจกรรม โดยแบ่ง ออกเป็น

คาบที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ชี้นำก่อนการปฏิบัติภาระงาน (Pre-task) และ ชี้นำดำเนินงานตามวงจรของการปฏิบัติภาระงาน (Task-cycle) ครั้งที่ 1

คาบที่ 2 ชี้นำดำเนินงานตามวงจรของการปฏิบัติภาระงาน (Task-cycle) ครั้งที่ 2 และขั้นตรวจสอบการใช้ภาษา (Language focus)

คาบที่ 3 ขั้นฝึกฝนการใช้ภาษา (Practice)

คาบที่ 4 ขั้นสรุปและถ่ายโยงการเรียนรู้

2.2.4 การเลือกสื่อการสอนและสื่อการเรียนรู้

สื่อการสอน สื่อการเรียนรู้ ได้แก่ วิดีทัศน์ เพราะผู้เรียนสามารถฝึกทักษะได้ทั้งการฟังและการพูด สื่อนำเสนอโดยโปรแกรม power point เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาโครงสร้างประโยครวมถึงบัตรคำและรูปภาพประกอบต่างๆ ให้ผู้เรียนสามารถจับต้อง มองเห็นและทบทวนความรู้ได้

2.2.5 การกำหนดเครื่องมือวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลโดยการใช้แบบประเมินทักษะด้านต่างๆ ของผู้เรียนตามแบบฝึกทักษะการฟัง การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

2.3 ขั้นพัฒนา (Development Phase)

2.3.1 การพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศให้กับนักเรียนระดับชั้น Year 3 (ประถมศึกษาปีที่ 2) ที่เป็นนักเรียนชาวต่างชาติในโรงเรียนนานาชาติ ใช้ในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย เป็นชุดกิจกรรมที่ใช้ฝึกทักษะการฟัง การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ มีทั้งหมด 12 ชุดกิจกรรม คือ 1) อาหารไทย 2) ผลไม้ 3) การเดินทาง 4) สถานที่ 5) การทักทาย 6) เวลาว่าง 7) ห้องเรียนของฉัน 8) บ้าน 9) ครอบครัวของฉัน 10) ร่างกายของฉัน 11) สัตว์ 12) เครื่องแต่งกาย เวลาในการใช้ชุดกิจกรรมทั้งหมด 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบเรียน รวม 48 คาบ คาบละ 45 นาที สรุปได้ดังตาราง

ตารางที่ 2 รายละเอียดของชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ลำดับที่	ชื่อชุดกิจกรรม	วัตถุประสงค์	ภาระงาน (Task)	วัฒนธรรม (Culture)
1	อาหารไทย - การซื้อขายอาหาร - การสั่งอาหาร	นักเรียนรู้จักอาหารไทย และสามารถสนทนาเกี่ยวกับการซื้อขายอาหารได้	การซื้อขายและการสั่งอาหารโดยนักเรียนแสดงบทบาทสมมติเป็นคณชายและคนซื้ออาหาร	- คำลงท้าย ค่ะ ครับ - ระดับของภาษา กินทาน รับประทาน ฉันท - เงินบาท
2	ผลไม้ - ชื่อผลไม้ต่างๆ	นักเรียนรู้จักผลไม้ต่างๆ และสามารถสนทนาซื้อขายผลไม้ได้	การซื้อขายและการเรียกชื่อผลไม้ โดยนักเรียนแสดงบทบาทสมมติเป็นคณชายและคนซื้อผลไม้	- ความเชื่อเรื่องชื่อของผลไม้ที่ไม่เป็นมงคล เช่น แห้ว = ไม่สมหวัง - ลักษณะนามของผลไม้
3	การเดินทาง - การเดินทางโดยใช้พาหนะต่างๆ แท็กซี่ รถเมล์ รถไฟฟ้า	นักเรียนรู้จักสถานที่ต่างๆ และสามารถสนทนาเกี่ยวกับการเดินทางไปสถานที่นั้นๆ ได้	การเดินทางโดยใช้พาหนะต่างๆ เช่น แท็กซี่ รถเมล์ รถไฟฟ้า โดยแสดงบทบาทสมมติ เป็นคนขับรถแท็กซี่กับผู้โดยสาร	- คำที่พบจากการใช้รถโดยสารสาธารณะ ชิดใน ป้ายหน้า
4	สถานที่ - การบอกทาง - การถามทาง	นักเรียนสามารถบอกและถามทางเพื่อไปสถานที่ต่างๆ ได้	การถามทางและบอกทางไปสถานที่ต่างๆ ผ่านสถานการณ์จำลอง	- ความเชื่อเรื่องทิศทาง - วัดและศาสนาพุทธ

ลำดับ ที่	ชื่อชุด กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ภาระงาน (Task)	วัฒนธรรม (Culture)
5	การทักทาย - การพูด แนะนำตนเอง - การพูดคุย ทักทายกับ ผู้อื่น	นักเรียนสามารถ สนทนาเมื่อมีคนมา ทักทาย และสามารถ แนะนำตนเองได้	การพูดแนะนำตนเอง และทักทายกับผู้อื่น ในบริบทสถานะทาง สังคมที่แตกต่างกัน ในสถานการณ์จำลอง โดยมีทั้งพูดคุยกับ ผู้ใหญ่และเด็กวัย เดียวกัน	- คำสรรพนาม หนู ผม ฉัน เธอ เรา คุณ - การพูดทักทายตาม กาลเวลา อรุณสวัสดิ์ ราตรีสวัสดิ์
6	เวลาว่าง - กิจกรรม ต่างๆ ที่ทำใน เวลาว่าง	นักเรียนรู้จักกิจกรรม ที่ทำในเวลาว่าง และ สามารถสนทนา เกี่ยวกับการทำ กิจกรรมต่างๆ ได้	การพูดคุยเกี่ยวกับ กิจกรรมต่างๆ ที่ทำ ในเวลาว่าง ผ่าน สถานการณ์จำลอง โดยการให้ไปสมัคร เข้าชมรมต่างๆ	- การเล่นเกมเด็กไทย สมัยก่อน
7	ห้องเรียนของ ฉัน - การขอยืม สิ่งของและ การขอ อนุญาต	นักเรียนสามารถพูด ขออนุญาตใน ห้องเรียน และขอยืม สิ่งของต่างๆ ได้	การขอยืมสิ่งของใน ห้องเรียนและการขอ อนุญาตไปห้องน้ำ ผ่านสถานการณ์ จำลอง	- ลักษณะนาม ดินสอ- แท่ง ยางลบ-ก้อน ไม้ บรรทัด-อัน - การพูดขออนุญาต
8	บ้าน - ห้องต่างๆ ภายในบ้าน	นักเรียนรู้จักห้องและ สิ่งของต่างๆ ภายใน บ้าน สามารถ สนทนาเกี่ยวกับห้อง และสิ่งของต่างๆ ได้	การพูดคุยเกี่ยวกับ ห้องและสิ่งของ ภายในบ้าน ผ่าน สถานการณ์จำลอง โดยการให้ไปหยิบ ของใช้ในห้องต่างๆ	- รูปทรงบ้านของไทย ที่แตกต่างจากบ้าน ของต่างประเทศ

ลำดับ ที่	ชื่อชุด กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ภาระงาน (Task)	วัฒนธรรม (Culture)
9	ครอบครัวของ ฉัน - สมาชิก ภายใน ครอบครัว - เครือญาติ	นักเรียนรู้จักชื่อ สมาชิกในครอบครัว และสามารถสนทนา กับคนในครอบครัว ได้	การพูดกับสมาชิกใน ครอบครัวโดยใช้ สรรพนามที่แตกต่าง กัน และการลำดับ เครือญาติ โดยการ แสดงบทบาทสมมติ	- การยกมือไหว้ - การให้ความเคารพต่อ ผู้ที่มีอายุมากกว่า การ ก้มตัวเมื่อเดินผ่าน ผู้ใหญ่
10	ร่างกายของ ฉัน - อวัยวะต่างๆ ภายใน ร่างกาย	นักเรียนรู้จักอวัยวะ ต่างๆของร่างกาย และสามารถสนทนา เกี่ยวกับอวัยวะส่วน ต่างๆ ของร่างกายได้	การพูดคุยถึงความ แตกต่างของอวัยวะ ในร่างกาย โดยการ แสดงบทบาทสมมติ เป็นคนจากเชื้อชาติ ต่างๆ กัน	- ความเชื่อเรื่องหัวเป็น ของสูง ไม่เล่นหัวผู้ใหญ่ ไม่ยกเท้าขึ้นสูง
11	สัตว์ - ชื่อสัตว์ชนิด ต่างๆ	นักเรียนรู้จักชื่อสัตว์ ชนิดต่างๆ และ สามารถสนทนาเรื่อง เกี่ยวกับสัตว์ได้	การเรียกชื่อสัตว์ชนิด ต่างๆ โดยการแสดง บทบาทสมมติเป็น คนเลี้ยงสัตว์ในสวน สัตว์ และนักเรียนที่ ไปเที่ยวสวนสัตว์	- ช้างเป็นสัตว์ประจำ ชาติไทย เป็นพาหนะ ของพระมหากษัตริย์ สมัยก่อน - ชาวนาใช้ควายไถนา ลากเกวียน
12	เครื่องแต่งกาย - เครื่องแต่ง กายแบบต่างๆ ของไทย	นักเรียนรู้จักเครื่อง แต่งกายต่างๆ และ สามารถสนทนาซื้อ ขายเครื่องแต่งกาย ได้	การซื้อขายและการ เลือกเครื่องแต่งกาย ต่างๆ โดยนักเรียน แสดงบทบาทสมมติ เป็นพนักงานขาย และคนซื้อเสื้อผ้า	- การแต่งกายเป็นสี ตามวัน - การแต่งกายที่ เหมาะสมกับกาลเทศะ ต่างๆ

ชุดกิจกรรมนี้ใช้แนวทางในการจัดกิจกรรมแบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning)

ร่วมกับทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory) 1 ชุดกิจกรรมประกอบด้วย 1) คู่มือครู

2) ชุดกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ 3) แผนการจัดการเรียนรู้ 4) สื่อการเรียนรู้ 5) แบบฝึกหัด 6) แบบประเมิน มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

2.3.1.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎี สภาพปัญหาและความต้องการของครูกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยให้กับเด็กต่างชาติ

2.3.1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรม และการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม

2.3.1.3 คัดเลือกเนื้อหาที่จะใช้ในชุดกิจกรรม โดยศึกษาจากกรอบเนื้อหาของหลักสูตรวิชาภาษาไทย วัฒนธรรมไทย และประวัติศาสตร์ไทย สำหรับโรงเรียนในระบบ ประเภทนานาชาติ ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

2.3.1.4 สร้างชุดกิจกรรมและคู่มือในการใช้ เรื่องการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 12 ชุด

2.3.2 การตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพชุดกิจกรรม

ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย และการสอนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งได้ค่า IOC เท่ากับ 0.93 โดยทุกข้อไม่มีข้อใดได้คะแนนต่ำกว่า 0.67 แสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน มีความเห็นสอดคล้องกันว่าคุณภาพของชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับดีมาก มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง

โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุง ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.3.2.1 ในส่วนของคำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรม

ผู้วิจัยควรแยกระหว่างคำว่า “แบบฝึกหัด” กับ “แบบฝึกชุดกิจกรรม” ให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดความสับสน

โดยผู้วิจัยได้นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไข ดังนี้ ผู้วิจัยใช้คำว่า “ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามบัตรกิจกรรม” แทนคำว่า “แบบฝึกชุดกิจกรรม” และให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดทั้งการฝึกฟัง พูด อ่าน เขียน หลังจากได้จัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมนั้นๆ เสร็จเรียบร้อยแล้ว

2.3.2.1 ในส่วนของแผนการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยควรเรียงลำดับเนื้อหาจากเรื่องที่นักเรียนจำเป็นต้องใช้ใน ชีวิตประจำวัน หรือเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียนก่อน

โดยผู้วิจัยได้นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไข ดังนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเรียงลำดับเนื้อหาใหม่ จากเรื่องใกล้ตัว คือ 1) การตกทาย 2) ห้องเรียนของฉัน 3) ร่างกายของฉัน 4) เครื่องแต่งกาย 5) ครอบครัวของฉัน 6) บ้าน 7) สัตว์ 8) อาหารไทย 9) ผลไม้ 10) การเดินทาง 11) สถานที่ 12) เวลาว่าง

2.3.2.1 ในส่วนของการวัดและประเมินผล

ผู้วิจัยควรกำหนดเกณฑ์การประเมินของนักเรียนให้ชัดเจนว่า ในการวัดผลด้านต่างๆ นักเรียนได้กี่คะแนนจึงจะถือว่าผ่าน และควรกำหนดระดับความสามารถของนักเรียนให้มีความชัดเจน และเป็นรูปธรรมมากขึ้น

โดยผู้วิจัยได้นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไข ดังนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประเมินในส่วน of แบบฝึกหัดการอ่านและการเขียนว่า ถ้าได้ 4 คะแนนขึ้นไปจึงจะถือว่าผ่าน และกำหนดระดับความสามารถของนักเรียนในส่วน of แบบฝึกหัดการสนทนาเป็นจำนวนร้อยละ ว่าถ้าได้ร้อยละ 50 ขึ้นไปจึงจะถือว่าผ่าน

ระยะที่ 3 (R2) การประเมินประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

การดำเนินการในระยะที่ 3 เป็นการพัฒนาเครื่องมือเพื่อศึกษาประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

3.1 ชั้นเตรียมการทดลองใช้ชุดกิจกรรม

3.1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองชุดกิจกรรม

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่ไม่ได้มีสัญชาติไทยและนักเรียนที่มีสัญชาติไทยแต่เป็นลูกครึ่ง (มีพ่อหรือแม่เป็นชาวต่างชาติ) ที่เรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยระดับชั้น Year 3 (ประถมศึกษาปีที่ 2) ในโรงเรียนนานาชาติแห่งหนึ่ง เป็นกลุ่มเด็กที่มีภาษาแม่เป็นภาษาต่างประเทศและใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่ 2

การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธี Cluster Random Sampling คือจับสลากจากนักเรียนที่ไม่ได้มีสัญชาติไทยและนักเรียนที่มีสัญชาติไทยแต่เป็นลูกครึ่ง (มีพ่อหรือแม่เป็นชาวต่างชาติ) ที่เรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยระดับชั้น Year 3 (ประถมศึกษาปีที่ 2) ในโรงเรียนนานาชาติแห่งหนึ่ง จำนวน 2 ห้อง โดยจับสลากห้องที่ 1 เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้รับการสอนโดยการใช้ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีนักเรียนจำนวน 12 คน และห้องที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม ได้รับการสอนแบบปกติ มีนักเรียนจำนวน 12 คน

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศให้กับนักเรียนระดับชั้น Year 3 (ประถมศึกษาปีที่ 2) ที่เป็นนักเรียนชาวต่างชาติในโรงเรียนนานาชาติ ใช้ในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย เป็นชุดกิจกรรมที่ใช้ฝึกทักษะการฟัง การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ มีทั้งหมด 12 ชุดกิจกรรม คือ 1) การทักทาย 2) ห้องเรียนของฉัน 3) ร่างกายของฉัน 4) เครื่องแต่งกาย 5) ครอบครัวของฉัน 6) บ้าน 7) สัตว์ 8) อาหารไทย 9) การซื้อของ 10) การเดินทาง 11) สถานที่ 12) ประเพณีของไทย มีเวลาในการใช้ชุดกิจกรรมทั้งหมด 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบเรียน รวม 48 คาบ คาบละ 45 นาที

ชุดกิจกรรมทั้ง 12 ชุดนี้ใช้แนวทางในการจัดกิจกรรมแบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) ร่วมกับทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory) โดยในแต่ละชุดกิจกรรมประกอบด้วย

1. คู่มือครู ภายในคู่มือจะชี้แจงถึงวิธีการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สิ่งที่ต้องเตรียม และบทบาทหน้าที่ต่างๆ เพื่อให้ครูผู้สอนนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ชุดกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ ภายในชุดกิจกรรมจะมีวัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมนั้นๆ การอธิบายลักษณะของการจัดกิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และแบบประเมิน
3. แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้แนวทางในการจัดกิจกรรมแบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) ร่วมกับทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory) โดยมีขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นก่อนการปฏิบัติภาระงาน (Pre-task) ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินงานตามวงจรของการปฏิบัติภาระงาน (Task-cycle) ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบการใช้ภาษา (Language focus) ขั้นที่ 5 ขั้นฝึกฝนการใช้ภาษา (Practice) ขั้นที่ 6 ขั้นสรุปและถ่ายโยงการเรียนรู้
4. สื่อการเรียนรู้ ประกอบด้วยบัตรกิจกรรมที่ให้นักเรียนจับสลากบทบาทที่ตนได้รับในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อใช้ในการสนทนา บัตรคำศัพท์และบัตรรูปภาพในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมนั้นๆ
5. แบบฝึกหัด ประกอบด้วยแบบฝึกทักษะการฟัง การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ
6. แบบประเมิน ใช้ประเมินทักษะด้านต่างๆ ของผู้เรียนตามแบบฝึกทักษะการฟัง การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

3.1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบวัดความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนระดับชั้น Year 3 (ประถมศึกษาปีที่ 2) ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนนานาชาติ ผู้วิจัยจะประเมินการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียน โดยใช้แบบวัดคู่ขนานก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แบบวัดนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่

1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 วัดความสามารถด้านการฟัง มีลักษณะเป็นแบบวัดปรนัย 3 ตัวเลือก ส่วนที่ 3 วัดความสามารถด้านการพูดและการสนทนา มีลักษณะเป็นการจำลองสถานการณ์ให้ผู้เรียนจับสลาก และใช้ทักษะการพูดและการสนทนาในสถานการณ์นั้นๆ อย่างถูกต้อง และส่วนที่ 4 วัดความสามารถด้านการอ่านและการเขียน มีลักษณะเป็นแบบวัดอัตนัยถาม-ตอบ โดยมีรูปภาพและข้อความสั้นๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียนให้ผู้เรียนอ่านและเขียน เก็บคะแนนรวมทั้งหมด 100 คะแนน โดยเกณฑ์ในการให้คะแนนจะให้น้ำหนักในเรื่องของทักษะการสื่อสารคือการฟัง การพูด และการสนทนา 70 คะแนน และทักษะอื่นๆ คือการอ่านและการเขียน 30 คะแนน เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ที่มุ่งพัฒนาให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาไทยติดต่อสื่อสารในสังคมไทยได้อย่างเหมาะสม ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบวัดความสามารถด้านการฟัง คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ตอนที่ 2 แบบวัดความสามารถด้านการพูด คะแนนเต็ม 20 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบวัดความสามารถด้านการสนทนา คะแนนเต็ม 40 คะแนน

ตอนที่ 4 แบบวัดความสามารถด้านการอ่าน คะแนนเต็ม 15 คะแนน

ตอนที่ 5 แบบวัดความสามารถด้านการเขียน คะแนนเต็ม 15 คะแนน

การประเมินผลแบ่งเป็น 2 แบบใหญ่ๆ ได้แก่ การประเมินผลการฟัง การอ่าน และการเขียนมีลักษณะเป็นการประเมินถูกผิด โดยถ้าตอบถูกจะได้ 1 คะแนน และถ้าตอบผิดจะไม่ได้คะแนนในข้อนั้น ส่วนการประเมินผลด้านการพูดและการสนทนานั้น มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ที่มี 4 ระดับ โดยใช้รูปรีที่กำหนดขึ้นตามองค์ประกอบของความสามารถในการพูดและการสนทนาภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 เกณฑ์การประเมินผลแบบวัดความสามารถด้านการพูดและการสนทนา

ระดับคะแนน ประเด็น ประเมิน	4	3	2	1	น้ำหนัก ความ สำคัญ	คะแนน รวม
ความเข้าใจ คำพูดและ ความสามารถ ในการพูด สนทนา	ผู้พูดเข้าใจ คำพูดของคู่ สนทนา และ สามารถพูด สื่อสารให้ผู้ สนทนาเข้าใจ ได้ทั้งหมด	ผู้พูดเข้าใจ คำพูดของคู่ สนทนาเกือบ ทั้งหมด และ สามารถพูด สื่อสารให้คู่ สนทนาเข้าใจ ได้เกือบ ทั้งหมด	ผู้พูดเข้าใจ คำพูด บางส่วนของคู่ สนทนา และ สามารถพูด สื่อสารให้คู่ สนทนาเข้าใจ ได้น้อยกว่า ครึ่งหนึ่ง	ผู้พูดไม่เข้าใจ คำพูดของคู่ สนทนา และ สามารถพูด สื่อสารให้ผู้ สนทนาเข้าใจ ได้น้อยมาก	4	16
เนื้อหาและ ความถูกต้อง ของภาษาที่ใช้	ผู้พูดใช้ โครงสร้าง ภาษาและ คำศัพท์ได้ อย่างถูกต้อง ทั้งหมด และ สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ ในการสื่อสาร อย่าง สม่ำเสมอ	ผู้พูดใช้ โครงสร้าง ภาษาและ คำศัพท์ ถูกต้องเกือบ ทั้งหมด และ สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ ในการสื่อสาร เกือบทุกครั้ง	ผู้พูดใช้ โครงสร้าง ภาษาและ คำศัพท์มี ปัญหาบางครั้ง และสอดคล้อง กับ วัตถุประสงค์ ในการสื่อสาร เป็นบางครั้ง	ผู้พูดใช้ โครงสร้าง ภาษาและ คำศัพท์ ผิดพลาด หลายครั้ง และสอดคล้อง กับ วัตถุประสงค์ ในการสื่อสาร น้อยมาก	3	12
ความ คล่องแคล่ว ของน้ำเสียง และท่าทางใน การพูด	ผู้พูดพูด ชัดเจน ไม่ ลังเลในการ ออกเสียงและ ใช้ภาษา ท่าทาง เหมาะสมกับ กาลเทศะ	ผู้พูดลังเลอยู่ บ้าง และมี ปัญหาในการ ออกเสียงและ ใช้ภาษา ท่าทางในการ พูดเกือบ ตลอดเวลา	ผู้พูดลังเลและ มีปัญหาใน การออกเสียง และใช้ภาษา ท่าทางในการ พูดเป็น บางครั้ง	ผู้พูดลังเลบ่อย มาก และมี ปัญหาในการ ออกเสียง ไม่ ใช้ภาษา ท่าทางในการ พูด	3	12
			รวม		10	40

แบบวัดความสามารถมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

3.1.2.2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

3.1.2.2.2 วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาไทย

3.1.2.2.3 สร้างแบบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ 5 ด้าน คือ การฟัง การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียน

3.1.2.2.4 นำแบบวัดความสามารถเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และประเมินคุณภาพของแบบวัด ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน มีความเห็นสอดคล้องกันว่าคุณภาพของแบบวัดความสามารถที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับดีมาก มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง โดยมีค่า IOC เท่ากับ 0.91 ซึ่งทุกข้อไม่มีข้อใดได้คะแนนต่ำกว่า 0.67 และมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงโดยการตัดและเปลี่ยนคำบางคำ รวมถึงเปลี่ยนรูปภาพบางข้อเพื่อให้คำถามและคำตอบที่ใช้ในการวัดความสามารถมีความชัดเจนมากขึ้น

ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุง ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ในส่วนของข้อคำถาม

แบบวัดด้านการฟัง ข้อที่ 1 หนูนิชอบแปรงพัน ให้ตัดคำว่า “ชอบ” ออก และแบบวัดด้านการฟัง ข้อที่ 8 เมษาเจอแมวกำลังกัดกัน ให้เปลี่ยนเป็น “เมษาเจอแมวกำลังเล่นกัน”

โดยผู้วิจัยได้นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไขตามที่ได้รับคำแนะนำ

ในส่วนของรูปภาพ

แบบวัดด้านการฟัง ข้อที่ 2 รูป ข ควรเปลี่ยนเป็นรูปปะหมี่หรืออื่นๆ เพราะนักเรียนต่างชาติ อาจมี concept ว่า ข้าวผัด กับ ข้าว เหมือนกัน และแบบวัดด้านการฟัง ข้อที่ 7 ควรเปลี่ยนรูปดินสอ เพราะปลายดินสอมียางลบ นักเรียนอาจสับสนได้

โดยผู้วิจัยได้นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไขตามที่ได้รับคำแนะนำ

3.1.2.2.5 นำแบบวัดความสามารถที่ได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ แล้ว มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ และนำไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.2 ขั้นตอนการทดลอง (Implementation Phase)

3.2.1 การกำหนดแบบแผนการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบเชิงทดลอง (Quasi-experimental research) โดยมีกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และมีการวัดผลก่อนและหลังการทดลอง (Control-Group Pretest-Posttest Design) (Fitz-Gibbon, 1987)

ตารางที่ 4 แบบแผนการทดลอง

กลุ่มทดลอง	สอบก่อนเรียน	ทดลอง	สอบหลังเรียน
RE	T ₁	X	T ₂
RC	T ₁	-	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

X แทน การสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์ สังคมสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

RE แทน กลุ่มทดลอง

RC แทน กลุ่มควบคุม

T₁ แทน การสอบก่อนการทดลอง

T₂ แทน การสอบหลังการทดลอง

3.2.2 การดำเนินการทดลองใช้ชุดกิจกรรม

ผู้วิจัยแบ่งการดำเนินการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศที่พัฒนาขึ้นเป็น 3 ระยะ ได้แก่

3.2.2.1 ระยะการดำเนินการก่อนการทดลองใช้ชุดกิจกรรม

ผู้วิจัยทดสอบก่อนการทดลอง โดยให้ผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบวัดความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ (ฉบับก่อนการทดลอง) พบว่าความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนเรียนด้วยชุดกิจกรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2.2.2 ระยะการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทดลองใช้ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา โดยใช้ในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย เป็นชุดกิจกรรมที่ใช้ฝึกทักษะการฟัง การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ มีทั้งหมด 12 ชุดกิจกรรม คือ 1) การทักทาย 2) ห้องเรียนของฉัน 3) ร่างกายของฉัน 4) เครื่องแต่งกาย 5) ครอบครัวของฉัน 6) บ้าน 7) สัตว์ 8) อาหารไทย 9) การซื้อของ 10) การเดินทาง 11) สถานที่ 12) ประเพณีของไทย เวลาในการใช้ชุดกิจกรรมทั้งหมด 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบเรียน รวม 48 คาบ คาบละ 45 นาที โดยมีรายละเอียดการจัดการเรียนการสอนระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ชุดกิจกรรมและกลุ่มควบคุมที่สอนแบบปกติ ดังนี้

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ชุดกิจกรรมและกลุ่มควบคุมที่สอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มควบคุม
<p>การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา</p>	<p>การจัดการเรียนการสอนแบบปกติ</p>
<p>1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน การสร้างความสนใจในการเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้คำถามกระตุ้นความสนใจผู้เรียนเบื้องต้น เกี่ยวกับสื่อการสอนต่างๆ เช่น วิดีโอ รูปภาพ หรือสื่อการสอนอื่นๆ ที่ผู้สอนต้องการนำเสนอ 	<p>1. ขั้นนำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การนำเสนอสถานการณ์ หรือวิดีโอต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียน เพื่อกระตุ้นความสนใจ - การใช้คำถามเพื่อทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียน
<p>2. ขั้นก่อนการปฏิบัติภาระงาน (Pre-task)</p> <p>การเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็นในมุมมองต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องที่เรียน รวมทั้งตั้งคำถามบอกข้อเสนอแนะ ข้อสงสัย และข้อสังเกตเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้สอนนำเสนอ - การให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งที่เรียนกับผู้อื่น 	
<p>3. ขั้นดำเนินงานตามวงจรของการปฏิบัติภาระงาน (Task-cycle) การปฏิบัติตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - การให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ประเด็น เรื่องราวสถานการณ์ต่างๆ ตามกิจกรรม โดยผู้เรียนจะต้องพยายามใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร 	

กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มควบคุม
<p>การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระ งานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับ นักเรียนประถมศึกษา</p>	<p>การจัดการเรียนการสอนแบบปกติ</p>
<p>จากประสบการณ์ความรู้ของตนเอง และ แลกเปลี่ยนความคิดหรือมุมมองกับผู้อื่น - หลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติกิจกรรม ผู้เรียนจะ มีการอภิปรายผลการปฏิบัติภาระงานตามที ได้รับมอบหมายในรูปแบบของกิจกรรมกลุ่ม</p>	<p>2. ชั้นสอน - การนำเสนอความรู้ตามหัวข้อเรื่องที่ใช้ในการ จัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งยกตัวอย่างและ อธิบายประกอบให้แก่ผู้เรียน - ให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่อง ที่เรียน รวมทั้งตั้งคำถาม บอกข้อเสนอแนะ ข้อ สงสัย และข้อสังเกตเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้สอนนำเสนอ - ให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ตาม กิจกรรมที่ครูผู้สอนกำหนด - การใช้คำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของ ผู้เรียน เกี่ยวกับเนื้อหาที่ผู้สอนได้นำเสนอไป</p>
<p>4. ชั้นตรวจสอบการใช้ภาษา (Language focus) การตรวจสอบการใช้ภาษาในการปฏิบัติ ภาระงานของตนเอง - ผู้เรียนรู้จักคำหรือวลีได้เอง โดยวิเคราะห์คำที่ ใช้ในการสื่อสาร จากการปฏิบัติภาระงานที่ผ่าน มา โดยครูผู้สอนมีการสอดแทรกบริบทของ สังคมวัฒนธรรมของภาษาที่เรียน ให้ผู้เรียน ได้เปรียบเทียบกับสังคมวัฒนธรรมของตนเอง</p>	
<p>5. ชั้นฝึกฝนการใช้ภาษา (Practice) การ ฝึกฝนเพื่อเรียนรู้ภาษา - ผู้เรียนฝึกฝนการใช้ภาษาโดยเรียนรู้คำ วลี และรูปแบบโครงสร้างของประโยคสนทนาตาม เนื้อหาที่เรียน ทั้งด้านการฟัง การพูด การ สนทนา การอ่าน และการเขียน โดยการทำ แบบฝึกหัด</p>	

กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มควบคุม
<p>การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา</p>	<p>การจัดการเรียนการสอนแบบปกติ</p>
<p>6. ชั้นสรุปและถ่ายโยงการเรียนรู้ การสรุปและรายงานผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนเตรียมตัวนำเสนอภาระงานตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีการใช้ภาษาด้วยตนเองซึ่งครูผู้สอน จะให้ความช่วยเหลือหากมีความติดขัดทางการใช้ภาษา - ผู้เรียนสรุปผลและรายงานผลจากภาระงานที่ตนปฏิบัติ ในรูปแบบของการนำความรู้จากสิ่งที่เรียนไปใช้ โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้ให้คำแนะนำและประเมินผลงานนั้นๆ 	<p>3. ชั้นสรุป</p> <ul style="list-style-type: none"> - การฝึกทำแบบฝึกหัด หรือชิ้นงานต่างๆ ตามเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ - ผู้สอนทบทวนความรู้ให้แก่ผู้เรียนหลังการทำแบบฝึกหัด - การวัดและประเมินผลจากแบบฝึกหัด หรือชิ้นงานต่างๆ ที่ผู้เรียนได้ทำ

3.2.2.3 ระยะเวลาดำเนินการหลังการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ โดยให้ผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบวัดความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ (ฉบับหลังการทดลอง)

3.3 ชั้นประเมินผลการใช้ชุดกิจกรรม (Evaluation Phase)

3.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของผู้เรียนก่อนและหลังการทดลอง ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยใช้เกณฑ์ในการประเมินที่สร้างขึ้นในการ

ประเมินแบบวัดความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ จากนั้นนำคะแนนทั้งหมดมาคำนวณโดยใช้โปรแกรม SPSS โดยผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.3.1.1 การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

ความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

3.3.1.2 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็น

ภาษาต่างประเทศหลังการทดลองระหว่างผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติทดสอบ t-test for independent Samples

3.3.1.3 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็น

ภาษาต่างประเทศก่อนและหลังการทดลองของผู้เรียนกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติทดสอบ t-test for dependent Samples

ระยะที่ 4 (D2) การนำเสนอการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา

4.1 สรุปข้อค้นพบจากผลการทดลองใช้และปรับปรุงชุดกิจกรรม

ผลจากการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยใช้ในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย เป็นเวลาทั้งหมด 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบเรียน รวม 48 ชั่วโมง 12 ชุดกิจกรรม ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากผลการทดลองมาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาชุดกิจกรรมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตามประเด็นดังต่อไปนี้

4.1.1 ผู้วิจัยได้รวมเนื้อหาในชุดกิจกรรมที่ 9) การเดินทาง และชุดที่ 10) สถานที่ เข้าไว้ด้วยกัน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มควบคุมเป็นเด็กนักเรียนระดับชั้น Year 3 (ประถมศึกษาปีที่ 2) ซึ่งยังเล็กเกินกว่าที่จะเดินทางด้วยพาหนะต่างๆ เพียงลำพัง เวลาที่ออกไปข้างนอกโรงเรียนก็จะออกไปกับผู้ปกครอง จึงไม่ต้องใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ผู้วิจัยจึงเอาโครงสร้างประโยคเกี่ยวกับการ

เดินทางด้วยพาหนะต่างๆ เช่น ค่าโดยสารราคาเท่าไร จอดตรงนี้ ออกจากชุดกิจกรรม แล้วเปลี่ยนเป็นการถามทาง บอกทาง และการเรียกชื่อสถานที่ต่างๆ ในโรงเรียนแทน ซึ่งถือเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียนมากกว่า และนักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริงๆ

4.1.2 ผู้วิจัยได้เพิ่มเติมเรื่องสี่ต่างๆ เข้ามาในชุดกิจกรรม เนื่องจากชุดกิจกรรมหลายๆ ชุด เช่น ชุดที่ 3) ร่างกาย และชุดที่ 4) เครื่องแต่งกาย เป็นชุดกิจกรรมที่มีบทสนทนาเกี่ยวกับสี่ของส่วนต่างๆ ในร่างกาย และสี่ของเครื่องแต่งกาย ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มเติมชุดกิจกรรมเรื่องสี่ มาแทนชุดกิจกรรมเรื่องการเดินทางที่รวมกับเรื่องสถานที่ และได้จัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมเรื่องสี่ก่อนชุดกิจกรรมเรื่องร่างกายและเครื่องแต่งกาย เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสี่ก่อน

4.1.3 ในชุดกิจกรรมเรื่องครอบครัว ผู้วิจัยได้เพิ่มเติมเรื่องการสนทนากับพี่เลี้ยงและคนขับรถที่เป็นคนไทย เช่น ขอให้พี่เลี้ยงสอนการบ้าน ขอให้คนขับรถจอดรอซื้อขนมให้ เนื่องจากครอบครัวของนักเรียนชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยส่วนใหญ่ เป็นครอบครัวขนาดเล็กที่ประกอบไปด้วยสมาชิกในครอบครัว คือ พ่อ แม่ ลูก และพ่อแม่ของนักเรียนต้องทำงานนอกบ้าน ทำให้นักเรียนจะได้อยู่กับพี่เลี้ยงมากกว่า รวมถึงนักเรียนไม่ค่อยได้เจอกับญาติพี่น้องคนอื่น ยกเว้นช่วงปิดเทอมเป็นเวลาไม่กี่วัน

4.1.4 ในขั้นตรวจสอบการใช้ภาษา (Language focus) ก่อนที่ครูจะนำประโยคที่ใช้ในการสนทนาของชุดกิจกรรมนั้นๆ มาให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ ครูควรมีการทบทวนคำศัพท์ก่อน เนื่องจากมีนักเรียนบางส่วนยังไม่สามารถจดจำคำศัพท์ที่ใช้จากการปฏิบัติในสถานการณ์จำลองตามบัตรกิจกรรมได้ ผู้วิจัยจึงได้ย้ายการยกตัวอย่างคำศัพท์จากข้อ 4 ในขั้นนี้ ขึ้นมาเป็นข้อ 2 แทน

4.1.5 ผู้วิจัยได้เรียงลำดับเนื้อหาของชุดกิจกรรมใหม่ โดยเริ่มจากเรื่องที่นักเรียนจำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน หรือเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียนก่อน เนื่องจากการเรียงลำดับเนื้อหาของชุดกิจกรรมแบบเดิมไม่ได้จัดเป็นหมวดหมู่แบบเนื้อหาที่มีความใกล้เคียงกันอยู่ด้วยกัน และไม่ได้เริ่มจากเรื่องพื้นฐานง่ายๆ ไปจนถึงเรื่องที่ยาก ทำให้เนื้อหาขาดความเชื่อมโยงไม่ต่อเนื่อง และนักเรียนเกิดความสับสนในบางครั้ง ซึ่งเนื้อหาของชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้เรียงลำดับใหม่นั้น คือ 1) การทักทาย 2) ห้องเรียนของฉัน 3) สี่ต่างๆ 4) ร่างกายของฉัน 5) เครื่องแต่งกาย 6) อาหาร 7) ผลไม้ 8) ครอบครัวของฉัน 9) บ้าน 10) สถานที่ 11) สัตว์ต่างๆ 12) เวลาว่าง

4.2 การจัดทำชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา ฉบับสมบูรณ์

ผู้วิจัยจัดทำชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา ให้มีความถูกต้อง ชัดเจน เพื่อให้ผู้สนใจสามารถนำไปใช้ได้

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยได้จัดลำดับการนำเสนอผลการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา

- 1.1 แนวคิดของชุดกิจกรรม
- 1.2 วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม
- 1.3 ลักษณะและองค์ประกอบของชุดกิจกรรม
- 1.4 แนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม
- 1.5 การวัดและการประเมินผลการใช้ชุดกิจกรรม

ตอนที่ 2 ผลการประเมินประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา

- 2.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ก่อนการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนกลุ่มควบคุม
- 2.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนกลุ่มควบคุมโดยภาพรวม และจำแนกแต่ละด้าน
- 2.3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวม และจำแนกแต่ละด้าน

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา

1.1 แนวคิดของชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา เป็นชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากแนวคิดของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) ร่วมกับทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory) โดยทั้ง 2 แนวคิดทฤษฎีมีสาระสำคัญ ดังนี้

1.1.1 การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีเป้าหมายในการพัฒนาทักษะด้านภาษาของผู้เรียน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาผ่านการปฏิบัติภาระงาน โดยผู้เรียนใช้ทักษะความรู้ทางภาษาของผู้เรียนในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน จนเกิดเป็นองค์ความรู้ทางภาษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจภาษานั้นๆ และสื่อสารภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับบริบทของสังคม

1.1.2 ทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory) เป็นทฤษฎีที่มีสาระสำคัญว่า ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารทางสังคมและวัฒนธรรม บุคคลพัฒนาการเรียนรู้ภาษาผ่านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งสังคมและวัฒนธรรมของบุคคลส่งผลต่อการใช้ภาษาของบุคคลนั้น การเรียนรู้ภาษาที่ตีจิงควรเรียนรู้จากบริบททางสังคมและวัฒนธรรม เน้นการปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น และใช้สื่อการเรียนรู้ทางภาษาที่สัมพันธ์กับบริบทจริง

การใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) และทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory) มาพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ผู้วิจัยได้ใช้ภาระงานเป็นสถานการณ์จำลอง และบทบาทสมมติ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการใช้ภาษา โดยมีเป้าหมายกำหนดให้ในแต่ละภาระงาน ผู้เรียนจะต้องใช้ทักษะภาษาเพื่อสื่อสารในสถานการณ์จำลอง หรือการแสดงบทบาทสมมติ เพื่อบรรลุเป้าหมายของภาระงาน โดยมีการสอดแทรกบริบทและวัฒนธรรมของสังคมลงในภาระงานนั้นๆ ด้วย นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้มีการเพิ่มเติมบริบทของสังคมและวัฒนธรรมให้กับผู้เรียน โดยการให้ผู้เรียนเปรียบเทียบวัฒนธรรมและสังคมของผู้เรียนเองกับวัฒนธรรมและสังคมของไทย เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น คนไทย

ทักทายด้วยการไหว้ คนอังกฤษทักทายด้วยการจับมือ คนไทยรับประทานอาหารเป็นข้าวกับกับข้าว คนอังกฤษรับประทานอาหารแบบเสิร์ฟเป็นคอร์สทีละจาน เป็นต้น

ข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศขึ้น จากแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าว โดยการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนชาวต่างชาติได้เรียนรู้ทักษะการใช้ภาษาไทย ทั้ง 5 ด้าน คือ การฟัง การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียน ผ่านการปฏิบัติภาระงาน โดยผู้เรียนจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม มีการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ที่จำลองจากบริบท และวัฒนธรรมทางสังคม เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจภาษาไทย และสามารถสื่อสารภาษาไทยได้อย่างถูกต้องเหมาะสมในชีวิตประจำวันของผู้เรียน

1.2 วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศให้กับนักเรียนระดับชั้น Year 3 (ประถมศึกษาปีที่ 2) ที่เป็นนักเรียนชาวต่างชาติในโรงเรียนนานาชาติ

1.3 ลักษณะและองค์ประกอบของชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ใช้ในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย ในโรงเรียนนานาชาติ มีลักษณะเป็นชุดกิจกรรมที่ใช้ฝึกทักษะการฟัง การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ผ่านกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์จำลองและบทบาทสมมติต่างๆ โดยใช้แนวทางในการจัดกิจกรรมแบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) ร่วมกับทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory) มีทั้งหมด 12 ชุดกิจกรรม คือ 1) การทักทาย 2) ห้องเรียนของฉัน 3) สีต่างๆ 4) ร่างกายของฉัน 5) เครื่องแต่งกาย 6) อาหาร 7) ผลไม้ 8) ครอบครัวของฉัน 9) บ้าน 10) สถานที่ 11) สัตว์ต่างๆ 12) เวลาว่าง เวลาในการใช้ชุดกิจกรรมทั้งหมด 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบเรียน รวม 48 คาบ คาบละ 45 นาที ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 รายละเอียดโดยภาพรวมของชุดกิจกรรมสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทักษะ
 ภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาทั้ง 12 ชุด

ลำดับ ที่	ชื่อชุดกิจกรรม	วัตถุประสงค์	การใช้ภาษา		ภาระงาน (Task)	วัฒนธรรม (Culture)	การสรุปและ ประเมินผล
			คำศัพท์	ประโยคเพื่อการ สื่อสาร			
1	การทักทาย - การพูดแนะนำ ตนเอง - การพูดคุย ทักทายกับผู้อื่น	นักเรียนสามารถ สนทนาเมื่อมีคน มาทักทาย และ สามารถแนะนำ ตนเองได้	- ชื่อ - อายุ - ประโยคคำถาม อะไร เท่าไร - สวัสดีค่ะ/ครับ - คำสรรพนาม แทนตัวเอง ฉัน ผม เธอ	- สวัสดีค่ะ/ครับ - หนูชื่อ...ค่ะ - คุณชื่ออะไรคะ - ผมชื่อ...ครับ - คุณอายุเท่าไรคะ - ผมอายุ 7 ปีครับ	การพูดแนะนำ ตนเองและทักทาย กับผู้อื่น ในบริบท ทางสังคมที่แตกต่าง กัน ผ่านสถานการณ์ จำลอง โดยมีทั้ง พูดคุยกับผู้ใหญ่และ เด็กวัยเดียวกัน	- คำสรรพนาม หนู ผม ฉัน เธอ คุณ - การพูดทักทาย ตามกาลเวลา อรุณ สวัสดิ์ ราตรีสวัสดิ์ - การยกมือไหว้	พูดทักทายและ แนะนำตนเองกับ คนไทย และให้คน ที่นักเรียนไปพูด ทักทายด้วย เซ็นต์ซีอ์รับรองมา ให้
2	ห้องเรียนของ ฉัน - การขออืม สิ่งของ และขอ อนุญาตไป ห้องน้ำ	นักเรียนสามารถ พูดขออนุญาตใน ห้องเรียน และขอ อืมสิ่งของต่าง ๆ ได้	- ขออืม - ขออนุญาต - ดินสอ - ยางลบ - ไม่บรรทัด - ห้องน้ำ	- ขออืมดินสอได้ไหม คะ/ครับ - ขออนุญาตไปเข้า ห้องน้ำค่ะ/ครับ	การขออืมสิ่งของใน ห้องเรียนและการขอ อนุญาตไปห้องน้ำ ผ่านสถานการณ์ จำลอง	- ลักษณะนาม ดินสอ (ແຫ່ງ) ยางลบ (ກ່ອນ) - การพูดขออนุญาต	นักเรียนพูดขอ อนุญาตและขออืม สิ่งของต่างๆ ใน ห้องเรียนเป็น ภาษาไทยทุกครั้ง

ลำดับ ที่	ชื่อชุดกิจกรรม	วัตถุประสงค์	การใช้ภาษา		ภาระงาน (Task)	วัฒนธรรม (Culture)	การสรุปและ ประเมินผล
			คำศัพท์	ประโยคเพื่อการ สื่อสาร			
3	สีต่างๆ - ชื่อสีต่างๆ	นักเรียนรู้จักสีสี ต่างๆ และ สามารถสนทนา เรื่องที่เกี่ยวข้องกับสี ได้	- สีน้ำเงิน - สีชมพู - สีดำ - สีขาว	- เสื้อของเธอสีอะไร - เธอชอบสีอะไร - นี้อะไร - รองเท้าของเธอสี อะไร	การพูดคุยเกี่ยวกับ สิ่งของสีต่างๆ ผ่าน สถานการณ์จำลอง โดยการให้ตามหา ของสีต่างๆ	- ความเชื่อเกี่ยวกับ สี เช่น เวลาไปงาน ศพต้องใส่สีดำ - สีประจำวันต่างๆ	นักเรียนหาสิ่งของ ที่มีสีตามที่ครู กำหนดให้มาคนละ 5 ชิ้น แล้วออกมา พูดหน้าชั้นเรียน
4	ร่างกายของฉันทัน - อวัยวะต่างๆ ของร่างกาย	นักเรียนรู้จัก อวัยวะต่างๆของ ร่างกาย และ สามารถสนทนา เกี่ยวกับอวัยวะ ส่วนต่างๆของ ร่างกายได้	- ผม - ตา - มือ นิ้วมือ - แขน - เท้า - จมูก - ปาก	- ผมของฉันทันสีอะไร - ตาของเธอสีอะไร - แขนของเราสีก็ข้าง - นิ้วไปอยู่ที่ไหน - แสดงท่าทาง ประกอบโดยการชี้ นิ้ว	การพูดคุยถึงความ แตกต่างของอวัยวะ ในร่างกาย โดยการ แสดงบทบาทสมมติ เป็นคนเชื้อชาติ ต่างๆ กัน	- ความเชื่อเรื่องหัว เป็นของสูง ไม่เล่น หัวผู้ใหญ่ ไม่ยกเท้า ขึ้นสูง	ออกแบบร่างกาย มนุษย์ตาม จินตนาการ และ ออกมานำเสนอ หน้าชั้นเรียน

ลำดับ ที่	ชื่อชุดกิจกรรม	วัตถุประสงค์	การใช้ภาษา		ภาระงาน (Task)	วัฒนธรรม (Culture)	การสรุปและ ประเมินผล
			คำศัพท์	ประโยคเพื่อการ สื่อสาร			
5	เครื่องแต่งกาย - เครื่องแต่ง กายแบบต่างๆ ของไทย	นักเรียนรู้จัก เครื่องแต่งกาย ต่างๆ และ สามารถสนทนา ซื้อขายเครื่อง แต่งกายได้	- เสื้อ - กางเกง - กระโปรง - รองเท้า - กระเป๋า - เครื่องประดับ ต่างๆ	- วันนั้นฉันใส่เสื้อสี ชมพูกับกระโปรงสีดำ - ฉันมีสร้อยคอสีแดง - เขาใส่เสื้อสีเขียวทุก วันพุธ - ฉันใส่เสื้อกับ กระโปรง - ผมใส่รองเท้า	การซื้อขายและการ เลือกเครื่องแต่งกาย ต่างๆ โดยนักเรียน แสดงบทบาทสมมติ เป็นพนักงานขาย และคนซื้อเสื้อผ้า	- การแต่งกายเป็นสี ตามวัน - การแต่งกายที่ เหมาะสมกับ กาลเทศะต่างๆ	จัดประกวดแฟชั่น โชว์ โดยให้ นักเรียนนำเสื้อผ้า และเครื่องประดับ มาตกแต่งร่างกาย พร้อมทั้งนำเสนอ หน้าชั้นเรียน
6	ครอบครัวของ ฉัน - สมาชิกภายใน ครอบครัว - เครือญาติ	นักเรียนรู้จักชื่อ สมาชิกใน ครอบครัว และ สามารถสนทนา กับคนใน ครอบครัวได้	- พ่อแม่ - พี่น้อง - ปู่ย่า - ตายาย - ลุงป้า	- พ่อเป็นลูกของปู่กับ ย่า - แม่เป็นลูกของตา กับยาย - ฉันมีป้ากับลุง - ฉันมีเมียน้า	การพูดกับสมาชิกใน ครอบครัวโดยใช้ สรรพนามที่แตกต่าง กัน และการลำดับ เครือญาติ โดยการ แสดงบทบาทสมมติ	- การให้ความเคารพ ต่อผู้ที่มีอายุมากกว่า - การก้มตัวเมื่อเดิน ผ่านผู้ใหญ่	แสดงละครเรื่อง เกี่ยวกับครอบครัว เป็นกลุ่ม

ลำดับ ที่	ชื่อชุดกิจกรรม	วัตถุประสงค์	การใช้ภาษา		ภาระงาน (Task)	วัฒนธรรม (Culture)	การสรุปและ ประเมินผล
			คำศัพท์	ประโยคเพื่อการ สื่อสาร			
7	บ้าน - ห้องต่างๆ ภายในบ้าน	นักเรียนรู้จักห้อง และสิ่งของต่างๆ ภายในบ้าน สามารถสนทนา เกี่ยวกับห้องและ สิ่งของต่างๆ ได้	- ช่างบน ข้างล่าง ช่างหน้า ข้างหลัง - ห้องนอน - ห้องน้ำ - ห้องครัว - ห้องรับแขก - ที่ไหน	- ห้องนอนอยู่ข้างบน - แม่อยู่ในครัว - ห้องน้ำอยู่ข้างหลัง - พ่ออยู่ที่ห้องรับแขก - บ้านของฉันมี ห้องนอน - ห้องน้ำอยู่ที่ไหน	การพูดคุยเกี่ยวกับ ห้องและสิ่งของ ภายในบ้าน ผ่าน สถานการณ์จำลอง โดยการให้เปรียบเทียบ ของใช้ในห้องต่างๆ	- รูปทรงบ้านของ ไทยที่แตกต่างจาก บ้านของ ต่างประเทศ	ออกแบบบ้านและ สิ่งของเครื่องใช้ ภายในบ้านตาม จินตนาการ และ ออกมานำเสนอ หน้าชั้นเรียน
8	สัตว์ต่างๆ - ชื่อสัตว์ชนิด ต่างๆ	นักเรียนรู้จักชื่อ สัตว์ชนิดต่างๆ และสามารถ สนทนาเรื่อง เกี่ยวกับสัตว์ได้	- หม่า - แมว - นก - ปลา - ตัวใหญ่ ตัวเล็ก	- ช่างตัวใหญ่กว่าแมว - หมูตัวเล็กกว่าเสือ - มดตัวเล็กที่สุด - นี้อือตัวอะไร - นั่นคือตัวอะไร	การเรียกชื่อสัตว์ ชนิดต่างๆ โดยการ แสดงบทบาทสมมติ เป็นคนเลี้ยงสัตว์ใน สวนสัตว์ และ นักเรียนที่ไปเที่ยว สวนสัตว์	- ช้างเป็นสัตว์ ประจำชาติไทย และเป็นพาหนะของ พระมหากษัตริย์ใน สมัยก่อน - ช้างนาใช้ควายไถ นา ใช้วัวลากเกวียน	เปิดร้านขายสัตว์ เลี้ยง และออกมา พูดขายสัตว์เลี้ยง เป็นกลุ่ม

ลำดับ ที่	ชื่อชุดกิจกรรม	วัตถุประสงค์	การใช้ภาษา		ภาระงาน (Task)	วัฒนธรรม (Culture)	การสรุปและ ประเมินผล
			คำศัพท์	ประโยคเพื่อการ สื่อสาร			
9	อาหารไทย - การซื้อขาย อาหาร - การสั่งอาหาร	นักเรียนรู้จัก อาหารไทย และ สามารถสนทนา เกี่ยวกับการซื้อ ขายอาหารได้	- สั่งอาหาร - เท่าไร - ข้าวผัด - ไข่ดาว - ก๋วยเตี๋ยว - น้ำ	- วันนี้จะสั่งอะไรคะ/ ครับ - อยากกินอะไรคะ/ ครับวันนี้ - ก๋วยเตี๋ยวไม่เผ็ดคะ/ ครับ	การซื้อขายและการ สั่งอาหารโดย นักเรียนแสดง บทบาทสมมติเป็น คนขายและคนซื้อ อาหาร	- ค้าลงท้าย คะ ครับ คะ - ระดับของภาษา กิน ทาน รับประทาน ฉิ้น - เงินบาท	ทำเมนูอาหาร และ ออกมาพูดขาย อาหารเป็นกลุ่ม
10	ผลไม้ - ชื่อผลไม้ต่างๆ	นักเรียนรู้จัก ผลไม้ต่างๆ และ สามารถสนทนา ซื้อขายผลไม้ได้	- ส้ม - กล้วย - องุ่น - ทุเรียน - มะม่วง	- มังคุดมีสีอะไร - ส้มมีสีอะไร - กล้วยมีสีอะไร - ฉิ้นชอบกิน... - ฉิ้นไม่ชอบกิน...	การซื้อขายและการ เรียกชื่อผลไม้ โดย นักเรียนแสดง บทบาทสมมติเป็น คนขายและคนซื้อ ผลไม้	- ความเชื่อเรื่องชื่อ ของผลไม้ที่เป็นและ ไม่เป็นมงคล - ลักษณะนาม	ทำเมนูผลไม้ และ ออกมาพูดขาย ผลไม้เป็นกลุ่ม

ลำดับ ที่	ชื่อชุดกิจกรรม	วัตถุประสงค์	การใช้ภาษา		ภาระงาน (Task)	วัฒนธรรม (Culture)	การสรุปและ ประเมินผล
			คำศัพท์	ประโยคเพื่อการ สื่อสาร			
11	สถานที่ - การบอกทาง - การสอบถาม เส้นทาง	นักเรียนรู้จัก สถานที่ต่างๆ และสามารถ สนทนาเกี่ยวกับ การเดินทางไป สถานที่นั้นๆ ได้	- ตรงไป - เลี้ยวซ้าย เลี้ยว ขวา - วนกลับไป ตรง ข้าม - บ้าน - โรงเรียน - วัด - สนามเด็กเล่น	- โรงเรียนไปทางไหน - เดินตรงไป เลี้ยว ซ้าย - สนามเด็กเล่นอยู่ที่ ไหน - อยู่ตรงข้ามกับ โรงเรียน	การถามทางและ บอกทางไปสถานที่ ต่างๆ ผ่าน สถานการณ์จำลอง	- ความเชื่อเรื่อง ทิศทาง - วัดและศาสนา พุทธ	นักเรียนทำแผนที่ และบอกทางเพื่อ ไปสถานที่ต่างๆ ในโรงเรียนให้กับ ผู้ปกครองที่มา เยี่ยมชมโรงเรียน
12	เวลาว่าง - กิจกรรมต่างๆ ที่ทำในเวลาว่าง	นักเรียนรู้จัก กิจกรรมที่ทำใน เวลาว่าง และ สามารถสนทนา เกี่ยวกับการทำ กิจกรรมต่างๆ ได้	- ร้องเพลง - เดิน - วาดรูป - ซักกีตาร์	- เวลาว่างชอบทำ อะไร - ความสามารถพิเศษ คืออะไร	การพูดคุยเกี่ยวกับ กิจกรรมต่างๆ ที่ทำ ในเวลาว่าง ผ่าน สถานการณ์จำลอง โดยการไปสมัคร เข้าร่วมต่างๆ	- การเล่นเกมไทย สมัยก่อน	นักเรียนออกมา เล่าถึงกิจกรรมที่ ตนเองชอบทำ ในช่วงวันหยุดหน้า ชั้นเรียน

ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย

1.3.1 คู่มือครู

ภายในคู่มือจะชี้แจงถึงวิธีการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สิ่งที่จะต้องเตรียม และ บทบาทหน้าที่ต่างๆ เพื่อให้ครูผู้สอนนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยข้อเสนอแนะสำหรับ ครูผู้ใช้ชุดกิจกรรม ดังนี้

1. เอกสารภายในชุดกิจกรรมที่ครูควรตรวจสอบให้ครบทั้งหมด ได้แก่ คู่มือครู ชุดกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกหัด สื่อการเรียนรู้แบบประเมิน
2. สิ่งที่ต้องเตรียม ครูควรเตรียมสื่อการเรียนรู้ให้ครบตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ บัตรภาพ บัตรคำศัพท์ บัตรกิจกรรม หรือตัวอย่างสถานการณ์ในการสื่อสาร แบบฝึกชุดกิจกรรม
3. ครูผู้สอนควรจะศึกษารายละเอียดของชุดกิจกรรม โดยศึกษาคู่มือและแผนการจัดการเรียนรู้ ศึกษาเอกสารและทดลองใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนก่อนทำกิจกรรม
4. บทบาทครูผู้สอน
 - เตรียมเอกสารและอุปกรณ์ประกอบการสอนล่วงหน้าให้ครบตามรายการ
 - จัดชั้นเรียนให้เป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน โดยลดความสามารถ ก่อนเริ่ม
 - กิจกรรมครูชี้แจงให้นักเรียนทราบบทบาทของผู้เรียนในการใช้ชุดกิจกรรม จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน
 - ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาให้แก่ นักเรียนในขณะที่ทำกิจกรรม
 - เฉลยและตรวจคำตอบจากการทำกิจกรรมต่างๆร่วมกับนักเรียน
 - ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

1.3.2 ชุดกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ

ภายในชุดกิจกรรมจะมีวัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมนั้นๆ การอธิบายลักษณะของ การจัดกิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และแบบประเมิน ดังตัวอย่างชุดกิจกรรมอาหารไทย มีรายละเอียดดังนี้

จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถสนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับการซื้อขายอาหารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์และวัฒนธรรมไทย

กิจกรรมประกอบด้วย 1. การปฏิบัติกิจกรรมตามบัตรกิจกรรม ในชุดที่ 1 คือ การสนทนาซื้อขายอาหารเป็นกลุ่ม แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 คนชาย และ กลุ่มที่ 2 คนซื้อ โดยมีการกำหนดรายการอาหารที่ต้องซื้อขายให้ และ 2. การทำแบบฝึกหัดของชุดกิจกรรม

สื่อการเรียนรู้ ได้แก่ บัตรคำศัพท์ บัตรภาพ บัตรกิจกรรม แบบฝึกหัด

การประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แบบประเมินความสามารถในการสนทนาและแบบฝึกหัด

1.3.3 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย สารสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล แบบบันทึกหลังสอน

การจัดการเรียนรู้ใช้แนวทางในการจัดกิจกรรมแบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) ร่วมกับทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory) โดยมีขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นก่อนการปฏิบัติภาระงาน (Pre-task) ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินงานตามวงจรของการปฏิบัติภาระงาน (Task-cycle) ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบการใช้ภาษา (Language focus) ขั้นที่ 5 ขั้นฝึกฝนการใช้ภาษา (Practice) ขั้นที่ 6 ขั้นสรุปและถ่ายโยงการเรียนรู้

1.3.4 สื่อการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมประกอบด้วยบัตรกิจกรรมที่ให้นักเรียนจับสลากบทบาทที่ตนได้รับในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อใช้ในการสนทนา บัตรคำศัพท์และบัตรรูปภาพในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมนั้นๆ และในบางชุดกิจกรรมจะมีวีดิทัศน์ โปรแกรมนำเสนอ Power point หรืออุปกรณ์ต่างๆ เช่น อาหาร เสื้อผ้า แล้วแต่วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม

1.3.5 แบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดของแต่ละชุดกิจกรรมประกอบด้วยแบบฝึกทักษะการฟัง การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ เช่น มีรูปภาพที่ครูออกเสียงให้

นักเรียนฟังและให้นักเรียนฝึกออกเสียงตาม แบบฝึกอ่านคำและโยงเส้นกับรูปภาพ แบบฝึกเขียน คำศัพท์เกี่ยวกับชุดกิจกรรมนั้นๆ เป็นต้น

1.3.6 แบบประเมิน

แบบประเมินใช้ประเมินทักษะด้านต่างๆ ของผู้เรียนตามแบบฝึกทักษะการฟัง การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ โดยการประเมินผลแบ่งเป็น 2 แบบใหญ่ๆ ได้แก่ การประเมินผลการฟัง การอ่าน และการเขียนมีลักษณะเป็นการประเมินถูกผิด โดยถ้าตอบถูกจะได้ 1 คะแนน และถ้าตอบผิดจะไม่ได้คะแนนในข้อนั้น ส่วนการประเมินผลด้านการพูดและการสนทนานั้น มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ที่มี 4 ระดับ โดยใช้ รูปรีดที่กำหนดขึ้นตามองค์ประกอบของความสามารถในการพูดและการสนทนาภาษาไทยเป็น ภาษาต่างประเทศ

1.4 แนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ เน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา ใช้แนวทางในการจัด กิจกรรมแบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) ร่วมกับทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory) มีแนวทางในการจัดการเรียนการสอน 6 ขั้นตอน ดังนี้

แผนภาพที่ 2 ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมโดยการใช้ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็น
ภาษาต่างประเทศ

ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีรายละเอียดในการจัดกิจกรรมแบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) ร่วมกับทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory) ในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1.4.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ผู้สอนทำความเข้าใจกับผู้เรียนในเรื่องบทเรียน วัตถุประสงค์ในการเรียน และนำเสนอประเด็น เรื่องราว สถานการณ์ หรือตัวอย่างต่างๆ ที่น่าสนใจ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสังเกต ตั้งข้อสงสัย และสนใจในการเรียนรู้ตามประเด็น หรือเรื่องราวเหล่านั้น ตัวอย่างชุดกิจกรรมเรื่องอาหาร เช่น

1. ครูอธิบายบทเรียน รูปแบบในการเรียน และบอกวัตถุประสงค์
2. ครูนำอาหารใส่ถ้วยเล็กๆ ไว้ 4 ถ้วย (ข้าวผัดหมู ข้าวมันไก่ ก๋วยเตี๋ยว และน้ำ) เพื่อให้ นักเรียนแต่ละคนชิม แล้วบอกว่าอาหารที่ชิมมีชื่อเรียกว่าอะไร
3. ครูสรุปรวมรวบคำตอบของนักเรียนบนกระดาน และอธิบายถึงลักษณะความแตกต่างของอาหารแต่ละแบบ เช่น ข้าวผัดจะมีข้าวผัดรวมกับไข่ ผัก และเนื้อสัตว์ ข้าวมันไก่ ลักษณะของข้าวจะมีความมันมากกว่าข้าวเปล่าปกติ และมีเนื้อไก่ต้มเสิร์ฟพร้อมกัน เป็นต้น

1.4.2 ขั้นก่อนการปฏิบัติภาระงาน (Pre-task)

ผู้สอนเตรียมความพร้อมและความเข้าใจของผู้เรียนในขั้นตอนของการปฏิบัติภาระงาน โดยใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดหาคำตอบหรือค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นในการจัดการเรียนการสอนได้ถูกทิศทาง ตัวอย่างชุดกิจกรรมเรื่องอาหาร เช่น

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน โดยละความสามารถ
2. ครูให้นักเรียนระดมความคิดพูดคุยกันถึงอาหารที่ตนเองชอบ
3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกรายการอาหารที่สมาชิกในกลุ่มของตัวเองพูดขึ้นมา และครูเขียนรายการอาหารนั้นๆบนกระดาน
4. เมื่อบอกรายการอาหารจนครบทุกกลุ่มแล้ว ครูให้นักเรียนโหวตชื่ออาหารบนกระดานที่ทุกคนชอบมากที่สุด 5 อันดับ และให้นักเรียนพูดออกเสียงชื่ออาหารตามครู

1.4.3 ขั้นตอนดำเนินงานตามวงจรของการปฏิบัติการงาน (Task-cycle)

ขั้นนี้เป็นขั้นตอนการปฏิบัติการงานตามที่ได้รับมอบหมาย โดยผู้เรียนคิดวิเคราะห์ ประเด็น เรื่องราว สถานการณ์ต่างๆ ตามกิจกรรม จากนั้นผู้เรียนจะต้องพยายามใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยการใช้ประสบการณ์ความรู้ของตนเอง และแลกเปลี่ยนความคิดหรือมุมมองกับผู้อื่น หลังจากนั้นผู้เรียนจะมีการอภิปรายผลการปฏิบัติการงานตามที่ได้รับมอบหมายในรูปแบบของ กิจกรรมกลุ่ม ตัวอย่างชุดกิจกรรมเรื่องอาหาร เช่น

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากบัตรกิจกรรม โดยกลุ่มที่ได้หมายเลข 1 และ 2 เป็นคนขายอาหาร และกลุ่มที่ได้หมายเลข 3 และ 4 เป็นคนซื้ออาหาร

2. ในบัตรกิจกรรมจะมีคำสั่งให้นักเรียนปฏิบัติตาม ดังนี้

หมายเลข 1 เป็นคนขายก๋วยเตี๋ยว

หมายเลข 2 เป็นคนขายข้าวและน้ำ

หมายเลข 3 เป็นคนซื้ออาหาร โดยมีรายการอาหารที่ต้องซื้อ เช่น ก๋วยเตี๋ยวหมูใส่ ผัก ข้าวไข่เจียว และน้ำ

หมายเลข 4 เป็นคนซื้ออาหาร โดยมีรายการอาหารที่ต้องซื้อ เช่น ก๋วยเตี๋ยวไก่ ผัดๆ ข้าวผัด และนม

3. ให้นักเรียนที่ได้บัตรกิจกรรมหมายเลข 3 และ 4 เป็นคนซื้ออาหารกับนักเรียนที่ได้บัตรกิจกรรมหมายเลข 1 และ 2 ซึ่งเป็นผู้ขายอาหาร โดยต้องสนทนาภาษาไทยเพื่อซื้อขายอาหารตามรายการอาหารที่กำหนดไว้ให้ถูกต้อง และสลับบัตรกิจกรรมกันเพื่อให้นักเรียนทุกคนได้เป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายอาหาร

4. ระหว่างที่นักเรียนกำลังพูดคุยเพื่อซื้ออาหารในสถานการณ์จำลอง ครูเดินสังเกตการใช้คำศัพท์และการสนทนาของนักเรียน พร้อมกับจดประเด็นที่น่าสนใจ

1.4.4 ขั้นตรวจสอบการใช้ภาษา (Language focus)

ผู้เรียนตรวจสอบการใช้ภาษาในการปฏิบัติการงานของตนเอง และสามารถสร้าง คำ วลี ขึ้นใหม่เองได้จากกรวิเคราะห์คำที่ใช้สื่อสารความหมายจากการปฏิบัติการงานที่ผ่านมา โดยครูผู้สอนมีการสอดแทรกบริบทของสังคมวัฒนธรรมในภาษาที่สอง จากทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม

(Sociolinguistics) ให้ผู้เรียนได้เปรียบเทียบกับสังคมวัฒนธรรมของตนเอง เพื่อความเข้าใจมากขึ้น ตัวอย่างชุดกิจกรรมเรื่องอาหาร เช่น

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอรายการอาหารของกลุ่มที่ตนเองได้ พร้อมทั้งให้แต่ละกลุ่มพูดคุยกันถึงประโยคที่ใช้ในการสนทนา

2. ครูนำตัวอย่างประโยคการสนทนาที่ใช้ในการซื้อขายอาหารมาให้ นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์หาความหมายและการนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ เช่น

ตัวอย่างที่ 1 ก: สวัสดีค่ะ จะสั่งอะไรคะ/เอาอะไรคะ

ข: อยากกินข้าวผัดครับ

ก: ข้าวผัดอะไรคะ มี หมู ไก่ กุ้ง

ข: ข้าวผัดกุ้งครับ

ตัวอย่างที่ 2 ก: วันนี้อยากกินอะไรหนู

ข: ขอถ้วยเตี๋ยวไส้ผัก ไม่เผ็ดค่ะ

ก: 30 บาทจ้ะ

ข: จ่ายเงินพร้อมบอกขอบคุณค่ะ

3. ในระหว่างที่วิเคราะห์ประโยคสนทนา ครูก็สอดแทรกวัฒนธรรมระดับของภาษาโดยให้นักเรียนช่วยกันบอกคำที่มีความหมายว่ากินเหมือนกัน รับประทาน ทาน สอดแทรกวัฒนธรรมการพูดคาลงท้ายค่ะ ค่ะ ครับ และสอดแทรกค่าเงินของไทย

4. ครูยกตัวอย่างคำศัพท์ที่ใช้ในการสนทนาเกี่ยวกับอาหาร โดยมีการสอดแทรกวัฒนธรรมไทย เช่น กับข้าว ครูบอกถึงวัฒนธรรมการกินอาหารของคนไทยว่าต้องมีข้าวเปล่าและกับข้าวแบบต่างๆ เช่น ต้ม ผัด แกง ทอด ซึ่งจะแตกต่างกับวัฒนธรรมการกินของต่างชาติ

1.4.5 ชั้นฝึกฝนการใช้ภาษา (Practice)

ผู้เรียนฝึกฝนการใช้ภาษาโดยเรียนรู้คำ วลี และรูปแบบโครงสร้างของประโยคสนทนาตามเนื้อหาที่เรียน ทั้งด้านการฟัง การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียน ตามแบบฝึกหัด ตัวอย่างชุดกิจกรรมเรื่องอาหาร เช่น

1. ครูแจกบัตรภาพและบัตรคำศัพท์เกี่ยวกับอาหารให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่และฝึกออกเสียง
2. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับเรื่องอาหารไทย

1.4.6 ชั้นสรุปและถ่ายโยงการเรียนรู้

ผู้เรียนเตรียมตัวนำเสนอภาระงานตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีการใช้ภาษาด้วยตนเองซึ่งครูผู้สอนจะให้ความช่วยเหลือหากมีความติดขัดทางการใช้ภาษา พร้อมทั้งสรุปผลและรายงานผลจากภาระงานที่ตนปฏิบัติ ในรูปแบบของการนำความรู้จากสิ่งที่เรียนไปใช้ โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้ให้คำแนะนำและประเมินผลงานนั้นๆ ตัวอย่างชุดกิจกรรมเรื่องอาหาร เช่น

1. ครูให้นักเรียนสรุปบทเรียนเรื่องอาหาร โดยการนำความรู้จากสิ่งที่เรียนไปใช้ เช่น ให้ทำเมนูอาหาร โดยให้เขียนเมนูออกมา เป็นร้านอาหารตามสั่งเล็กๆ โดยนักเรียนจะได้เขียนคำศัพท์อาหาร เช่น ก๋วยเตี๋ยวหมู ข้าวมันไก่ น้ำดื่ม ฯลฯ ทำเป็นป้ายติดหน้าร้าน แล้วก็ให้ออกมาแสดงขายของเป็นกลุ่มๆ เรียกลูกค้า เพื่อเป็นการฝึกออกเสียงและประเมินความสามารถในการสนทนา
2. ครูให้นักเรียนร่วมกันไหว้ตรัณอาหารตามสั่งที่ได้รับความนิยมมากที่สุด และมอบรางวัลให้กับร้านที่ได้รับคะแนนไหว้ตรัณสูงสุด

1.5 การวัดและการประเมินผลการใช้ชุดกิจกรรม

การวัดและประเมินผลของชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยกำหนดแนวทางการวัดประเมินผลของชุดกิจกรรม โดยดำเนินการวัดและประเมินผลก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนด้วยชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น ซึ่งมีรายละเอียด 2 ขั้นตอนดังนี้

- 1.5.1 การประเมินความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ก่อนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น

1.5.2 การประเมินความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ก่อนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น

ประเมินผลโดยใช้แบบวัดความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามเกณฑ์การประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ตอนที่ 2 ผลการประเมินประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา

การประเมินประสิทธิผลของชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น เป็นการวิเคราะห์คะแนนความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนระดับชั้น Year 3 (ประถมศึกษาปีที่ 2) ซึ่งเป็นนักเรียนชาวต่างชาติในโรงเรียนนานาชาติ โดยวิเคราะห์ข้อมูลตามคำถามการวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งมีการนำเสนอตามลำดับดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศก่อนการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนกลุ่มควบคุม เพื่อพิจารณาความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง โดยใช้สถิติ t-test

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างกับควบคุม ก่อนการทดลอง

นักเรียน	n	\bar{X}	SD	t	p-value
กลุ่มตัวอย่าง	12	38.16	16.50	.49	0.64
กลุ่มควบคุม	12	41.33	15.92		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่า ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ก่อนเรียนด้วยชุดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.16 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 16.50 และความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนกลุ่ม

ควบคุม ก่อนเรียนด้วยชุดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 41.33 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 15.92 มีค่าสถิติ t เท่ากับ .49 เมื่อพิจารณาระดับนัยสำคัญมีค่าเท่ากับ 0.64 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ คือ .05 จึงสรุปได้ว่าความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนเรียนด้วยชุดกิจกรรม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนกลุ่มควบคุมในภาพรวม และจำแนกแต่ละด้าน

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอนด้วยชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ โดยใช้สถิติ t-test for independent samples ในรูปแบบ Difference Score ได้ผลดังตาราง

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนกลุ่มควบคุมในภาพรวม

นักเรียน	n	\bar{X}_1	\bar{X}_2	SD	t	p-value
กลุ่มตัวอย่าง	12	7.95	14.38	9.55	5.48	0.00*
กลุ่มควบคุม	12	7.88	12.00	6.36		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 พบว่า ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศในภาพรวม ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ก่อนเรียนด้วยชุดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.95 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.38 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.55 และความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนเรียนด้วยชุดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.88 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.00 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 6.36 และมีค่าสถิติ t

เท่ากับ 5.48 เมื่อพิจารณาระดับนัยสำคัญมีค่าเท่ากับ 0.00 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ คือ .05 จึงสรุปได้ว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอนด้วยชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลอง สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนกลุ่มควบคุมโดยการจำแนกแต่ละด้าน

ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ	กลุ่มตัวอย่าง n = 12		กลุ่มควบคุม n = 12		t	p-value
	X	SD	X	SD		
ด้านการฟัง	10.00	.00	8.83	1.64	2.46	0.02*
ด้านการอ่าน	14.67	.65	12.67	2.19	3.41	0.03*
ด้านการเขียน	13.50	1.17	11.67	2.01	2.73	0.02*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 พบว่า ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศในด้านการฟัง การอ่าน และการเขียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับการสอนด้วยชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนกลุ่มควบคุม โดยการจำแนกแต่ละด้าน

ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ	กลุ่มตัวอย่าง n = 12		กลุ่มควบคุม n = 12		t	p-value
	X	SD	X	SD		
ด้านการพูด	12.08	4.50	9.00	3.79	1.81	0.08
ด้านการสนทนา	21.67	9.13	18.08	7.04	1.08	0.29

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 พบว่า ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศด้านการพูดและการสนทนาของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับการสอนด้วยชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา กับนักเรียนกลุ่มควบคุม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในภาพรวม และจำแนกแต่ละด้าน

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม โดยใช้สถิติ t-test for one samples แบบ Dependent Group

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมในภาพรวม

กลุ่มตัวอย่าง (n=12)	\bar{X}	SD	t	p-value
ก่อนเรียน	7.95	2.37	11.58	0.00*
หลังเรียน	14.38	1.97		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 พบว่า ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศในภาพรวมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ก่อนเรียนด้วยชุดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.95 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.37 และหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.38 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.97 ค่าสถิติ t เท่ากับ 11.58 เมื่อพิจารณาระดับนัยสำคัญมีค่าเท่ากับ 0.00 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ คือ .05 จึงสรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หลังจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง (n=12) ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมโดยการจำแนกแต่ละด้าน

ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t	p-value
	X	SD	X	SD		
ด้านการฟัง	8.17	2.51	10.00	.00	2.52	0.02*
ด้านการพูด	6.00	3.54	12.08	4.50	3.68	0.00*
ด้านการสนทนา	9.33	8.36	21.67	9.13	3.45	0.00*
ด้านการอ่าน	10.42	1.83	14.67	.65	7.57	0.00*
ด้านการเขียน	5.83	2.51	13.50	1.17	9.57	0.00*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 พบว่า ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศในด้าน การฟัง การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง หลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม ตามประเด็นต่อไปนี้
 - 2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนกลุ่มควบคุม
 - 2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

สรุปผลการวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา และตอนที่ 2 ผลประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา โดยในแต่ละตอนสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

**ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตาม
แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียน
ประถมศึกษา**

ผู้วิจัยนำเสนอผลการพัฒนาชุดกิจกรรม ตามหัวข้อต่อไปนี้ 1. วัตถุประสงค์ของชุด
กิจกรรม 2. ลักษณะของชุดกิจกรรม 3. องค์ประกอบของชุดกิจกรรม 4. การวัดและประเมินผลชุด
กิจกรรม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ
เน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น มีวัตถุประสงค์
เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศให้กับนักเรียนระดับชั้น Year 3
(ประถมศึกษาปีที่ 2) ที่เป็นนักเรียนชาวต่างชาติในโรงเรียนนานาชาติ

2. ลักษณะของชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ
เน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ใช้ในการเรียนการสอน
รายวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย ในโรงเรียนนานาชาติ มีลักษณะเป็นชุดกิจกรรมที่ใช้ฝึกทักษะการฟัง
การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ผ่านกิจกรรมที่
นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์จำลองต่างๆ โดยใช้แนวทางในการจัดกิจกรรมแบบเน้นภาระ
งาน (Task-based Learning) ร่วมกับทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory)

เวลาในการใช้ชุดกิจกรรมทั้งหมด 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบเรียน รวม 48 คาบ คาบละ
45 นาที มีทั้งหมด 12 ชุดกิจกรรม คือ 1) การทักทาย 2) ห้องเรียนของฉัน 3) สีต่างๆ 4) ร่างกายของ
ฉัน 5) เครื่องแต่งกาย 6) อาหาร 7) ผลไม้ 8) ครอบครัวของฉัน 9) บ้าน 10) สถานที่ 11) สัตว์ต่างๆ
12) เวลาว่าง

3. องค์ประกอบของชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย

3.1 คู่มือครู ภายในคู่มือจะชี้แจงถึงวิธีการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สิ่งที่จะต้องเตรียม และบทบาทหน้าที่ต่างๆ เพื่อให้ครูผู้สอนนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ชุดกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ ภายในชุดกิจกรรมจะมีวัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมนั้นๆ การอธิบายลักษณะของการจัดกิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และแบบประเมิน

3.3 แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ใช้แนวทางในการจัดกิจกรรมแบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) ร่วมกับทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory) โดยมีขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นก่อนการปฏิบัติภาระงาน (Pre-task) ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินงานตามวงจรของการปฏิบัติภาระงาน (Task-cycle) ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบการใช้ภาษา (Language focus) ขั้นที่ 5 ขั้นฝึกฝนการใช้ภาษา (Practice) ขั้นที่ 6 ขั้นสรุปและถ่ายโยงการเรียนรู้

3.4 สื่อการเรียนรู้ ทุกชุดกิจกรรมประกอบด้วยบัตรกิจกรรมที่ให้นักเรียนจับสลากบทบาทที่ตนได้รับในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อใช้ในการสนทนา บัตรคำศัพท์และบัตรรูปภาพในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมนั้นๆ และในบางชุดกิจกรรมจะมีวิดีโอ โปรแกรมนำเสนอ Power point หรืออุปกรณ์ต่างๆ เช่น อาหาร เสื้อผ้า แล้วแต่วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม

3.5 แบบฝึกหัด แบบฝึกหัดของแต่ละชุดกิจกรรมประกอบด้วยแบบฝึกทักษะการฟัง การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ เช่น มีรูปภาพที่ครูออกเสียงให้นักเรียนฟังและให้นักเรียนฝึกออกเสียงตาม แบบฝึกอ่านคำและโยงเส้นกับรูปภาพ แบบฝึกเขียนคำศัพท์เกี่ยวกับชุดกิจกรรมนั้นๆ เป็นต้น

3.6 แบบประเมิน แบบประเมินใช้ประเมินทักษะด้านต่างๆ ของผู้เรียนตามแบบฝึกทักษะการฟัง การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ โดยการประเมินผลแบ่งเป็น 2 แบบใหญ่ๆ ได้แก่ การประเมินผลการฟัง การอ่าน และการเขียนมีลักษณะเป็นการประเมินถูกผิด โดยถ้าตอบถูกจะได้ 1 คะแนน และถ้าตอบผิดจะไม่ได้คะแนนในข้อนั้น ส่วนการประเมินผลด้านการพูดและการสนทนา นั้น มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ที่มี

4 ระดับ โดยใช้บริบทที่กำหนดขึ้นตามองค์ประกอบของความสามารถในการพูดและการสนทนาภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

4. การวัดและประเมินผลชุดกิจกรรม

ผู้วิจัยกำหนดแนวทางการวัดประเมินผลของชุดกิจกรรม โดยมีการประเมินความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศให้กับนักเรียนระดับชั้น Year 3 (ประถมศึกษาปีที่ 2) ที่เป็นนักเรียนชาวต่างชาติในโรงเรียนนานาชาติ ก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น โดยใช้แบบวัดความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ และประเมินผลโดยใช้เกณฑ์การประเมินการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งพิจารณา 5 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการสนทนา ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน

ตอนที่ 2 ผลการประเมินประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยพบว่าคะแนนความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอนด้วยชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมในภาพรวม ทักษะด้านการฟัง ทักษะด้านการอ่าน และทักษะด้านการเขียน สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองในภาพรวมเท่ากับ 14.38 ทักษะด้านการฟังมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองเท่ากับ 10.00 ทักษะด้านการอ่านมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองเท่ากับ 14.67 และทักษะด้านการเขียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองเท่ากับ 13.50

นอกจากนี้ยังพบว่าคะแนนความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนกลุ่มควบคุมในทักษะด้านการ

พูดและทักษะด้านการสนทนา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองในทักษะด้านการพูด และทักษะด้านการสนทนาเท่ากับ 12.08 และ 21.67 ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม มีคะแนนความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามทักษะแต่ละด้าน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองและหลังการทดลองในภาพรวมเท่ากับ 7.95 และ 14.38 ด้านการฟังก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 8.17 และ 10.00 ด้านการพูดก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 6.00 และ 12.08 ด้านการสนทนาก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 9.33 และ 21.67 ด้านการอ่านก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 10.42 และ 14.67 และด้านการเขียนก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 5.83 และ 13.50 โดยทักษะด้านที่นักเรียนพัฒนามากที่สุดคือ ทักษะด้านการสนทนา ตามด้วยทักษะด้านการเขียน ทักษะด้านการพูด ทักษะด้านการอ่าน และทักษะด้านการฟัง ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา และการนำชุดกิจกรรมไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลองแล้ว สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ 2 ประเด็น ได้แก่ 1) การพัฒนาชุดกิจกรรม และ 2) ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การพัฒนาชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นเกิดจากการวิเคราะห์สาระสำคัญของแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) ร่วมกับทฤษฎี

ภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics Theory) ซึ่งนำไปสู่การสังเคราะห์หลักการของการจัดการเรียนการสอนบนพื้นฐานของทั้ง 2 แนวคิดทฤษฎี และนำหลักการสำคัญดังกล่าว มาสร้างเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนารูปแบบของชุดกิจกรรม ซึ่งมีส่วนช่วยในการส่งเสริมความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ โดยชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นมีทั้งจุดเด่น และข้อจำกัดตามรายละเอียดดังนี้

1.1 จุดเด่นของชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นมีจุดเด่น 2 ประการ ดังต่อไปนี้

1.1.1 มีการจัดลำดับกิจกรรมอย่างเป็นขั้นตอน

ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา เป็นชุดกิจกรรมที่ใช้ฝึกทักษะเพื่อการสื่อสาร โดยมีการจัดลำดับกิจกรรมอย่างเป็นขั้นตอนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) เริ่มจากขั้นตอนที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ในขั้นตอนแรกนี้ผู้สอนจะทำความเข้าใจกับผู้เรียนในเรื่องบทเรียน วัตถุประสงค์ในการเรียน และนำเสนอประเด็น เรื่องราว สถานการณ์ หรือตัวอย่างต่างๆ ที่น่าสนใจ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสังเกต ตั้งข้อสงสัย และสนใจในการเรียนรู้ตามประเด็นหรือเรื่องราวเหล่านั้น ขั้นตอนที่ 2 ชี้นำก่อนการปฏิบัติภาระงาน (Pre-task) เป็นขั้นที่ผู้สอนเตรียมความพร้อมและความเข้าใจของผู้เรียนในขั้นตอนของการปฏิบัติภาระงาน โดยใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดหาคำตอบหรือค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นในการจัดการเรียนการสอนได้ถูกทิศทาง ขั้นตอนที่ 3 ชี้นำดำเนินงานตามวงจรของการปฏิบัติภาระงาน (Task-cycle) เป็นขั้นตอนการปฏิบัติภาระงานตามที่ได้รับมอบหมาย โดยผู้เรียนคิดวิเคราะห์ประเด็น เรื่องราว สถานการณ์ต่างๆ ตามกิจกรรม จากนั้นผู้เรียนจะต้องพยายามใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยการใช้ประสบการณ์ความรู้ของตนเอง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือมุมมองกับผู้อื่น ขั้นตอนที่ 4 ชี้นำตรวจสอบการใช้ภาษา (Language focus) เป็นขั้นที่ผู้เรียนต้องตรวจสอบการใช้ภาษาในการปฏิบัติภาระงานของตนเอง และสร้างคำ วลี หรือประโยคขึ้นจากการวิเคราะห์คำที่ใช้สื่อสารความหมายจากการปฏิบัติภาระงานที่ผ่านมา โดยครูผู้สอนมีการสอดแทรกบริบทของสังคม วัฒนธรรมในภาษาที่สอง ให้ผู้เรียนได้เปรียบเทียบกับสังคมวัฒนธรรมของตนเอง เพื่อความเข้าใจมากขึ้น ขั้นตอนที่ 5 ชี้นำฝึกฝนการใช้ภาษา (Practice) เป็นขั้นที่ผู้เรียนฝึกฝนการใช้ภาษาโดยเรียนรู้คำ วลี และรูปแบบโครงสร้างของประโยคสนทนาตามเนื้อหาที่เรียน ทั้งด้านการฟัง การพูด การสนทนา การ

อ่าน และการเขียน ตามแบบฝึกหัด ชั้นตอนที่ 6 ชั้นสรุปและถ่ายโยงการเรียนรู้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนเตรียมตัวนำเสนอภาระงานตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีการใช้ภาษาด้วยตนเอง ซึ่งครูผู้สอนจะให้ความช่วยเหลือหากมีความติดขัดทางการใช้ภาษา พร้อมทั้งสรุปผลและรายงานผลจากภาระงานที่ตนปฏิบัติ ในรูปแบบของการนำความรู้จากสิ่งที่เรียนไปใช้ โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้ให้คำแนะนำและประเมินผลงานนั้นๆ

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม มีการจัดลำดับกิจกรรมอย่างเป็นขั้นตอนและมีระบบ สอดคล้องกับ เรไร ใหม่วัน (2544) ที่กล่าวว่า ลักษณะของชุดกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น จะต้องมีส่วนของกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกพัฒนาทักษะทางภาษาด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทักษะด้านการฟัง การสนทนาประกอบภาพ การอ่านและการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบที่ยั่งยืน และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนั้น เริ่มจากขั้นตอนการทำความเข้าใจกับผู้เรียนและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียนรู้ จากนั้นจึงเป็นขั้นตอนให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย โดยผู้เรียนต้องพยายามใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้บรรลุวัตถุประสงค์ของภาระงาน มีขั้นตอนการตรวจสอบการใช้ภาษาของผู้เรียน ให้นักเรียนฝึกทำแบบฝึกหัด และสุดท้ายคือขั้นตอนการถ่ายโยงการเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับที่ มีชัย เอี่ยมจินดา (2548) กล่าวว่า การที่ศักยภาพทางปัญญาของบุคคลจะสามารถพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงขึ้นได้ เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ทางความคิดอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากขั้นตอนการเก็บสะสมข้อมูลทำความเข้าใจกับเนื้อหา การดึงข้อมูลออกมาใช้ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นกระบวนการทางปัญญาของมนุษย์ในการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับตนเอง ซึ่งหากผู้เรียนได้ฝึกฝนวิเคราะห์ และตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับ พร้อมกับนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันก็จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.1.2 การเรียนรู้ภาษาผ่านการสื่อสารมากกว่าหลักไวยากรณ์

ชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนั้น ได้ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทยในโรงเรียนนานาชาติ คือมีการมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสารในสังคมไทยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และใช้ชีวิตใน

สังคมไทยได้อย่างมีความสุข มากกว่ามุ่งเน้นในเรื่องของหลักโครงสร้างทางภาษา หรือหลักไวยากรณ์ ภายในชุดกิจกรรมได้มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจากการจำลองสถานการณ์ในสังคม เช่น ในชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่องการทักทาย ภาระงานคือการพูดแนะนำตนเองและทักทายกับผู้อื่น ในบริบททางสังคมที่แตกต่างกัน โดยมีทั้งพูดคุยกับผู้ใหญ่และเด็กวัยเดียวกัน เช่น ทักทายเพื่อนใหม่ที่เจอกันครั้งแรก ทักทายญาติผู้ใหญ่ที่นานๆ ถึงจะพบกัน เป็นต้น ในชุดกิจกรรมที่ 9 เรื่องอาหาร ภาระงานคือการซื้อขายและการสั่งอาหารโดยนักเรียนแสดงบทบาทสมมติเป็นคนขายและคนซื้ออาหาร และในชุดกิจกรรมที่ 11 เรื่องสถานที่ ภาระงานคือการถามทางและบอกทางไปสถานที่ต่างๆ ผ่านสถานการณ์จำลอง เช่น การถามทางไปห้องน้ำจากแม่บ้าน การบอกทางไปโรงอาหารให้กับผู้ปกครอง เป็นต้น โดยภายในชุดกิจกรรมทั้ง 12 ชุดที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ในการฝึกทักษะการสื่อสารทั้ง 5 ด้าน คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการสนทนา ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกฝนการใช้ภาษา รวมถึงมีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับบริบททางสังคมจริงในชีวิตประจำวันของผู้เรียน เช่น การใช้สื่อการเรียนรู้จากสิ่งของใกล้ตัวนักเรียน อย่างในชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่องห้องเรียนของฉัน ก็มีการใช้เครื่องเขียนและอุปกรณ์การเรียนจริงของนักเรียน และชุดกิจกรรมที่ 5 เรื่องเครื่องแต่งกาย ก็มีการใช้เครื่องแต่งกายของนักเรียน โดยให้นักเรียนนำเสื้อผ้าที่ขอบมาคนละ 1 ชุด เป็นต้น ซึ่งการเรียนภาษาผ่านการสื่อสารที่มีสื่อการเรียนรู้ช่วยสร้างความสนใจ จะทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เกิดความสนุกสนาน และไม่เบื่อหน่ายในการเรียน โดยมีการกำหนดเป้าหมายให้ในแต่ละภาระงาน ผู้เรียนจะต้องใช้ทักษะภาษาเพื่อสื่อสารในสถานการณ์จำลอง หรือการแสดงบทบาทสมมติดังตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้น เพื่อบรรลุเป้าหมายของภาระงาน ซึ่งในการฝึกปฏิบัติการใช้ภาษานั้น ครูผู้สอนจะไม่ได้สอนหลักไวยากรณ์ให้กับนักเรียนเลย นักเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาจากการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ด้วยตัวเอง จึงจะสามารถบรรลุเป้าหมายของภาระงานได้

จากข้อมูลข้างต้นสอดคล้องกับแนวคิดของ Ricard (2006) และ รุ่งฤดี แพลงคร (2560) ที่สรุปได้ว่า การสอนภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารเป็นแนวคิดที่เกิดจากความตระหนักถึงความจริงที่ว่าความรู้ความสามารถทางด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ และโครงสร้างทางภาษาเพียงอย่างเดียวไม่สามารถช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาที่เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมในการสื่อสารกับผู้อื่น ผู้เรียนจึงควรฝึกฝนการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ และเรียนรู้ภาษาผ่านการใช้ภาษาในบริบทของสังคมจริง จึงจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ภาษาให้กับผู้เรียน

ได้มากยิ่งขึ้น ดังนั้นการสอนภาษาที่ดี จึงควรสอนภาษาเพื่อการสื่อสารในบริบททางสังคมมากกว่า เน้นที่โครงสร้างของภาษา

1.2 ข้อจำกัดของชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อช่วยแก้ปัญหาการสื่อสารภาษาไทย เป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนชาวต่างชาติ ซึ่งตามกิจกรรมแต่ละขั้นตอนในชุดกิจกรรม นักเรียนจะมีบทบาทสำคัญในการฝึกปฏิบัติทักษะการสื่อสารด้านต่างๆ ด้วยตนเอง โดยมีครูผู้สอนให้คำแนะนำตามความเหมาะสม ผู้เรียนจะต้องสร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอน ทั้งนี้ผู้เรียนอาจคุ้นเคยกับการเรียนรู้ที่ผู้สอนมีบทบาทหลักในการถ่ายทอดความรู้มากกว่าการเรียนรู้ในลักษณะดังกล่าว อีกทั้งผู้เรียนที่จะสามารถใช้ชุดกิจกรรมนี้ได้ต้องมีประสิทธิภาพสูงสุด ควรมีประสบการณ์ในการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมไทยเป็นระยะเวลาหนึ่ง เพื่อจะได้รู้บริบทวัฒนธรรมของสังคมไทย และมีคลังศัพท์ที่ช่วยให้สามารถทำกิจกรรมตามขั้นตอนของชุดกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ประสิทธิผลของชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น

การอภิปรายผลของชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยจัดลำดับการอภิปรายไว้ 2 ประเด็น ตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนกลุ่มควบคุม

2.1.1 ผู้วิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอนด้วยชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศในภาพรวม ทักษะด้านการฟัง ทักษะด้านการอ่าน และทักษะด้านการเขียน หลังการทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ใช้ชุดกิจกรรม สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ได้มีการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพสังคมวัฒนธรรม เช่น ในชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่องการทักทาย ได้มีการสอดแทรกวัฒนธรรมการไหว้เวลาทักทายกันของคนไทย ในชุดกิจกรรมที่ 9 เรื่องอาหาร ได้มีการสอดแทรกวัฒนธรรมการรับประทานอาหารแบบเป็นครอบครัวใหญ่ โดยการนั่งล้อมวงกันรับประทานอาหารข้าวกับกับข้าวหลายๆ อย่าง และในชุดกิจกรรมที่ 6 เรื่องครอบครัวของฉัน ได้มีการสอดแทรกวัฒนธรรมการให้ความเคารพต่อผู้ที่มีอายุมากกว่า การประพุดตีตัวเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้ใหญ่ เช่น การก้มตัวเมื่อเดินผ่าน การใช้สรรพนามและการลำดับเครือญาติ เป็นต้น โดยมุ่งเน้นการศึกษาภาษาตามบริบททางสังคม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาจากสถานการณ์จริง มีการเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางสังคมระหว่างภาษาแม่และภาษาที่สอง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน และสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามบริบทของวัฒนธรรมสังคมนั้นๆ อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ นวลทิพย์ เพิ่มเพชร (2552) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เพื่อการใช้ภาษา ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนควรเริ่มจากการรับรูปแบบภาษาที่ถูกต้อง ตามลักษณะของบริบททางสังคมของภาษาต่างๆ ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมด้วย เนื่องจากภาษาแต่ละภาษาล้วนมีความหลากหลายตามลักษณะทางสังคม เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อความในบริบทสังคมนั้นได้ ผู้เรียนจึงต้องศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมในสังคมนั้น และ Khandhuwan (2007) ที่สรุปได้ว่าการเรียนการสอนภาษาที่ดัดนั้น ควรได้เรียนรู้สังคมและวัฒนธรรมไปพร้อมกับการเรียนภาษา เนื่องจากภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมในสังคม การเรียนรู้ภาษาจึงควรเรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาด้วย

กล่าวโดยสรุปคือ สังคมและวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกออกมาเป็นคำพูด ดังนั้นสังคมและวัฒนธรรมกับภาษาจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ผู้วิจัยสามารถสันนิษฐานได้ว่าการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมลงในชุดกิจกรรม เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาผ่านบริบทและวัฒนธรรมในสังคมนั้น เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียนในกลุ่มทดลองสามารถสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศได้ดีขึ้นกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

2.1.2 ผู้วิจัยพบว่าคะแนนความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนกลุ่มควบคุม ในทักษะด้านการพูดและทักษะด้านการสนทนา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

ทักษะด้านการพูดและการสนทนาเป็นทักษะการสื่อสารทางวาจา (Oral Communication) ซึ่งประกอบไปด้วยหลายปัจจัยในการที่บุคคลหนึ่งจะพูดคุยโต้ตอบกับอีกบุคคลหนึ่ง เช่นเดียวกับการที่นักเรียนจะพูดเพื่อสื่อสารกับครูหรือบุคคลอื่น ก็ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเพียงอย่างเดียว แต่มีสาเหตุอื่นๆ อีกหลายปัจจัย เช่น ความวิตกกังวลในการพูด (Anxiety Speaking) นักเรียนชาวต่างชาติที่เรียนภาษาไทยจะมีความรู้สึกเขินอาย ไม่มั่นใจ และไม่กล้าพูดภาษาไทยที่ตนเองไม่ได้ใช้เป็นภาษาแม่กับบุคคลอื่น เพราะกลัวที่จะพูดผิดแล้วโดนเพื่อนล้อให้อับอาย สอดคล้องกับ Brown (2007) ที่กล่าวว่า ลักษณะที่ดีประการหนึ่งของผู้ที่เรียนภาษาได้ดีคือต้องมีความพร้อมที่จะเสี่ยงในการแสดงออกโดยการเดา และพร้อมที่จะถูกมองว่าไม่เก่ง เพื่อที่จะสื่อสารให้เป็นผล ผู้เรียนประเภทนี้จะใช้ความรู้ที่ตนเองมีอยู่เพื่อผลิตภาษาออกมาสื่อสารได้จากการที่ได้ทดสอบนักเรียนทั้งกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มควบคุมพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีความมั่นใจที่จะพูดภาษาไทย วิตกกังวลกับการทดสอบก่อนเรียน ประกอบกับนักเรียนชั้น Year 3 (ประถมศึกษาปีที่ 2) เป็นนักเรียนที่ขึ้นชั้นมาใหม่และพบกับครูผู้สอนเป็นครั้งแรกทั้งกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มควบคุม ทำให้นักเรียนไม่มีความคุ้นเคยกับครูผู้สอน เมื่อมีการทดสอบก่อนเรียนที่เหมือนเป็นการบังคับ นักเรียนให้พูด นักเรียนจึงไม่กล้าและไม่มีความเต็มใจที่จะพูดคุย (Willingness to talk) ซึ่งแตกต่างกับตอนทดสอบหลังเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมไปแล้ว 12 สัปดาห์ ซึ่งนักเรียนมีความคุ้นเคยกับครูผู้สอน และกล้าที่จะพูดคุยกับครูผู้สอนมากขึ้นทั้ง 2 กลุ่ม สอดคล้องกับ Krashen and Terrell (1993) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนจะกล้าพูดภาษาที่เรียนได้ เมื่อผ่านกระบวนการเรียนรู้ภาษานั้นๆ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ผ่อนคลาย โดยผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ภาษาโดยปราศจากการบังคับ จากข้อมูลข้างต้น จึงเป็นเหตุให้ทั้งกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ในด้านการพูดและการสนทนาสูงขึ้น แต่ทางด้านพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มตัวอย่างสามารถพูดสนทนาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อในการทดสอบได้มากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อีกทั้งยังสามารถพูดเป็นประโยคได้ยาวกว่ากลุ่มควบคุมอีกด้วย

กล่าวโดยสรุปคือ อารมณ์ความรู้สึกและสภาพแวดล้อมของผู้เรียนมีผลต่อการพูดและการสนทนา ผู้วิจัยสามารถสันนิษฐานได้ว่า ความวิตกกังวลในการพูด (Anxiety Speaking) และความเต็มใจที่จะพูดคุย (Willingness to talk) เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนกลุ่มควบคุม ในทักษะด้านการพูดและทักษะด้านการสนทนา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอนด้วยชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองในทุกด้าน สามารถอธิบายได้ ดังนี้ ชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศด้านการสื่อสารได้ดี เนื่องจากเป็นแนวการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเพื่อเชื่อมโยงไปสู่การใช้ภาษาตามสภาพจริงในบริบททางสังคม ภายในชุดกิจกรรมจะมีภาระงานให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาจากสถานการณ์จำลองหรือบทบาทสมมติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และบรรลุวัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม เช่น ในชุดกิจกรรมที่ 4 เรื่องร่างกายของฉัน ภาระงาน คือการพูดคุยถึงความแตกต่างของอวัยวะในร่างกาย โดยการแสดงบทบาทสมมติเป็นคนจากหลากหลายเชื้อชาติ ในชุดกิจกรรมที่ 8 เรื่องสัตว์ต่างๆ ภาระงาน คือการเรียกชื่อสัตว์ชนิดต่างๆ โดยการแสดงบทบาทสมมติเป็นคนเลี้ยงสัตว์ในสวนสัตว์ และนักเรียนที่ไปเที่ยวสวนสัตว์ และในชุดกิจกรรมที่ 7 เรื่องบ้าน ภาระงาน คือการพูดคุยเกี่ยวกับห้องและสิ่งของภายในบ้าน ผ่านสถานการณ์จำลอง โดยการให้ไปหยิบของใช้ในห้องต่างๆ เป็นต้น การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานมีแนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบเน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติด้วยการฟัง พูด อ่าน เขียน ผ่านงานหรือกิจกรรมต่างๆ โดยการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่นจนผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ และมีเป้าหมายสำคัญที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเพื่อบรรลุผลที่แท้จริงคือสามารถนำภาษาที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

จากข้อมูลข้างต้นสอดคล้องกับ Nunan (2004) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานเป็นการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษาที่รวบรวมกระบวนการ กิจกรรม และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีการวางแผนมาอย่างเป็นระบบ มีแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ศึกษาโดยเน้นการปฏิบัติ โดยผู้เรียนจะต้องใช้ทรัพยากรของภาษาที่พวกเขามีอยู่ เพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสถานการณ์ที่ได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารผ่านการปฏิบัติภาระงาน (Task-based Learning) นั้นจะทำให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายทางภาษาที่ตั้งไว้ได้มากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Willis (2007) ที่สรุปได้ว่า การใช้ภาระงานเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทักษะภาษา

ของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีความหมาย คือการเข้าใจภาษานั้นๆ และสามารถสร้างผลผลิตทางภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสมได้

กล่าวโดยสรุปคือ การใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) มาเป็นแนวทางในการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาจากการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ต่างๆ ที่ผู้สอนจำลองขึ้น ผ่านทักษะการสื่อสารทั้ง 5 ด้าน คือ การฟัง การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียน มีส่วนช่วยส่งเสริมสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนกลุ่มทดลองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากที่นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการใช้ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สามารถช่วยส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนได้ ดังนั้นหากผู้สอนในสถานศึกษาต่างๆ มีความสนใจที่จะนำชุดกิจกรรมนี้ไปใช้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ครูผู้สอน สถานศึกษา รวมไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อตัวผู้เรียน และให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารผ่านทักษะต่างๆ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทยได้

2. ผู้สอนควรวิเคราะห์ความรู้พื้นฐานในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนชาวต่างชาติ ก่อนนำชุดกิจกรรมไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และอาจพิจารณาปรับหรือเพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับบริบททางสังคมวัฒนธรรมที่จำเป็นให้แก่ผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ในการนำชุดกิจกรรมไปใช้ ผู้สอนควรศึกษาแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และขั้นตอนต่างๆ ของชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นอย่างรอบคอบ ทั้งนี้ผู้สอนอาจพิจารณานำเทคนิคการสอนที่เป็นประโยชน์มาประยุกต์ใช้กับชุดกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนรู้และไม่เกิดความเบื่อหน่าย โดยพิจารณาตามความเหมาะสมของชุดกิจกรรมนั้นๆ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียน ประถมศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ในการศึกษาครั้งต่อไป ผู้ที่สนใจและต้องการศึกษาเพิ่มเติม ควรมีการศึกษาถึง ปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ช่วยในการการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่เรียนรู้โดยการใช้ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น อาจแบ่งผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ตามระดับความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ออกเป็นผู้เรียนกลุ่มเก่ง กลุ่มกลาง และกลุ่มอ่อน เพื่อศึกษาพัฒนาการในการสื่อสารภาษาของผู้เรียน ทั้ง 3 กลุ่มว่ามีพัฒนาการแตกต่างกันอย่างไร
3. ผู้ที่สนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับวิจัยเรื่องนี้ ควรมี การศึกษาวิจัยเจาะลึกในเชิงคุณภาพ (Qualitative Study) ถึงมูลเหตุที่มีอิทธิพล หรือปัจจัยอื่นๆ เพื่อให้เกิดการค้นพบปัจจัยใหม่ๆ ที่ช่วยในการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็น ภาษาต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กึ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล. (2561). กลวิธีการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- กุมารี สุวรรณสิงห์. (2553). การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเบื้องต้น ในรายวิชาดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- กุกยา แสงเดช. (2545). ชุดการสอนคู่มือครูพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: แม็ค.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. นครปฐม: ศึกษาศาสตร์ ศิลปการ.
- ณัฐพร ผกาหลง. (2552). การพัฒนาชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮาสำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับขั้นต้น. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ธงชัย ต้นทัพไทย. (2548). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และค่านิยมการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์. (ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร.
- จิตติญา แสงมณี. (2554). สภาพปัญหาและแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชาวต่างประเทศ โรงเรียนนานาชาติเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- นวลทิพย์ เพิ่มเกษร. (2552). การจัดหลักสูตรการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นันทพร เลิศประเสริฐคง. (2552). สภาพและปัญหาการบริหารโปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทยของโรงเรียนนานาชาติ. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2545). นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา. นนทบุรี: เอสอาร์ ปรีนติ้ง.
- ปรียา หิรัญประดิษฐ์. (2545). สถานภาพการเรียน และการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างประเทศในประเทศไทย. นนทบุรี. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ภพ เลหาไพบูลย์. (2552). แนวการสอนวิทยาศาสตร์ กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ภาสพงศ์ ผิวพอใช้. (2555). การพัฒนาหลักสูตรแบบเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยใช้แนวคิดภาษาศาสตร์สังคมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสนทนาภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- มีชัย เอี่ยมจินดา. (2548). การเรียนรู้ภาษาที่สอง. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 32(2), 54-61.
- ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี. (2550). การสร้างชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้. อุดรดิตต์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์.

- รุ่งฤดี แผลงศร. (2560). ศาสตร์การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เรไร ไหมวัน. (2544). การใช้ชุดการสอนคณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- เลิศ อานันทนงะ. (2537). ชุดกิจกรรมการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรกิต วัดเข้าหลาม. (2550). ชุดการสอน. ขอนแก่น: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วรรณพรหม เลิศวัตรกานต์. (2557). การพัฒนาชุดกิจกรรมโดยเน้นงานปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมารีวิทยา. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- วาสนา พรหมสุรินทร์. (2550). การสร้างชุดการสอนโดยวิธีวิเคราะห์ระบบเพื่อพัฒนาทักษะ กระบวนการสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- วิโรจน์ อรุณมานะกุล. (2559). ทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีวิไล พลมณี. (2545). พื้นฐานการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์. (2548). ภาษาไทยยุคปี 2000. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับโรงเรียนนานาชาติ. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2557). แผนพัฒนาโรงเรียนนานาชาติและโรงเรียนที่ใช้การสอนเป็นภาษาอังกฤษ. กรุงเทพมหานคร.
- สิริจิตต์ เดชอมรชัย. (2556). การสอนภาษาฝรั่งเศสในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธิดา ปกป้อง. (2545). การศึกษากระบวนการพัฒนาหลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทยระดับปฐมวัยในโรงเรียนนานาชาติ. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- สุนีย์ เหมะประสิทธิ์. (2543). การพัฒนาการคิดเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้คณิตศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2545). การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2552). วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- อภิญา เคนบุปผา. (2546). การพัฒนาชุดกิจกรรมการทดลองวิทยาศาสตร์ เรื่องสารและสมบัติของสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร.
- อภิรดี ไชยกาล. (2554). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองบนฐานของวัฒนธรรมและชุมชนโดยบูรณาการแนวการสอนพูดและการสลับภาษาเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารสำหรับ

นักเรียนในช่วงรอยต่อต่อระดับประถมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2540). ภาษาศาสตร์สังคม. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรุณี วิริยะจิตรา. (2542). การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร. เชียงใหม่: คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อัญชลี จันทร์เสม. (2553). การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองและภาษาต่างประเทศในโรงเรียนในสหรัฐอเมริกา. แนวทางประยุกต์ใช้ในโรงเรียนในประเทศไทย. วารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์, 32, 33-35.

อารยา วานิลทิพย์. (2550). ผลของการจัดประสบการณ์ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่มีต่อความเข้าใจคำศัพท์ของเด็กอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

ภาษาอังกฤษ

Branden, N. (2005). *Fighting social inequity through enhancing the quality of language education in Task-based language teaching*. Paper presented at the Opening lecture at TBLT 2005 International, New York.

Brown, D. H. (2007). *Principles of language learning and teaching*. London: White Plains.

Bygate, M. (2001). *Dimension in the Acquisition of Oral Language*. Oxford: Oxford University Press.

Canale, M., & Swain, M. (1980). *Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and learning*. New York: Applied linguistics.

Chomsky, N. (1957). *Syntactic structures*. Mouton: The Hague.

Dobson, J. M. (2003). *Teaching Strategies 1 for the Teaching of Communication Arts: Listening, Speaking, Reading and Writing*. Katha: Makati.

Ellis, R. (2003). *Task-based language Learning and Teaching*. Oxford: Oxford University Press.

Felicia, Z. (2008). *Opposing timing constraints severely limit the use of pupillometry to investigate visual statistical learning*. Toronto: University of Toronto.

Frost, J. L. (2007). *Early childhood rediscovered*. New York Britain.

Hymes, D. (1994). *Foundation of sociolinguistics: An ethnographic approach*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.

- Jessa, T. (2011). *Effect of task-based instruction and noticing the gap on English speaking ability of undergraduate student*. United State: Penn State University.
- Khandhuwan, W. (2007). *A study of relationships between knowledge of Thai culture and achievement in studying Thai as a foreign language*. Singapore: Centre for Language Studies Singapore.
- Krashen, S. D., & Terrell, T. D. (1993). *The natural approach: Language acquisition in the classroom*. Harward: Alemany Press.
- Labav, W. A. (2002). *Sociolinguistic patterns*. Oxford: University of Pennsylvania Press
- Macnamara, J. (1972). The cogmitive basis of language learning in infant. *Psychological Review*, 79, 1-13.
- McGriff, J. S., & Steven, J. (2000). *Instructional System Design (ISD): Using the ADDIE Model. Instructional Systems*. United State: Penn State University.
- Naoki, K. (2013). *Integration of teaching and learning to improve the use of language skills of English language learners in a second language using role-playing*. Nihon: Nihon University Press.
- Nunan, D. (2004). *Task-based Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Prabhu, N. S. (1994). *Trends in language syllabusdesign*. Singapore: Singapore University Press.
- Print, M. (2000). *Curriculum development and design*. St Leonards: Allen&Unwin.
- Ricard, J. C. (2006). *Communicative language teaching today*. New York: Cambridge University Press.
- Richards, D. (1996). *After the Vision : Suggestions to Corporate Visionaries and Vision Champions*. Alexandria: Miles River Press
- Sauvignon, J. (2010). *Interpreting communicative language teaching*. London: Yale University Press.
- Terry, M. (2005). *Development of a teaching model based on integrated neuro-linguistic programming and communicative approach for developing french speaking and writing skills of students at key stage four*. New York Cambridge University Press.
- Trudgill, P. (2000). *Sociolinguistics: an introduction to language and society*. Suffolk: Clays Ltd.

Wardhaugh, R. (2007). *An Introduction to Sociolinguistics*. Great Britain Bros.

Willis, J. (2007). *Doing Task-based Teaching*. Oxford: Oxford University Press.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจคุณภาพของชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน และทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลธิชา หอมพุ่ม

สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. อาจารย์ ดร.อธิกมาส มากจ้อย

สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

3. อาจารย์ ดร.ศรินธร วิริยะสินันท์

โรงเรียนนานาชาติเซนต์ แอนดรูวส์ กรุงเทพฯ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจคุณภาพของแบบวัดความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

1. อาจารย์ ดร.ฉัตรวรรณ ลัญฉวรรณะกร

สาขาวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. อาจารย์ มนิตรา ศุภกิจ โคลเยส

โรงเรียนนานาชาติ KIS กรุงเทพฯ

3. อาจารย์ ณิชฐพร ชูวงศ์

โรงเรียนนานาชาติ International School Bangkok (ISB) นนทบุรี

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ
2. แบบวัดความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย ระดับชั้น year 3 สำหรับเด็กต่างชาติ ในโรงเรียนนานาชาติ เป็นชุดกิจกรรมที่ใช้ฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ใช้เวลาในการทำกิจกรรมรวมทั้งหมด 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบเรียน มีทั้งหมด 12 ชุดกิจกรรม โดยภายในชุดกิจกรรมแต่ละชุดประกอบด้วย

1. คู่มือครู
2. ชุดกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ
3. แผนการจัดการเรียนรู้
4. แบบฝึกหัด
5. สื่อการเรียนรู้
6. แบบประเมิน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

คู่มือครู

ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่องอาหาร

ประกอบด้วยข้อแนะนำสำหรับครูผู้ใช้ชุดกิจกรรมที่ 1 ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมที่ 1 มีเอกสารที่ครูควรตรวจสอบให้ครบทั้งหมด ดังนี้

- 1.1 คู่มือครู
- 1.2 ชุดกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ
- 1.3 แผนการจัดการเรียนรู้
- 1.4 แบบฝึกหัด
- 1.5 สื่อการเรียนรู้
- 1.6 แบบประเมิน

2. สิ่งที่ต้องเตรียม

ครูควรเตรียมสื่อการเรียนรู้ให้ครบตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

- 2.1 บัตรภาพ
- 2.2 บัตรคำศัพท์
- 2.3 บัตรกิจกรรม หรือตัวอย่างสถานการณ์ในการสื่อสาร
- 2.4 แบบฝึกชุดกิจกรรม

3. ครูผู้สอนควรจะศึกษารายละเอียดของชุดกิจกรรมที่ 1 ดังนี้

- 3.1 ศึกษาคู่มือและแผนการจัดการเรียนรู้
- 3.2 ศึกษาเอกสารและทดลองใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนก่อนทำกิจกรรม

4. บทบาทครูผู้สอน มีดังนี้

- 4.1 เตรียมเอกสารและอุปกรณ์ประกอบการสอนล่วงหน้าให้ครบตามรายการ

กิจกรรม

- 4.2 จัดชั้นเรียนให้เป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน โดยคณะกรรมการ
- 4.3 ก่อนเริ่มกิจกรรมครูชี้แจงให้นักเรียนทราบบทบาทของผู้เรียนในการใช้ชุด
- 4.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน
- ชี้นำเข้าสู่บทเรียน
 - ชี้นำก่อนการปฏิบัติภาระงาน (Pre-task)
 - ชี้นำดำเนินงานตามตามวงจรของการปฏิบัติภาระงาน (Task-cycle)
 - ชี้นำตรวจสอบการใช้ภาษา (Language focus)
 - ชี้นำฝึกฝนการใช้ภาษา (Practice)
 - ชี้นำสรุปและถ่ายโยงการเรียนรู้
- 4.5 ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาให้แก่ผู้เรียนในขณะที่ทำกิจกรรม
- 4.6 เฉลยและตรวจคำตอบจากการทำกิจกรรมต่างๆร่วมกับผู้เรียน
- 4.7 ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดที่ 1

เรื่อง อาหาร

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถสนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับการซื้อขายอาหารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์และวัฒนธรรมไทย

กิจกรรมประกอบด้วย

1. การปฏิบัติกิจกรรมตามบัตรกิจกรรม ในชุดที่ 1 คือ การสนทนาซื้อขายอาหารเป็นกลุ่ม แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 คนขาย และ กลุ่มที่ 2 คนซื้อ โดยมีการกำหนดรายการอาหารที่ต้องซื้อขายให้
2. การทำแบบฝึกหัดของชุดกิจกรรม

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำศัพท์
2. บัตรภาพ
3. บัตรกิจกรรม
4. แบบฝึกหัด

การประเมินผลการจัดการเรียนรู้

1. แบบประเมินความสามารถในการสนทนา
2. แบบฝึกหัด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้

เรื่อง อาหารไทย รายวิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย ระดับชั้น Year 3
 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3 คาบ คาบละ 45 นาที
 ผู้สอน นางสาวทิพย์สุดา ทวีสิทธิ์

1. สาระสำคัญ

การสนทนาโต้ตอบเป็นการสื่อสารขั้นพื้นฐานระหว่างบุคคลที่จะทำให้นักเรียนสามารถฟัง พูด อ่านและเขียนคำศัพท์พื้นฐานในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ

2. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน L1.1 นักเรียนใช้ภาษาไทยสื่อสาร แลกเปลี่ยนและนำเสนอข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม

มาตรฐาน C1.1 นักเรียนเข้าใจความเหมือน และความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของนักเรียน และนำความรู้ของวัฒนธรรมไทยมาใช้อย่างเหมาะสม

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถสนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับการซื้อขายอาหารได้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์

3.2 นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำศัพท์ง่ายๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาหารได้

3.3 นักเรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของอาหารมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

4. สาระการเรียนรู้

นักเรียนรู้จักอาหารประเภทต่างๆ สามารถสั่งอาหารได้อย่างถูกต้องและนำไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสังคมวัฒนธรรมไทยในชีวิตประจำวันได้ เช่น ประโยคการสนทนาเพื่อซื้อขายอาหารในร้านอาหาร ระดับของภาษาที่ใช้ในสังคมไทย กิน รับประทาน การใช้คำลงท้ายของประโยค ค่ะ ครับ และค่าเงินบาทของไทย

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. บัตรคำศัพท์
2. บัตรภาพ
3. บัตรกิจกรรม
4. แบบฝึกหัด

6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูอธิบายบทเรียน รูปแบบในการเรียน และบอกวัตถุประสงค์
2. ครูนำอาหารใส่ถ้วยเล็กๆไว้ 4 ถ้วย (ข้าวผัดหมู ข้าวมันไก่ ก๋วยเตี๋ยว และน้ำ) เพื่อให้ให้นักเรียนแต่ละคนชิม แล้วบอกว่าอาหารที่ชิมมีชื่อเรียกว่าอะไร
3. ครูสรุปรวมรวบคำตอบของนักเรียนบนกระดาน และอธิบายถึงลักษณะความแตกต่างของอาหารแต่ละแบบ เช่น ข้าวผัดจะมีข้าวผัดรวมกับไข่ ผัก และเนื้อสัตว์ ข้าวมันไก่ ลักษณะของข้าวจะมีความมันมากกว่าข้าวเปล่าปกติ และมีเนื้อไก่ต้มเสิร์ฟพร้อมกัน เป็นต้น

ขั้นก่อนการปฏิบัติภาระงาน (Pre-task)

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน โดยลดความสามารถ
2. ครูให้นักเรียนระดมความคิดพูดคุยกันถึงอาหารที่ตนเองชอบ
3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกรายการอาหารที่สมาชิกในกลุ่มของตัวเองพูดขึ้นมา และครูเขียนรายการอาหารนั้นๆบนกระดาน
4. เมื่อบอกรายการอาหารจนครบทุกกลุ่มแล้ว ครูให้นักเรียนโหวตชื่ออาหารบนกระดานที่ทุกคนชอบมากที่สุด 5 อันดับ และให้นักเรียนพูดออกเสียงชื่ออาหารตามครู

ขั้นตอนดำเนินงานตามตามวงจรของการปฏิบัติภาระงาน (Task-cycle)

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากบัตรกิจกรรม โดยกลุ่มที่ได้หมายเลข 1 และ 2 เป็นคนขายอาหาร และกลุ่มที่ได้หมายเลข 3 และ 4 เป็นคนซื้ออาหาร

2. ในบัตรกิจกรรมจะมีคำสั่งให้นักเรียนปฏิบัติตาม ดังนี้

- หมายเลข 1 เป็นคนขายก๋วยเตี๋ยว
- หมายเลข 2 เป็นคนขายข้าวและน้ำ
- หมายเลข 3 เป็นคนซื้ออาหาร โดยมีรายการอาหารที่ต้องซื้อ เช่น ก๋วยเตี๋ยวหมูใส่ ผัก ข้าวไข่เจียว และน้ำ
- หมายเลข 4 เป็นคนซื้ออาหาร โดยมีรายการอาหารที่ต้องซื้อ เช่น ก๋วยเตี๋ยวไก่ เผ็ดๆ ข้าวผัด และนม

3. ให้นักเรียนที่ได้บัตรกิจกรรมหมายเลข 3 และ 4 เป็นคนซื้ออาหารกับนักเรียนที่ได้บัตรกิจกรรมหมายเลข 1 และ 2 ซึ่งเป็นผู้ขายอาหาร โดยต้องสนทนาภาษาไทยเพื่อซื้อขายอาหารตามรายการอาหารที่กำหนดไว้ให้ถูกต้อง และอาจจะสลับบัตรกิจกรรมกันเพื่อให้นักเรียนทุกคนได้เป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายอาหาร

4. ระหว่างที่นักเรียนกำลังพูดคุยเพื่อซื้ออาหารในสถานการณ์จำลอง ครูเดินสังเกตการใช้คำศัพท์และการสนทนาของนักเรียน พร้อมกับจับประเด็นที่น่าสนใจ

ขั้นตรวจสอบการใช้ภาษา (Language focus)

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอรายการอาหารของกลุ่มที่ตนเองได้ พร้อมทั้งให้แต่ละกลุ่มพูดคุยกันถึงประโยคที่ใช้ในการสนทนา

2. ครูนำตัวอย่างประโยคการสนทนาที่ใช้ในการซื้อขายอาหารมาให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์หาความหมายและการนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ เช่น

- ตัวอย่างที่ 1 ก: สวัสดีค่ะ จะสั่งอะไรคะ/เอาอะไรคะ

ข: อยากกินข้าวผัดครับ

ก: ข้าวผัดอะไรคะ มี หมู ไก่ กุ้ง

ข: ข้าวผัดกุ้งครับ

- ตัวอย่างที่ 2 ก: วันนี้อยากกินอะไรหนู

ข: ขอถ้วยเดียวใส่ผัก ไม่เผ็ดค่ะ

ก: 30 บาทจ้ะ

ข: จ่ายเงินพร้อมบอกขอบคุณค่ะ

3. ในระหว่างที่วิเคราะห์ประโยคสนทนา ครูก็สอดแทรกวัฒนธรรมระดับของภาษา โดยให้นักเรียนช่วยกันบอกคำที่มีความหมายว่ากินเหมือนกัน รับประทาน ทาน สอดแทรกวัฒนธรรมการพูดคำลงท้ายค่ะ ค่ะ ครับ และสอดแทรกค่าเงินของไทย

4. ครูยกตัวอย่างคำศัพท์ที่ใช้ในการสนทนาเกี่ยวกับอาหาร โดยมีการสอดแทรกวัฒนธรรมไทย เช่น กับข้าว ครูบอกถึงวัฒนธรรมการกินอาหารของคนไทยว่าต้องมีข้าวเปล่าและกับข้าวแบบต่างๆ เช่น ต้ม ผัด แกง ทอด ซึ่งจะแตกต่างกับวัฒนธรรมการกินของต่างชาติ

ขั้นฝึกฝนการใช้ภาษา (Practice)

1. ครูแจกบัตรภาพและบัตรคำศัพท์เกี่ยวกับอาหารให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่และฝึกออกเสียง

2. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับเรื่องอาหารไทย

ขั้นสรุปและถ่ายโยงการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนสรุปบทเรียนเรื่องอาหาร โดยการนำความรู้จากสิ่งที่เรียนไปใช้ เช่น ให้ทำเมนูอาหาร โดยให้เขียนเมนูออกมา เป็นร้านอาหารตามสั่งเล็กๆ โดยนักเรียนจะได้เขียนคำศัพท์อาหาร เช่น ก๋วยเตี๋ยวหมู ข้าวมันไก่ น้ำดื่ม ฯลฯ ทำเป็นป้ายติดหน้าร้าน แล้วก็ให้ออกมาแสดงขายของเป็นกลุ่มๆ เรียกลูกค้า เพื่อเป็นการฝึกออกเสียงและประเมินความสามารถในการสนทนา

2. ครูให้นักเรียนร่วมกันโหวตร้านอาหารตามสั่งที่ได้รับความนิยมมากที่สุด และมอบรางวัลให้กับร้านที่ได้รับคะแนนโหวตสูงสุด

7. การวัดและประเมินผล

วิธีวัดและประเมินผล

1. ตรวจสอบแบบฝึกหัด
2. ประเมินความสามารถในการสนทนา

เครื่องมือวัดและประเมินผล

1. แบบฝึกหัด
2. แบบประเมินความสามารถในการสนทนา

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

1. เกณฑ์การให้คะแนนจากแบบฝึกหัด

ทำแบบฝึกหัดถูกต้อง 7 – 8 คะแนน ดีมาก

5 - 6 คะแนน ดี

3 – 4 คะแนน พอใช้

1 - 2 คะแนน ปรับปรุง

*คะแนนได้จากการทำชุดแบบฝึกหัด 2 ชุด ชุดละ 8 คะแนน

2. เกณฑ์การให้คะแนนจากแบบประเมินความสามารถในการสนทนา

31 – 40 คะแนน ดีมาก

26 - 30 คะแนน ดี

20 - 25 คะแนน พอใช้

น้อยกว่า 20 คะแนน ควรปรับปรุง คะแนนได้จาก

แบบประเมินความสามารถในการสนทนาของนักเรียน

ระดับคะแนน ประเด็น ประเมิน	4	3	2	1	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน รวม
ความเข้าใจ คำพูดและ ความสามารถ ในการพูด สนทนา	ผู้พูดเข้าใจ คำพูดของคู่ สนทนา และ สามารถพูด สื่อสารให้ผู้ สนทนา เข้าใจได้ ทั้งหมด	ผู้พูดเข้าใจ คำพูดของคู่ สนทนา เกือบ ทั้งหมด และ สามารถพูด สื่อสารให้คู่ สนทนา เข้าใจได้ เกือบ ทั้งหมด	ผู้พูดเข้าใจ คำพูด บางส่วน ของคู่ สนทนา และ สามารถพูด สื่อสารให้คู่ สนทนา เข้าใจได้ น้อยกว่า ครึ่งหนึ่ง	ผู้พูดไม่ เข้าใจคำพูด ของคู่ สนทนา และ สามารถพูด สื่อสารให้ผู้ สนทนา เข้าใจได้ น้อยมาก	4	16
เนื้อหาและ ความถูกต้อง ของภาษาที่ ใช้	ผู้พูดใช้ โครงสร้าง ภาษาและ คำศัพท์ได้ อย่าง ถูกต้อง ทั้งหมด และ สอดคล้อง กับ วัตถุประสงค์ ในการ สื่อสารอย่าง สม่ำเสมอ	ผู้พูดใช้ โครงสร้าง ภาษาและ คำศัพท์ ถูกต้อง เกือบ ทั้งหมด และ สอดคล้อง กับ วัตถุประสงค์ ในการ สื่อสารเกือบ ทุกครั้ง	ผู้พูดใช้ โครงสร้าง ภาษาและ คำศัพท์มี ปัญหา บางครั้ง และ สอดคล้อง กับ วัตถุประสงค์ ในการ สื่อสารเป็น บางครั้ง	ผู้พูดใช้ โครงสร้าง ภาษาและ คำศัพท์ ผิดพลาด หลายครั้ง และ สอดคล้อง กับ วัตถุประสงค์ ในการ สื่อสารน้อย มาก	3	12

ระดับคะแนน ประเด็น ประเมิน	4	3	2	1	น้ำหนัก ความ สำคัญ	คะแนน รวม
ความ คล่องแคล่ว ของน้ำเสียง และท่าทาง ในการพูด	ผู้พูดพูด ชัดเจน ไม่ ลังเลในการ ออกเสียง และใช้ ภาษา ท่าทาง เหมาะสม กับ กาลเทศะ	ผู้พูดลังเล อยู่บ้าง และ มีปัญหาใน การออก เสียงและใช้ ภาษา ท่าทางใน การพูด เกือบ ตลอดเวลา	ผู้พูดลังเล และมี ปัญหาใน การออก เสียง และ ใช้ภาษา ท่าทางใน การพูดเป็น บางครั้ง	ผู้พูดลังเล บ่อยมาก และมีปัญหา ในการออก เสียง ไม่ใช่ ภาษา ท่าทางใน การพูด	3	12
		รวม			10	40

แบบบันทึกหลังสอน

ผลการจัดการเรียนรู้

ปัญหาและอุปสรรค

ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ลงชื่อ _____

(_____)

ผู้สอน

วันที่ _____

บัตรกิจกรรม (อาจจะอธิบายเป็นภาษาอังกฤษถ้านักเรียนไม่เข้าใจ)

หมายเลข 1 คนขายก๋วยเตี๋ยว

คำสั่ง นักเรียนจะต้องขายก๋วยเตี๋ยวให้
ถูกต้องตามที่คนซื้อต้องการ

หมายเลข 2 คนขายข้าวและน้ำ

คำสั่ง นักเรียนจะต้องขายข้าวและน้ำให้
ถูกต้องตามที่คนซื้อต้องการ

หมายเลข 3 คนซื้ออาหาร

คำสั่ง นักเรียนจะต้องซื้ออาหารให้ถูกต้อง
ตามรายการอาหาร ดังนี้

1. ก๋วยเตี๋ยวหมูใส่ผัก
2. ข้าวไข่เจียว

หมายเลข 4 คนซื้ออาหาร

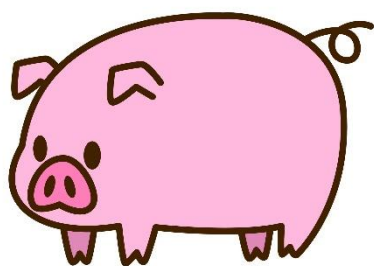
คำสั่ง นักเรียนจะต้องซื้ออาหารให้ถูกต้อง
ตามรายการอาหาร ดังนี้

1. ก๋วยเตี๋ยวไก่เผ็ดๆ
2. ข้าวผัด

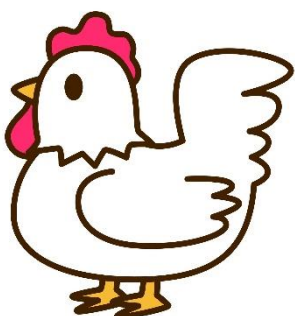
บัตรภาพและบัตรคำศัพท์สำหรับคนขายก๋วยเตี๋ยว

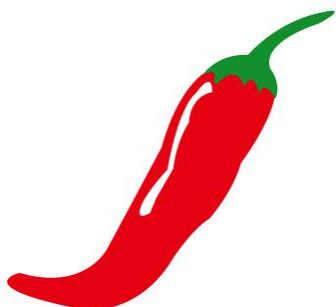
ก๋วยเตี๋ยว

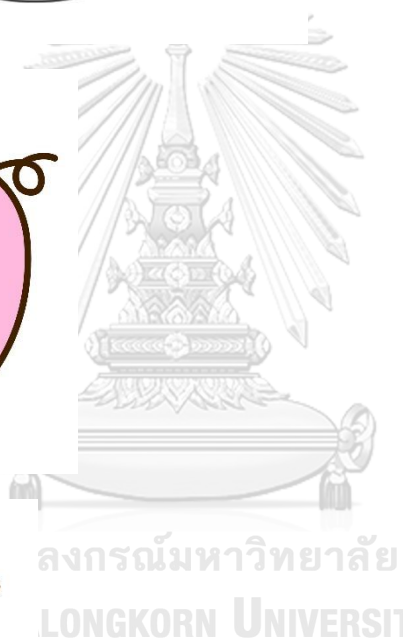
หมู

ไก่

พริก

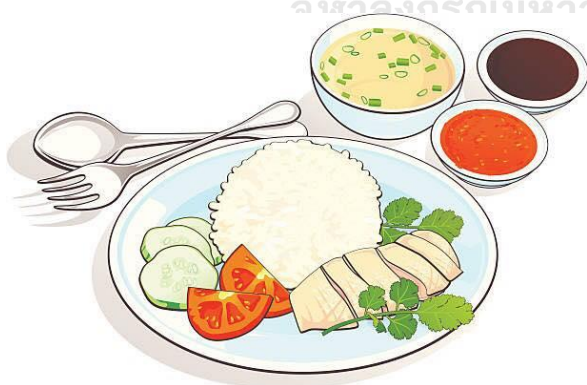

ผัก

บัตรภาพและบัตรคำศัพท์สำหรับคนขายข้าวและน้ำ

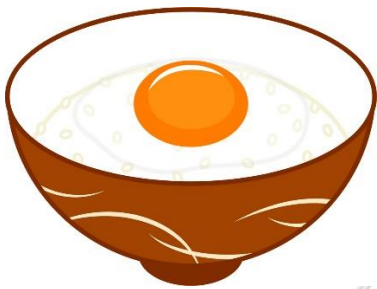
ข้าวผัด

ข้าวมันไก่

ข้าวไข่เจียว

ข้าวไข่ดาว

น้ำ

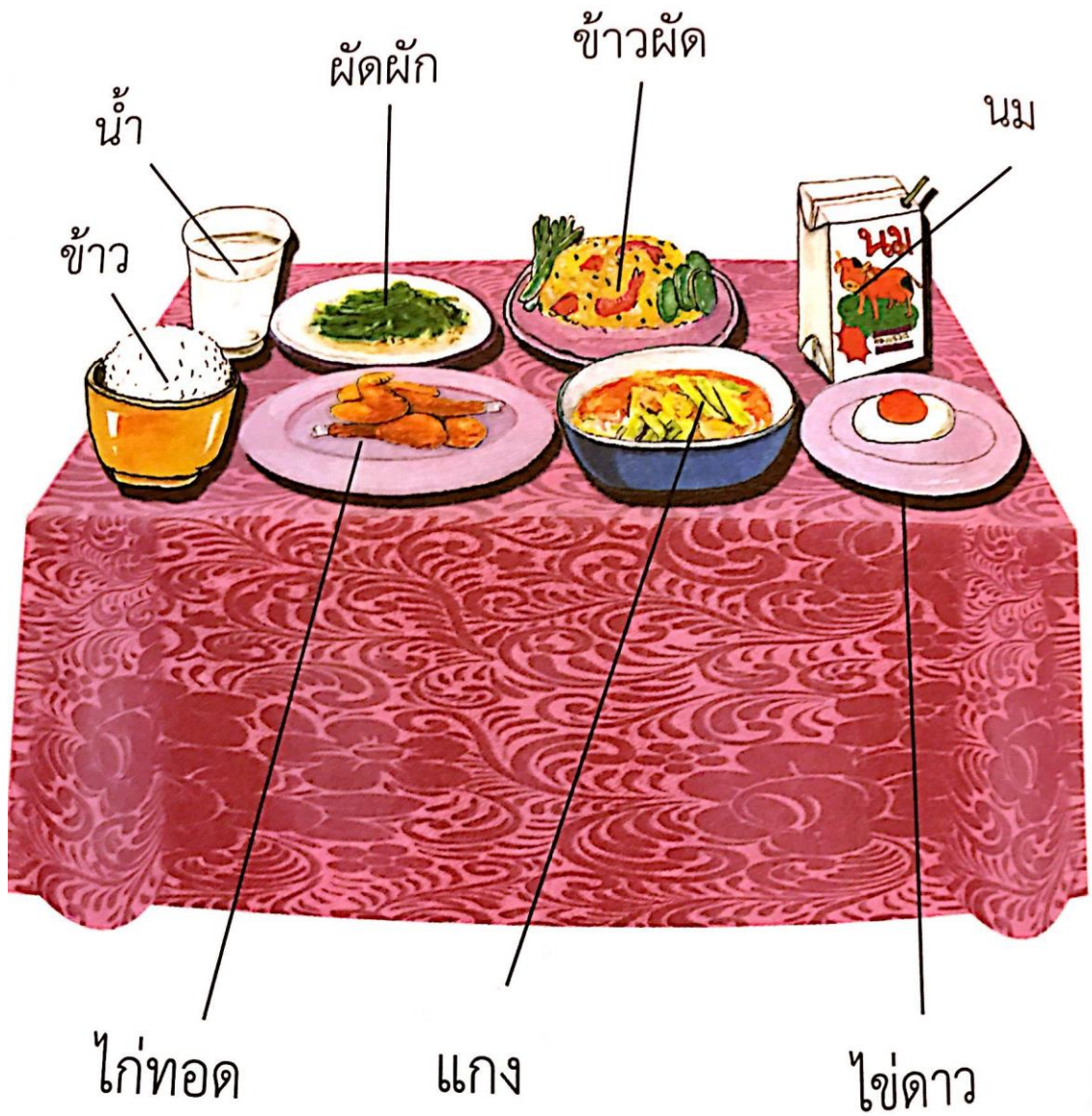
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

นม

แบบฝึกหัด

1. ให้นักเรียนฝึกออกเสียงชื่ออาหารต่างๆบนโต๊ะอาหารจากรูปภาพบน Power point (สำหรับฝึก)

2. ให้นักเรียนโยงเส้นรูปภาพกับคำศัพท์อาหารให้ถูกต้อง (เก็บคะแนนแบบฝึกหัด 8 คะแนน)

นม

ข้าว

ไข่ดาว

ผัดผัก

แกง

ข้าวผัด

น้ำ

ไก่ทอด

3. ให้นักเรียนฝึกเขียนคำศัพท์อาหาร (สำหรับฝึก)

	ข้าว	ข้าว
	ไข่ดาว	ไข่ดาว
	ผัก	ผัก
	แกง	แกง
	ข้าวผัด	ข้าวผัด
	ไก่ทอด	ไก่ทอด
	น้ำ	น้ำ
	นม	นม

4. ให้นักเรียนเติมพยัญชนะและสระของอาหารไทยต่อไปนี้ให้ถูกต้อง (เก็บคะแนนแบบฝึกหัด 8 คะแนน)

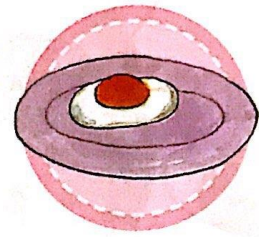
ข้าว ข้าวผัด ไก่ทอด ไข่ดาว
 น้ำ ผัดผัก นม แกง

ชั้ _____ ว

ชั้ _____ ฝั้ _____

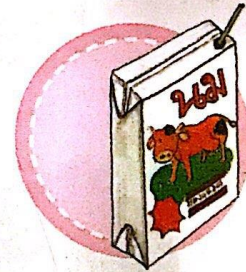
_____ ชัด _____ ว

แ _____

_____ ะ _____ ่า

น _____

_____ กั้ท _____ ด

ฝั้ _____ ฝั้ _____

แบบวัดความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

วัตถุประสงค์ : เพื่อวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยวัดจากการสื่อสารภาษาไทยของนักเรียนผ่านทักษะต่างๆ

คำชี้แจง : แบบวัดความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศนี้มีทั้งหมด 5 ตอน รวม 100 คะแนน ได้แก่

- ตอนที่ 1 แบบวัดความสามารถด้านการฟัง คะแนนเต็ม 10 คะแนน
- ตอนที่ 2 แบบวัดความสามารถด้านการพูด คะแนนเต็ม 20 คะแนน
- ตอนที่ 3 แบบวัดความสามารถด้านการสนทนา คะแนนเต็ม 40 คะแนน
- ตอนที่ 4 แบบวัดความสามารถด้านการอ่าน คะแนนเต็ม 15 คะแนน
- ตอนที่ 5 แบบวัดความสามารถด้านการเขียน คะแนนเต็ม 15 คะแนน

ตอนที่ 1 แบบวัดความสามารถด้านการฟัง ผู้เรียนสามารถฟังประโยคภาษาไทยได้อย่างเข้าใจ ความหมาย สามารถจับใจความสำคัญในการฟังและปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง (10 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังประโยคที่ครูพูด และเลือกคำตอบที่ถูกต้อง

1. หนูฉีดแปรงฟัน ข้อใดคือหนูฉีด

ก.

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ข.

ค.

2. ฉันชอบกินข้าวผัด ฉันชอบกินอะไร

ก.

ข.

ค.

3. พ่อขับรถไฟไปทำงาน พ่อนั่งรถอะไรไปทำงาน

ก.

ข.

ค.

4. วันนี้ฝนตกมานี้จึงพกร่มไปโรงเรียน มานี้พกอะไรไปโรงเรียน

ก.

ข.

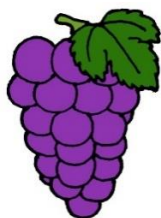

ค.

5. ผลไม้ในข้อใดมีสีเหลือง

ก.

ข.

ค.

6. เวลาแม่ไม่สบาย แม่ต้องไปหาหมอที่ไหน

ก.

ข.

ค.

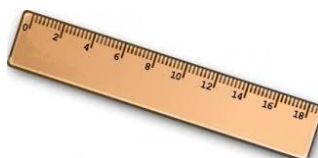

7. จัสตินต้องการลบคำที่เขียนผิด จัสตินจะต้องใช้อะไรลบ

ก.

ข.

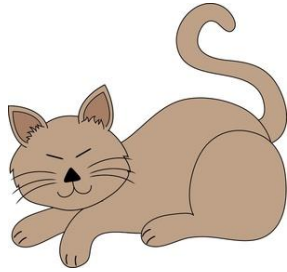

ค.

8. ระหว่างเดินกลับบ้านเมษาเจอแมวกำลังเล่นกัน เมษาเจอสัตว์อะไร

ก.

ข.

ค.

9. คุณยายทำขนมอร่อยมาก ใครทำขนม

ก.

ข.

ค.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

10. นื่อง่วงนอนมาก นื่องจะต้องไปที่ไหน

ก.

ข.

ค.

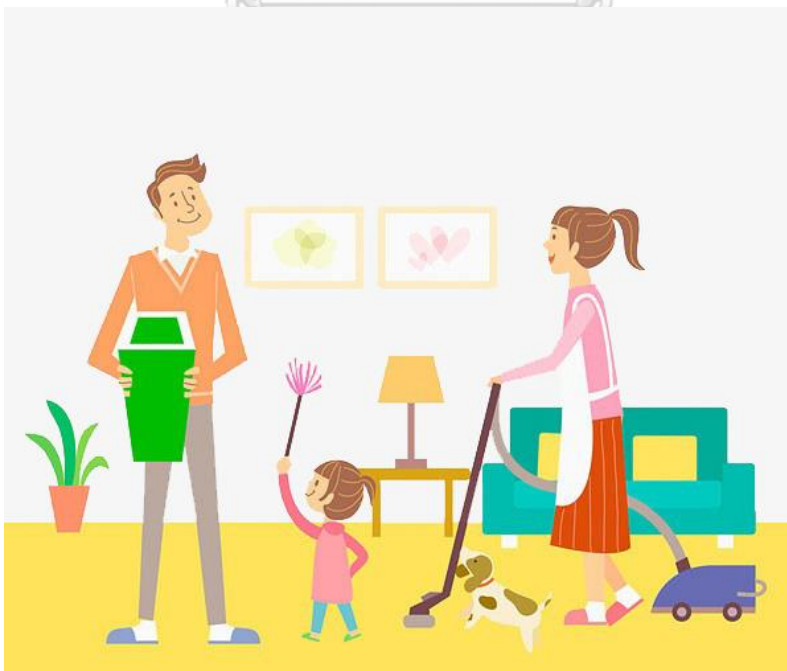
ตอนที่ 2 แบบวัดความสามารถด้านการพูด ผู้เรียนสามารถพูดภาษาไทยเป็นประโยคสั้นๆ เพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึก และอธิบายสิ่งต่างๆ ให้ผู้ฟังเข้าใจได้ (20 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับสลากรูปภาพ และพูดเกี่ยวกับรูปภาพที่ตนเองได้คนละ 5 ประโยค โดยมีรูปภาพ 4 รูป ดังนี้

1.

2.

3.

4.

ตอนที่ 3 แบบวัดความสามารถด้านการสนทนา ผู้เรียนสามารถสนทนาโต้ตอบกับบุคคลที่พบเจอในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ (40 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับสลากรูปภาพ โดยในรูปภาพจะมีสถานการณ์จำลองและตัวละครกำหนดไว้แล้วให้นักเรียนสนทนาโต้ตอบกับครูในหัวข้อสถานการณ์ที่จับสลากได้ โดยมีรูปภาพ 4 รูป ดังนี้

1. เหตุการณ์: ชื้อขนมในร้านขายของ

ตัวละคร: ครู เป็น คุณแม่ และ นักเรียน เป็น ลูกที่อยากได้ขนม

2. เหตุการณ์: ขออนุญาตไปเข้าห้องน้ำ

ตัวละคร: ครู เป็น คุณครูที่กำลังสอนอยู่ และ นักเรียน เป็น นักเรียนที่อยากจะไปเข้าห้องน้ำ

3. เหตุการณ์: อยากรู้จักเพื่อนใหม่

ตัวละคร: ครู เป็น นักเรียนใหม่ที่เพิ่งย้ายมา และ นักเรียน เป็น นักเรียนที่อยากทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่

4. เหตุการณ์: ขอยืมดินสอ

ตัวละคร: ครู เป็น นักเรียนที่มีดินสอหลายแท่ง และ นักเรียน เป็น นักเรียนที่ไม่มีดินสอ

ตอนที่ 4 แบบวัดความสามารถด้านการอ่าน ผู้เรียนสามารถอ่านพยัญชนะไทยและรูปภาพ
สัญลักษณ์ที่มีคำไทยสั้นๆ 1-3 พยางค์ ซึ่งพบเจอในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง (15 คะแนน)

คำชี้แจง 4.1 ให้นักเรียนอ่านคำและโยงเส้นคำกับรูปภาพให้ถูกต้อง

สระว่ายนํ้า

ห้องสมุด

สนามเด็กเล่น

ห้องน้ำ

โรงอาหาร

ห้องเรียน

คำชี้แจง 4.2 ให้นักเรียนอ่านข้อความและใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าช่องที่ถูกต้อง

นี่คือปากใช่ไหม

ใช่	ไม่ใช่

นี่คือหูใช่ไหม

ใช่	ไม่ใช่

นี่คือจมูกใช่ไหม

ใช่	ไม่ใช่

นี่คือตาใช่ไหม

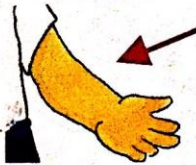
ใช่	ไม่ใช่

นี่คือหัวใช่ไหม

ใช่	ไม่ใช่

นี่คือมือใช่ไหม

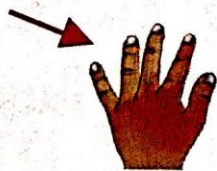
ใช่	ไม่ใช่

นี่คือแขนใช่ไหม

ใช่	ไม่ใช่

นี่คือนิ้วมือใช่ไหม

ใช่	ไม่ใช่

นี่คือขาใช่ไหม

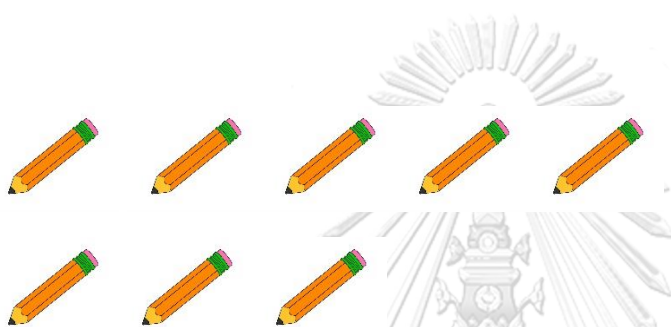

ใช่	ไม่ใช่

ตอนที่ 5 แบบวัดความสามารถด้านการเขียน ผู้เรียนสามารถเขียนพยัญชนะไทย และเลขไทยได้ สามารถเขียนเรียงพยัญชนะและสระภาษาไทยสั้นๆ ได้อย่างถูกต้อง (15 คะแนน)

คำชี้แจง 5.1 ให้นักเรียนเขียนตัวเลขไทยให้ตรงกับจำนวนรูปภาพ

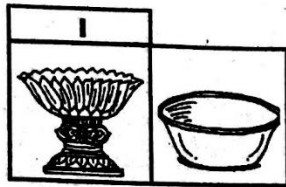

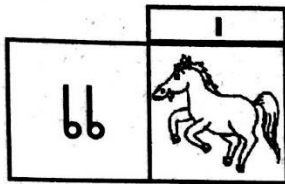

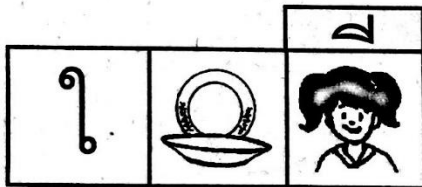
คำชี้แจง 5.1 ให้นักเรียนเขียนคำโดยใช้พยัญชนะแทนรูปภาพ

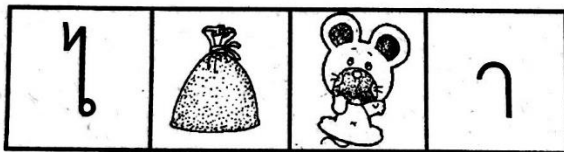
⇒ _____

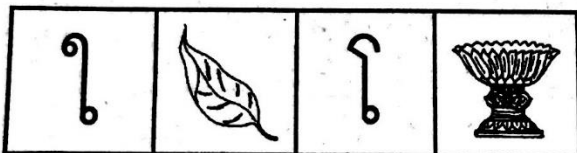
⇒ _____

⇒ _____

⇒ _____

⇒ _____

คำชี้แจง 5.3 ให้นักเรียนเขียนเรียงพยัญชนะและสระตามที่ครูพูด ให้เป็นคำที่มีความหมาย

ด สี ง แ

เ ท ะ ล

า บ ด ิ

ก แ ว ลู ม

ร ิ า ย กิ

แผนการจัดการเรียนรู้

เรื่อง อาหารไทย รายวิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย ระดับชั้น Year 3
 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3 คาบ คาบละ 45 นาที
 ผู้สอน นางสาวทิพย์สุดา ทวีสิทธิ์

1. สาระสำคัญ

การสนทนาโต้ตอบเป็นการสื่อสารขั้นพื้นฐานระหว่างบุคคลที่จะทำให้นักเรียนสามารถฟัง พูด อ่านและเขียนคำศัพท์พื้นฐานในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ

2. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน L1.1 นักเรียนใช้ภาษาไทยสื่อสาร แลกเปลี่ยนและนำเสนอข้อมูลข่าวสาร แสดง ความรู้สึกและความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม

มาตรฐาน C1.1 นักเรียนเข้าใจความเหมือน และความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยและ วัฒนธรรมของนักเรียน และนำความรู้ของวัฒนธรรมไทยมาใช้ปฏิบัติอย่างเหมาะสม

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถสนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับการซื้อขายอาหารได้ถูกต้องเหมาะสมกับ สถานการณ์

3.2 นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำศัพท์ง่ายๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาหารได้

4. สาระการเรียนรู้

นักเรียนรู้จักอาหารประเภทต่างๆ สามารถสั่งอาหารได้อย่างถูกต้องและนำไปประยุกต์ใช้ให้ เข้ากับสังคมวัฒนธรรมไทยในชีวิตประจำวันได้ เช่น ประโยคการสนทนาเพื่อซื้อขายอาหารในโรง อาหาร เป็นต้น

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. บัตรคำศัพท์
2. บัตรภาพ
4. แบบฝึกหัด

6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูอธิบายบทเรียน รูปแบบในการเรียน และบอกวัตถุประสงค์
2. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเนื้อหาเรื่องอาหารไทย โดยใช้คำถามดังต่อไปนี้
 - นักเรียนรู้จักอาหารไทยอะไรบ้าง
 - อาหารไทยอะไรที่นักเรียนชอบ
 - อาหารไทยอะไรที่นักเรียนไม่ชอบ
3. ครูรวบรวมคำตอบของนักเรียนบนกระดาน และให้นักเรียนฝึกออกเสียงตาม

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน โดยความสามารถ
2. ครูนำอาหารใส่ถ้วยเล็กๆไว้ 4 ถ้วย (ข้าวผัดหมู ข้าวมันไก่ ก๋วยเตี๋ยว และน้ำ)

เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนชิม แล้วบอกว่าอาหารที่ชิมมีชื่อเรียกว่าอะไร
3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกรายการอาหารที่สมาชิกในกลุ่มของตัวเองพูดขึ้นมา และครูเขียนรายการอาหารนั้นๆ บนกระดาน
4. เมื่อบอกรายการอาหารจนครบทุกกลุ่มแล้ว ครูให้นักเรียนฝึกอ่านและเขียนชื่ออาหารที่นักเรียนพูดขึ้น

5. ครูให้นักเรียนฝึกซื้อขายอาหารกันภายในกลุ่ม โดยครูกำหนดค่าที่จำเป็นต้องใช้ในการซื้อขายต่างๆ ให้ เช่น ราคาเท่าไร ข้าว น้ำ ก๋วยเตี๋ยว เป็นต้น

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอเกี่ยวกับอาหารไทยที่ตนเองรู้จัก พร้อมทั้งให้ยกตัวอย่างประโยชน์สนทนาในการซื้อขายอาหารนั้น
2. ครูนำตัวอย่างประโยคสนทนาที่ใช้ในการซื้อขายอาหารที่นักเรียนนำเสนอมาให้ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์หาความหมายและการนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ
3. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับเรื่องอาหารไทย

7. การวัดและประเมินผล

วิธีวัดและประเมินผล

1. ตรวจแบบฝึกหัด
2. ประเมินความสามารถในการสนทนา

เครื่องมือวัดและประเมินผล

1. แบบฝึกหัด
2. แบบประเมินความสามารถในการสนทนา

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

1. เกณฑ์การให้คะแนนจากแบบฝึกหัด

ทำแบบฝึกหัดถูกต้อง 7 – 8 คะแนน ดีมาก

5 - 6 คะแนน ดี

3 – 4 คะแนน พอใช้

1 - 2 คะแนน ปรับปรุง

*คะแนนได้จากการทำชุดแบบฝึกหัด 2 ชุด ชุดละ 8 คะแนน

2. เกณฑ์การให้คะแนนจากแบบประเมินความสามารถในการสนทนา

31 - 40 คะแนน ดีมาก

26 - 30 คะแนน ดี

20 - 25 คะแนน พอใช้

น้อยกว่า 20 คะแนน ควรปรับปรุง คะแนนได้จาก

แบบประเมินความสามารถในการสนทนาของนักเรียน

ระดับคะแนน ประเด็น ประเมิน	4	3	2	1	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน รวม
ความเข้าใจ คำพูดและ ความสามารถ ในการพูด สนทนา	ผู้พูดเข้าใจ คำพูดของคู่ สนทนา และ สามารถพูด สื่อสารให้ผู้ สนทนา เข้าใจได้ ทั้งหมด	ผู้พูดเข้าใจ คำพูดของคู่ สนทนา เกือบ ทั้งหมด และ สามารถพูด สื่อสารให้คู่ สนทนา เข้าใจได้ เกือบ ทั้งหมด	ผู้พูดเข้าใจ คำพูด บางส่วน ของคู่ สนทนา และ สามารถพูด สื่อสารให้คู่ สนทนา เข้าใจได้ น้อยกว่า ครึ่งหนึ่ง	ผู้พูดไม่ เข้าใจคำพูด ของคู่ สนทนา และ สามารถพูด สื่อสารให้ผู้ สนทนา เข้าใจได้ น้อยมาก	4	16

เนื้อหาและความถูกต้องของภาษาที่ใช้	ผู้พูดใช้โครงสร้างภาษาและคำศัพท์ได้อย่างถูกต้องทั้งหมดและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ	ผู้พูดใช้โครงสร้างภาษาและคำศัพท์ถูกต้องเกือบทั้งหมดและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสื่อสารเกือบทุกครั้ง	ผู้พูดใช้โครงสร้างภาษาและคำศัพท์มีปัญหบบางครั้งและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสื่อสารเป็นบางครั้ง	ผู้พูดใช้โครงสร้างภาษาและคำศัพท์ผิดพลาดหลายครั้งและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสื่อสารน้อยมาก	3	12
ความคล่องแคล่วของน้ำเสียงและท่าทางในการพูด	ผู้พูดพูดชัดเจน ไม่ลังเลในการออกเสียงและใช้ภาษาท่าทางเหมาะสมกับกาลเทศะ	ผู้พูดลังเลอยู่บ้าง และมีปัญหาในการออกเสียงและใช้ภาษาท่าทางในการพูดเกือบตลอดเวลา	ผู้พูดลังเลและมีปัญหาในการออกเสียงและใช้ภาษาท่าทางในการพูดเป็นบางครั้ง	ผู้พูดลังเลบ่อยมากและมีปัญหาในการออกเสียงไม่ใช้ภาษาท่าทางในการพูด	3	12
รวม					10	40

แบบบันทึกหลังสอน

ผลการจัดการเรียนรู้

ปัญหาและอุปสรรค

ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ลงชื่อ _____

(_____)

ผู้สอน

วันที่ _____

ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม

สำหรับนักเรียนประถมศึกษา

คำชี้แจง ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับรายการประเมินที่กำหนดหรือไม่ โดยการพิจารณาให้นำหน้าดังนี้

-1 คือ แน่ใจ ว่าข้อสอบนั้นไม่สอดคล้องกับรายการประเมินที่กำหนด

0 คือ ไม่แน่ใจ ว่าข้อสอบนั้นสอดคล้องกับรายการประเมินที่กำหนด

+1 คือ แน่ใจ ว่าข้อสอบนั้นสอดคล้องกับรายการประเมินที่กำหนด

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1.	คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรม						
	1.1 สื่อความหมายชัดเจน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	1.2 บอกรายละเอียดของชุดกิจกรรมได้ครอบคลุม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	1.3 องค์ประกอบของชุดกิจกรรมมีความครบถ้วน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	1.4 จำนวนชุดกิจกรรมครอบคลุมสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	คู่มือครู						
	2.1 คำแนะนำมีความชัดเจนเข้าใจง่าย	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
	2.2 ระบุหน้าที่ของครูได้อย่างครบถ้วน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	2.3 ระบุสิ่งที่ครูต้องเตรียมในการใช้ชุดกิจกรรมได้อย่างครบถ้วน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
3.	แผนการจัดการเรียนรู้						
	3.1 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ ตรงตาม หลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทย ในโรงเรียนนานาชาติ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	3.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	3.3 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสม กับจุดประสงค์และสาระการ เรียนรู้	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
	3.4 เนื้อหามีความถูกต้อง เหมาะสมกับวัยและความสนใจ ของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	3.5 กิจกรรมการเรียนรู้มีความ สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ แบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning)	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
	3.6 กิจกรรมการเรียนรู้มีการ สอดแทรกวัฒนธรรมตามหลัก ทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic Theory)	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	3.7 กิจกรรมมีความน่าสนใจ สามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุ จุดประสงค์การเรียนรู้ได้	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
	3.8 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
4.	สื่อการเรียนรู้						
	4.1 คำแนะนำในการใช้สื่อมีความชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	4.2 สื่อการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	4.3 เนื้อหาของสื่อมีความถูกต้องเหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	4.4 สื่อการเรียนรู้มีความน่าสนใจเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างยิ่งยั้ง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.	การวัดและประเมินผล						
	5.1 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	5.2 เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
	5.3 เกณฑ์ที่ใช้วัดและประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	5.4 การวัดและประเมินผลเน้นการประเมินตามสภาพจริง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

$$\text{ค่า IOC} = \frac{21.35}{23} = 0.93$$

23

*สรุปว่าชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีค่า IOC อยู่ในระดับดีมาก สามารถนำไปใช้ได้

ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

กับตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนต่างชาติ ชั้น Year 3

คำชี้แจง ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าแบบวัดความสามารถที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ที่กำหนดหรือไม่ โดยการพิจารณาให้นำหนักดังนี้

-1 คือ แน่ใจ ว่าข้อสอบนั้นไม่สอดคล้องกับรายการประเมินที่กำหนด

0 คือ ไม่แน่ใจ ว่าข้อสอบนั้นสอดคล้องกับรายการประเมินที่กำหนด

+1 คือ แน่ใจ ว่าข้อสอบนั้นสอดคล้องกับรายการประเมินที่กำหนด

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1.	แบบวัดความสามารถด้านการฟัง						
	ข้อที่ 1	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 2	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 7	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 8	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	แบบวัดความสามารถด้านการพูด						
	ข้อที่ 1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
3.	แบบวัดความสามารถด้านการสนทนา						
	ข้อที่ 1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	แบบวัดความสามารถด้านการอ่าน						
	ข้อที่ 1	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
	ข้อที่ 2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.	แบบวัดความสามารถด้านการเขียน						
	ข้อที่ 1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	ข้อที่ 3	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้

$$\text{ค่า IOC} = \frac{21.02}{23} = 0.91$$

23

*สรุปว่าแบบวัดความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ มีค่า IOC อยู่ในระดับดีมาก สามารถนำไปใช้ได้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ทิพย์สุดา ทวีสิทธิ์
วัน เดือน ปี เกิด	17 เมษายน 2534
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปีการศึกษา 2557 จากนั้นเข้าศึกษาในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2559
ที่อยู่ปัจจุบัน	89/60 ม.2 ถ.แสงชูโต ต.วังศาลา อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี 71110

